

ලිවීමේ කුමයක් හෝ අකුරු නොදැන සිටි මිනිස්සු ඔවුන්ගේ අත්දැකීම්, දැනුම කටින් කට පවත්වාගෙන ආවෝ ය. ඒවා වර්තමානයේ ජනග්‍රෑති (Folk love) නමින් හැඳින්වෙයි. ජනකතා, පිරුණු, ජන කට්, ජන තාටක, උපහැරණ, ආදිය එයට අයත් වේ. පොතපතෙහි නොලියවුණ ද ජනග්‍රෑති, ඒවා බිජි වූ ජන සමාජයේ සාහිත්‍යාංශයක් ලෙස සැලකිණි.

සිංහල සාහිත්‍යය පෝෂණයට ද ජනග්‍රෑතියේ දායකත්වය ලැබේ ඇත. මූලුණ ගිල්පය දියුණුවීමත් සමග කටින් කට පැවත ආ ජනග්‍රෑති එක් රස් කොට ලියා තැබීමට ඇතැම් ලේඛකයේ කටයුතු කළහ. ‘නරි නයිදේ රුවට්ටිව්’ නම් ජන කතාව සිංහල ජනකතා සංග්‍රහ කරමින් ඒ. පි. ගුණරත්න විසින් සම්පාදිත වටු කිරීල්ලි සහ තවත් කතා නම් ගුන්ථයෙන් උප්‍රටා ගන්නා ලදී.

මේ කතාව ලියා ඇත්තේ අප ලියන ආකාරයට වඩා වෙනස් භාජා විලාසයකින් බවත් වර්තමාන ව්‍යවහාරයේ ගොමැති වවත හා යෙදුම් එහි ඇතුළත් බවත් ඔබට පෙනී යනු ඇත.

එකමත් එක ගමක ලොකු විලක් තිබුණා. මේ විලේ නිතර දිය හිඳෙන්නේ නැ. ඒ හින්දා මේ විලේ බොහෝම වැවිලා තිබුණා ඕපු, තෙඹම්, මානෙල්. ඒ වගේ ම කුඩාස්සනුත් බොහෝම හිටියා. කුඩාස්සන් අල්ලා ගෙන කැමට නිතර රක ගෙන ඉන්න කිරීකොක්කු, මානකොක්කු, මැටීකොක්කු, කණකොක්කු එහෙමත් විලේ වටෙට ම තැන් තැන්වල හිටියා. ඔහොම තියන අතරදී එක කාලෙක හත් අවුරුදු නියගයක් ඇති වෙලා මේ විලත් රිකෙන් රික හිඳෙන්ට පටන් ගත්තා.

විල හිඳිගෙන යනකාට කොකුන්ට වඩ වඩා වාසි වෙන්ට පටන් ගත්තා. ඒ එක්ක ම මිනිස්සුත් ඇවිත් කරක් ගහලා කුඩා පාගලා කුඩාස්සන් අල්ලා ගෙන යන්ට පටන් ගත්තා. තවත් දිය අඩු වෙන කොට මිනිස්සු විලේ තැන් තැන්වල වැටි බැඳුලා, දිය ඉහලා ඉන්න තරම් ඔක්කොම කුඩාස්සන් අල්ලා ගෙන හියා. රට පස්සේ විල ඔක්කොම කුඩාස්සන්ගෙන් හිස් උණා.

ඉතින් විල එහෙම පිටින් ම කුඩාස්සන්ගෙන් හිස් උණා ම ඒ විලේ හිටිය මානකොක්කු දෙන්නෙක් කතා කර ගත්තා. “දැන් ඉතින් අපට මේ විල

රක ගෙන ඉදලා ඇති කාරියක් නැ. දැන් විලේ තියෙන්නේ මඩ වික විතරයි. කුඩාස්සනුත් නැ. කැමට වෙන දේශුත් නැ. අපි ඉතින් ඉගිලිලා යමු වෙන රටක දිය ඇති විලක් බලා ගෙන” කියලා.

මේ දෙන්නා මෙහෙම විලෙන් පිට වෙලා යන්ට කතා කර ගන්න කොට එතන ලග හිටිය ඉඩුබෙක් මේ කතාවට කන් දී ගෙන හිටියා. එහෙම හිටලා අර මානකොකුන් දෙන්නාට කතා කරලා කිවා. “මය දෙන්නා නම් පින්වත් ඇත්තා. හිතු වෙලාවක හිතු රටකට පියාසර කර ගෙන යන්ට පුළුවනි. මාත් ඉතින් මෙව්වර කාලයක් මේ විලේ එකට හිටිය කෙනෙක් නේ. දිය ඇති තැනකට මාත් එක් කර ගෙන යන්ට බැරි ද?” කියලා.

මේ කතාවට මානකොක්කු දෙන්නා හිනා උණා. හිනා වෙලා කිවා “අනේ මෝඩ ඉඩුබේ, අපි දෙන්නා පියාපත් ඇත්තන් නිසා පියාසර කරගෙන යන්ට පුළුවනි. ඉඩුබන්ට් පියාසර කරගෙන යන්ට පුළුවන් ද? ඉඩුබන්ට පියාපත් තියනවා ද?” කියලා.

මේ කතාවට ඉඩුබා කිවා “දුකට පත් උණ වෙලාවක පිහිටක් ඉල්ලන යාළුවකුට හිනා විම ඒ තරම් වැදගත් කාරියක් නෙමෙයි. මගේ ඉල්ලීම ගැන හිතා බැලීමයි යුතුකම. මය ඇත්තන්ගේ මය අලංකාර ක්‍රිඩාව පියාපත් වගේ, මය අලංකාර දිග බෙල්ල වගේ අලංකාර මොලේකුත් තියෙන්ට පුළුවනි. මේ නාකි ගොරහැඩි ඉඩු මොලේට කළේපනා තුළුත් අහසත් පොලොවත් ජලයත් ගැන හොඳ ඉගෙනීමක් තියෙන මය ඇත්තන්ගේ උගත් මොලේට වැටහෙන්ට බැරිකමක් නැ මේ අසරණයාට උපකාරයක් කරන හැරියක්” කියලා.

ඒ ගමන ආයෙත් අර මානකොක්කු දෙන්නාගෙන් එකෙක් කිවා “කොකුන් කැටුව ඉඩුබන්ට යන්ට පුළුවන් විදියක් ගැන අපට නම් හිතන්ට අමාරුයි. කරන්ට ඇත්තේ දිය තියෙන රටකට සේන්දු වෙන කළේ පුරුදු පා ගමනෙන් නොනවත්තා ගමන් කරන එකයි. භාවුන් එක්ක තරගෙට දුවලා දිනන්ට පුළුවන් ඉඩුබකුට යොදුන් සියක් හමාරක් යන්ට මහ කාලයක් ගත වෙන එකක් නැ” කියලා.

ඉතින් ඉඩුබා තව තවත් පිංසෙණ්ඩු වෙන්ට පටන් ගත්තා. “මේ කරුණාවන්ත උගත් මිත්‍රයන් දෙන්නාගෙන් මේ අසරණ වයසක ඉඩු පරාණෙට පිහිටක් නැත්තාම්, ඉතින් ආයෙ ලබා ගන්ට වෙන්නේ කාටත් බැ නොකියා පිහිට වෙන මාර්යාගේ පිහිට තමා. දැන් මේ විලේ කුඩාස්සනුත් නැ. ඕනෑ, නෙඟම් ගස්වල අල, මල් වගේ දේශුත් නැ. හෙට, මේ විලට එන මිතිසුන් මා පෙරලා බැඳ ගෙන යනවාට අනුමානයක් නැ. අනේ යන තැනකට මාත් කැටුව යන්ට” කියලා. ඒ ගමන එක මානකොකෙක් කතා කරලා ඉඩුබාට කිවා “හොඳයි,

ඒහෙනම්, මට කළේපනා වෙනවා එක උපායක්. එක විකක් අමාරු වැඩක්, ඒත් අපි කරන්නම්. හැබැයි මේ ඉත්තැහැ එක කාරණේකට එකග වෙන්ට ඕනෑ” කියලා.

ඉතින් ඉඩුගෙ තියෙන ඕනෑකමේ මහත නිසා කාරණේ මොකක් ද අහන්නේවත් නැතුව එක පාරට ම කිවා “එක කාරණේකට නෙමෙයි, දහ කාරණේකට උණත් මම එකග වෙන්නම්, හැබැයි යන තැනකට මාත් එක්ක ම යන්ට ඕනෑ” කියලා.

ඒතකොට අර කතා කරපු මානකොකා ආයෙමත් කිවා “එකග වෙන්ඩ ඕනෑ කාරණය මේකයි. ගමනේ කෙළවරක් වෙලා බිමට බහින තෙක් කට අරින්ට බැං කිසි ම කතාවක් බැං. මග තොට විස්තර අහන්වත් තව පුගක් දුර ද, දැන් අපි කොයි හරියෙ ද? අව්ව බොහෝම සැරයි නේ ද? ඔය වගේ කිසි ම දෙයක් ගැන කිසි ම කතාවක් කරන්ට, කොට්ත් ම කට අරින්ට තහනම්” කියලා.

ඉතින් ඉඩුබා පොරොන්දු උණා “කිසි ම කතාවක් කරනවා තියා කට අරින්ට හිතන්නේවත් නැං. කොහොම නමුත් මා කැටුව යාම විතරක් කරන්ට” කියලා. එහෙම ඉඩුබා එකග උණාම එක මානකොකේක් හයිය ඇති කේතු කැල්ලක් හොයා ගෙන ආවා. හොයා ගෙන ඇවිත් ඉඩුබාට කිවා “මෙන්න මේ ලි කේතුව මැද හයියෙන් කටින් බැහැ ගන්ට. හොඳ හැටි තදින් බැහැ ගන්ට ඕනෑ. ආය මොන දේකටවත් කට අරින්ට විතරක් එපා. කට ඇරියෙන් නම් ඉතින් බත් මූටරිය පොලොවේ ගැහුවා වගේ හිටිසි” කියලා.

“හා, හා, මම එහෙමත් කරනව ද?” කියලා ඉඩුබා ලිකේතුව කටින් බැහැ ගත්තා. මානකොක්කු දෙන්නා ඒ කේතුවේ කෙළවරවල් දෙක හොටින් බැහැලා උස්සා ගත්තා. උස්සා ගෙන බොහොම සිරුවෙන් ඉගිලි යන්ට උණා. හැබැයි කොයි එකටත් පාතින් යනවා වඩා හොඳයි කියලා මානකොක්කු දෙන්නා වඩා ඉහළින් පියාසර කලේ නැහැ.

මේ තුන්දෙනා ඔහොම යනකොට ඔන්න එක දෙණිපතක හිටපු නරියෙක් දුවුවා මේ ඇත්තන් යන මේ අපුරු ගමන. දැකලා නරියා ඩු කියලා හිනා උණා. හිනා වෙලා උඩ බලා ගෙන හයියෙන් අඩ පාලා ඇහුවා “අං අප්පේ, කාට දැකුමක් ද ඔය තබේ ගෙනියන්නො?” කියලා.

මේ නරියාගේ කතාවට ඉඩුබාට හොඳට ම තරහ ආවා. තරහ ඇවිත් “මේ තබ ගෙනියන්න තොපේ නැන්දලැ දිහාට” කියලා කියන්ට හිතා ගෙන කට ඇරියා විතරයි, නැටුවෙන් ගැලවුණු තල් ගෙඩියක් වගේ ඉඩුබා ජොග් ගාලා දෙණියට වැටුණා. ඒ ගමන නරියා එක දැකලා “මින්න බොලේ අද අහසින්

“�වුණ මසක්” කියාගෙන ඉඩ්බා පළගට දිව්වා. ඉඩ්බත් නරියා එනවා දැකලා පා හතරයි, ඔවුන් උගේ ඉඩ කබොල්ල ඇතුළට ඇද ගත්තා. නරියා දුවලා ගිහින් ඉව කරලා බැඳුවා. එහෙන් දත ගැහුවා; මෙහෙන් දත ගැහුවා; මොන හැටියකටවත් හපන්ට නම් බැ. ඒ ගමන නරියා, ඉඩ්බා ඒ මේ අත පෙරළන්ට උණා.

මන්න මෙවෙලෙ ඉඩ්බා කබොල්ල ඇතුළේ ඉද ගෙන හිනා වෙන්ට උණා. හිනා වෙලා නරියගෙන් ඇහුවා, “මොකද යාච්චා, හපන්ට බැරී ද? කොහොම ද යාච්චා මා හපන්තෙ, මම මේ හත් අවුරුදු තියගකට අහු වෙලා වේලිලා, වේලිලා කොට්ට වෙලා. දියක දාලා පොගවලා ගත්තොත් මිස නැතුව නම් අවුරුද්දක් හැපුවත් හපන්ට නම් බැ” කියලා.

ඉතින් ඉඩ්බා ආයෝමත් කිවා “අයි මෝඩෝයා, ඔය තරම් දේශුත් තොදැන ද උම ඉඩ්මස් කන්ට තනන්තේ? දිය ගේන්ට බැරී නම් මාව උස්සා ගෙන ගිහින් දමාපන්කො දිය තියන තැනක” කියලා.

“ඒකන් හරි තමා” කියලා ඒ ගමන නරියා, ඉඩ්බා කටින් බිභැ ගෙන ගියා ඒ අහල තිබුණ මහ විලකට. ගිහින් ඉඩ්බා දියේ දමල පයින් පාගා ගෙන හිටියා. නරියා පාගා ගෙන ඉන්න හින්දා ඉඩ්බාටත් යන්ට ඉඩක් නැ ඉඩ්බත් ඔහොම හිටියා. පුගක් වෙලා ගියායින් පස්සේ නරියා ඉඩ්බට කතා කරල ඇහුවා “ආ මෝඩ ඉඩ්බෝ, දැන් පෙරුණා ඇද්ද” කියලා.

ඉතින් ඉඩ්බා කිවා “දැන් නම් පුගක් හරිය පෙරුණා නර අයියගෙ පය තියන තැන විතරයි තව පෙගෙන්ට ඇත්තේ. පය විකක් බුරුල් කලොත් ඒ විකත් පෙගෙයි” කියලා. නරියත් අමුත්තක් තොකියා පය බුරුල් කළා. පය බුරුල් කරනවාත් එක්ක ම ඉඩ්බා දියට ඇදිලා ගියා. ඒත් නරියා එක පාරට ම පැනලා අල්ලා ගත්තා දුවන ඉඩ්බගේ එක කකුලකින්. ඉතින් නරියා කකුලෙන් අල්ලා ගත්තාම ඉඩ්බා දශලන්තෙ නැතුව එහෙමම හිටලා කිවා “නර අයියා රවටිවි කෙටල අලේ එල්ලිවි” කියලා.

නරියත් හිතුවා එහෙනා කෙටල අලේ තමා මට අහු උණේ කියලා ඉඩ්බගේ කකුල අත ඇරල ඒ ලැග ම තිබුණ කෙටල අලයක් අල්ලා ගත්තා. ඒ ගමන ඉඩ්බා නරියාට බහින්ට බැරී තරමට ජූරට ගිහින් නරියාට කතා කරලා “බොල නරියෝ, තොපි එදත් නරි, අදත් නරි, තොපි කවදද ඉඩ්මස් කැවෙ” කියා ගෙන යන්ට ගියා.

අරුන් පැහැදිලි කිරීම

කරක් ගහලා	- කරක් ගෙඩිය නැමැති උපකරණයෙන් මාං ඇල්ලීම
කුඩා පාගලා	- වේවැල්වලින් වියා ගත් කුඩායකින් මාං ඇල්ලීම
චිහ්න ගත්තා	- අල්ලා ගත්තා
දෙණිපතක	- දෙණිය, කුදා දෙකක් අතර ඇති බිම් කොටස
අඛ පාලා	- හඩු නගා/ කැ ගසා
තබි	- දෙපසින් කර තබා ගෙන යා හැකි පරිදි මැද බරක් ගැට ගසා ඇති ලිය
ඉඩි කලොල්ල	- ඉඩි කට්ට
කොටට වෙලා	- අධික ලෙස වේළිලා
තනත්තේ	- සූදානම් වනත්තේ
බුරුල්	- ලිහිල්
කෙටල	- ජලය ඇසුමේ වැවෙන පැහැදිලි වර්ගයක්
ඡ්‍රෑටුරට	- ගැඹුරට

අවබෝධය

1. විල සිදි යන විට වැඩිපුර ම වාසි අත් වූයේ කාට ද?
2. මානකොකුත් දෙදෙනා වෙනත් රටක විලක් වෙත යාමට තීරණය කළේ ඇයි?
3. වෙනත් විලකට ඔසවා ගෙන යාමට පෙර ඉඩිබාට දුන් අවවාද මොනවා ද?
4. උඩින් ගෙන ගිය ඉඩිබාට කට ඇරීමට සිදු වූයේ ඇයි ?
5. ඉඩිබා ඔසවා ගෙන යාමට කොකුත් යෙදු උපාය කුමක් ද?
6. දියේ සිටි ඉඩිබා නරියාගේ ග්‍රහණයෙන් මිදි යාමට යෙදු උපකුමය කුමක් ද?

1. කපා ව්‍යවහාරයේ එන පහත සඳහන් යොමු ලේඛන ව්‍යවහාරයට හරවා දියන්න.
 - i. ඒ හින්දා
 - ii. කන් දී ගෙන හිටියා
 - iii. තනන්නේ
 - iv. හිස් උණා
 - v. හපන්ට
 - vi. පුගක් හරිය
2. මෙම කපාවේ ඔබ සිත් ගත් අවස්ථාවක් මිතුරකුට විස්තර කරන ආකාරය ලියා දක්වන්න.
3. පහත සඳහන් පදවලට සමාන අර්ථ දෙන පද පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.
 - i. ගැටුර
 - ii. උපතුමයක්
 - iii. ගබාද
 - iv. ඉගිල්ලෙනවා
 - v. ජලය
 - vi. ඉඩෝරය
 - vii. අහගෙන හිටියා
4. මේ කතාවේ එන උපමා දෙකක් උප්‍රටා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගත්

1. මෙම ජනකතාව ගබාද නාගා කියවන්න.
2. මෙහි ඇති සංවාද සහිත කොටස් ඇසුරින් කෙටි නාට්‍යයක් රුග්‍ර දක්වන්න.
3. සතුන් සම්බන්ධ වෙනත් ජනකතාවක් සොයා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

ලදය සිරි

2

මිනිසා ද සෙසු සතුන් හා ගහකොල, ඇළධොල, කදුහෙල් ආදිය මෙන් ම සෞඛ්‍යමේ නිරමාණයකි. ඔහු ස්වභාවධර්මය තමන්ට රිසි පරිදි වෙනස් කිරීමෙන් සිය ගමන් මග සකස් කර ගත්තේය. එපමණක් නොව ස්වභාවධර්මයෙන් වමත්කාරයක් විදිමට ද මිනිසා සමත් වෙයි. සිය සිතැහැ සෞඛ්‍යම අනුව සකස් වන ආකාරය ද සෞඛ්‍යමින් ලබන වින්දනය, ආස්ථාදය හා ප්‍රබෝධය ද අනාවරණය කරමින් ඔහු කළා නිරමාණකරණයේ යෙදෙයි.

විභැවයේ සිකිම් ප්‍රාන්තයේ උපත ලබා ලංකාවට සංකුමණය වී දිවි ගෙවූ සිකිම් මහින්ද හෙවත් ඇස්. මහින්ද හිමි විසි වන සියවසේ සිංහල කාචා ක්ෂේත්‍රය පෝෂණය කළ ලේඛකයන් අතරේ ප්‍රමුඛයකු සේ පිළිගැනේ. උන්වහන්සේ විසින් රංචිත උදය සිරි පදා පන්තියේ සෞඛ්‍යමේ ආශ්චර්යයෙන් මිනිස් ජ්විත ප්‍රබෝධවත් වන ආකාරය පැවසෙයි.

පිහේ නෙඹුම් ඔහු ගගේ විලේ ඇඟල්
තිබේ වලාකුව් පහ වී නිලේ වෙලේ
නො පේන තෙක් ඇත මගුල් ගෙයක් වගේ
සැදී සිටින්නේ ද ගසුත් වැළුත් ගලුත්

තිදින්නේ ඇයි ? මේ ලමයෝ තවත් උදේ
නැගී සිටින්නැයි අත ගා කියන්න සේ
ඡන්ලයෙන් දැන් හිරි රස් ගලා වැටී
සිංහී මගේ මූණ පුරා උරා අහන්

පිපි ගියා වූ ගන මූකලන් කැලේ
මලේ කොලේ පාට මෙසේ මෙසේ වෙති
නෙඹුම් කුමාරීට කියන්නවුන් වගේ
විලේ පියාමත් බමරෝ රුරු ගගා

ලංදැල්ල හා කැත්ත කරේ තබා ලා
සැහැල්ලුවෙන් බෝම දෙපා නගා ලා
දැකුම්කළයි දැන් ගොවියා ගමන් ගත්
උදේ සිරිගේ සිරි ඉන් වැඩි වේ

සමන් නෙඟම් හා මහනෙල් ද රෝස
මලින් නැගී ආ සුවදත් උරා බේ
හමන්නේ මේ සිත් සුළං අලුත් වූ
පණක් දිදි මෙන් මට මේ වෙලාවේ

නිකම් ඉදිමෙන් පල නෑ ගෙ මුල්ලේ
තමන් තමන්ගේ වැඩෙහි යෙදෙන්වා
කියන්නවුන් මෙන් ගන නිල් කැලැවේ
අඩත් නටත් ගස් අතරේ කුරුල්ලෝ

අවබෝධය

කවි පෙළ කියවා පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. කවියේ දැක්වෙන පරිදි නෙඟම් සහ ඕලු මල් පිපෙන්නේ කොහො ද?
2. විලෙහි බමරුන් පියාමින්නේ නෙඟම් කුමාරට කුමක් කියන්නාක් මෙන් ද?
3. ගොවියා උදැසන තම වගා බිම් කරා ගමන් කරන ආකාරය ලියන්න.
4. සිත් සුළං හමන්නේ කවර මල්වල සුවද උරා ගෙන ද?
5. ගස් අතරේ කුරුල්ලන් නටා අපට දෙන පණිවිධය කුමක් ද?
6. උදැසන අසිරිය පිළිබඳව කවියෙන් පැවසෙන අදහස කෙටියෙන් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. සෞඛ්‍ය දහම ගැන ලියවී ඇති නිර්මාණ එකතු කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

අංශ කව්‍ය ලියමු

වැස්ස පිළිබඳ ලියවී ඇති පහත දැක්වෙන ජේද දෙක කියවන්න.

- මිනිසාගේ පැවැත්මට වර්ෂාව අත්‍යවශ්‍ය ය. බේමට, තැමට, රෙදි සෝදා ගැනීමට, වගාවට අවශ්‍ය ජලය ලැබෙන්නේ වර්ෂාව නිසා ය. වර්ෂාව නොමැති වූ කළ නියග ඇති වේ. එවිට වගා බීම් පාඩ් වී ආහාර හිග වී යයි. මිනිසා ඇතුළු සියලු සතුන්ට ආහාර නැති ව යයි. වර්ෂාව වැඩි වූ කළ ගවතුර ඇති විය හැකි ය. එවිට අංශ විවිධ ආපදා හා පිඩාවලට මුහුණ දෙන්නෙමු.
- භාත්පස පවතින අන්ධකාරය, විදුලි එළිය, අකුණු හඩ වැස්සක පෙර නිමිති ය. කුරුල්ලේ කැදිලි කරා ඉක්මනින් පියාමිති. හෝ හඩ ලග ලග ම ඇසේයි. කුමයෙන් වැහි බිඳු වහලක පතිත ව බේමට වැටෙයි. සිතල සිරිපොදු ගත කිලිපොලා යයි. ගේ වටා ඇදෙන දිය දහරවල පා කරන්නට අංශ කඩ්දාසි ඔරු සැදුවෙමු. මහ වැස්සේ තෙම් නටන්නට සිතෙහි මහන් ආභාවක් පැන නැගෙතත් අම්මාගෙන් ර්ට අවසරයක් නැත. දිගු නියගකට පසුව වසින වැස්සේන් අවට බීම් ද උතුරා යයි. ඒ දකින අජේ සිත් ද සතුවින් උතුරා යයි.

ඉහත ජේද දෙක ම ලියා ඇත්තේ වැස්ස පිළිබඳව ය. එහෙත් පළමුවන ජේදයට වඩා වෙනසක් දෙවන ජේදයෙහි ඇති බව ඔබට දැනෙන්නට ඇත. පළමුවන ජේදය වැස්ස පිළිබඳ වාර්තාවක ස්වරුපයෙන් ලියවුණකි.

දෙවන ජේදය වැස්සේහි සූන්දරත්වය පිළිබඳව නිර්මාණාත්මක ව ලියවුණකි. එහි භාජාව හාවිත කර ඇති ආකාරය තරමක් වෙනස් ය.

වැස්ස ගැන ලියා ඇති කවී ද ඇත. පහත දැක්වෙන්නේ වැස්ස ගැන ලියා ඇති එබදු කවියකි.

වැස්ස වගේ ආකාසේන් වහින්න	මං ආසයි
වතුර වගේ වැව් විල්වල පිරෙන්න	මං ආසයි
ලියැදි දිගේ එහෙන් මෙහෙන් ගලන්න	මං ආසයි
පළටි ගොයම් දුලුත් එක්ක නටන්න	මං ආසයි

ඉහත ජේද දෙක කියවන විට දැනෙන මිහිරට වඩා වැඩි මිහිරක් කවිය කියවන විට අංශට දැනේ. එම කවියේ සැම පදයක් ම එක ම අකුරකින් අවසන් වී ඇත. එය එළි සමය වශයෙන් හැදින්වේ. 'දදය සිරි' කවී පෙළෙහි එළි සමය නැති කවී ද ඇති බව ඔබට වැටහෙනු ඇත.

වාර්තාවක හෝ ලිපියක හෝ නැති තාලයක් කවියට ඇත. කවිය කියවන්නේ තාලයකට ය. වැස්ස ගැන ලියා ඇති ඉහත කවියේ පද ගළපා ඇති ආකාරය හා තාලය ගැන අවධානය යොමු කරන්න. මෙබදු සරල කවි ඔබට ද නිර්මාණය කළ හැකි ය. ඒ සඳහා පොත පත කියවා ලබන දැනුම මෙන් ම පද ගැලපීමේ හැකියාව ද තිබීම අවශ්‍ය වේ. නිතර නිතර කවි කියවීමෙන් ලිවීමෙන් කවි නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු වීමට ඉවහල් වේ. එක ම කවිය වුව ද නැවත නැවත සකස් කර ලිවීමෙන් වඩාත් හොඳ කවි බිජි වේ. යම් කිසි මාත්කාවක් පිළිබඳව ඔබේ සිතට එන හැඟීම් සියල්ල කඩාසියක සටහන් කර ගන්න. පසුව වඩාත් ම උච්ච වවන ගැලපෙන පරිදි යොදන්න. ඔබ අතින් මිහිර කවියක් ලියුවෙනු ඇත.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. පහත දැක්වෙන කවිතල අඩු පද ලියන්න.

කිරී මැණිකෙගේ රේකිරී හිනා

වැහි වතුරට එකතු වුණා

ගමේ වැවට ගොස් වැවුණා

අහසේ තරු දිලිසෙනවා

හද මාමා නැග එනවා

සුළගක් වී සිසිල දෙන්න මං හරි ආසයි

2. ඔබ කැමති මාත්කාවක්/තේමාවක් තෝරා ගෙන කවි 2ක් නිර්මාණය කරන්න.

- ඔබ ලියු කවි ඔබේ මිතුරා/ මිතුරිය සමග භූවමාරු කරගෙන ඔහුගේ/ඇයගේ අදහස ලබා ගන්න. ඒ අනුව කවිය නැවත සකස් කරන්න.
- ඔබ ලියු කවි පන්තිය ඉදිරියේ ගායනා කරන්න.
- ඔබ ඇතුළු ව පන්තියේ මිතුරු මිතුරියන් විසින් නිර්මාණය කළ කවි එකතු කර නිර්මාණ සංග්‍රහයක් සකස් කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිවාසීන් ලෙස සැලකෙන්නේ අතිතයේ සිට අප රටේ විසු වැදි ජනයා ය. ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි විජය කුමරුගේ සහ ඒ අවධියේ ලංකාවේ විසු කුවේණි නැමැති යක්ෂ ගෝත්‍රික කුමාරියගේ දරුවන් ජ්වහත්ප හා දිසාලා යන දෙදෙනාගෙන් වැදි ජනයා පැවත එන බව බොහෝ දෙනාගේ අදහස වෙයි. විසි වන සියවස ආරම්භය තෙක් ම මුළුමනින් ම වනගත ජ්වේතයක් ගත කළ වැදි ජනයා මේ වන විට අසල් වැසි සිංහල හා දෙමළ ගම්බල ජනයා හා මිශ්‍ර වී ඔවුන්ගේ සමාජ වාරිතු හා ජ්වන රටා අනුගමනයෙන් වෙනස් වීම්බලට ලක් ව ඇත. වැදි ජනයා පිළිබඳව බේ. ජ්. සෙලිග්මාන් හා බිරෙන්ඩා සෙලිග්මාන් යන විදේශීය විද්‍යාත්මක මෙන් ම නන්දදේව විශේෂීකර, පී.ඩී. මිගස්කුමුර යන දේශීය විද්‍යාත්මක ද පර්යේෂණාත්මක ග්‍රන්ථ ලියා ඇත. ආර්.එල්. ස්පිටල් වෙබුදාවරයා වැදි ජනයා හා වෙසෙමින් ලත් අත්දැකීම් නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ ස්වරුපයෙන් ලියා තැබී ය. මේ පරිච්ඡේදය වෙදා ආර්. එල්. ස්පිටල් ලිඛු Vanished Trails කාතියේ සිංහල පරිවර්තනය වන මැකි ගිය දඩීමං කෘතියෙන් (පරිවර්තක ජ්.ඩී. ගුණරත්න) උපුටා ගත්තකි.

...නිලිලේ මධිකලපුව අතර පැරණි වැදි රට වශයෙන් හැඳින්වුණ කොටසේ වර්ග කීපයක වැද්දන්ගෙන් මිශ්‍ර ව දැනට ඉතිරි ව සිටින විකණෙනා වූ මේ වැද්දේ මෙතෙක් විසු ගල් ගෙය හැර මගට බැස්සේයා ය. ආරක්ෂා විරහිත නිර්භිත දක්ෂ මේ කුඩා පිරිසේ එක ම ආරක්ෂක ආයුධය වූයේ ඔවුන්ගේ ම දෙවය යි.

දිවයිනේ අතිකත් මිනිසුන්ට අතිත කතාවක් පමණක් වූ මිනිස් සංඛතියේ අතපල්ලෙන් වැටුණ මේ වැදි පිරිසේ දරුණු තරම් තැකක් වී ය. මේ මුළු පිරිසේ ම ඇදුම් එකට එක් කළ විට සාමාන්‍ය කැලැබද ගමක එක් මිනිසකු අදින තරම් රෙදි පිළි එහි නොවී ය. මේ කඩමාපු කැබලි ඉණ ද්වටා ගත් මොවුන්ගේ ගරීර උණුසුම් ව තබා ගැනීමට ශිතල රාත්‍රි කාලවල දී ඔවුන්ට ලැබුණේ අවුලවා ගත් ගිනි මැලයේ උණුසුම් ම පමණකි.

මේ මුළු පිරිසේ ම ආරක්ෂාවට හා ආහාර සපයා ගැනීමටත් ඔවුන් අතර ආයුධ

වශයෙන් තිබුණේ පොරමොලාගේ දුන්න හා ර්තල හයත් - මේ ර්තලයක් විද හැරිය විට මොන වෙහෙසක් දරා හෝ නැවත සොයා ගනී - පොරවත්, දැන් කයිරා හා ගමා ද ආච්මිබරයෙන් කර ගන්නා ගෙන යන බොන්ගා හා වේලා ද සතු ව තුබුණ පොරෝ කෙටි දෙකක් පමණකි. මොවුන්ගේ ප්‍රධාන ආරක්ෂා විධි වූයේ තුපුරු සතුන් හමු වූ විට සමුහ වශයෙන් වේගයෙන් කැ ගැම හා මන්තු කියා කැ ගැමත් වලසුන් වැනි සතුන් පහර දෙන්ට එන විට ගස්වලට නැග ගැනීමත් පමණකි. වැද්දන් ගල් ගෙය හැර යන මේ සමයේ වන පෙදෙසට ඉච්චිවරය පවතින, එහෙයින් ම වන සතුන් ද්‍රියමේ යෙදෙන කාලය යි. තම පිරිසේ වාසයට තැනක් සොයා යාමට වඩා වනයේ ප්‍රමාද වෙමින් යාමට පොරමොලා ඉටා ගත්තේ එහෙයිනි. මොවුන්ගේ පිරිසේ වැඩි දෙනා කුඩා ලමයින් වූ හෙයින් පිරිසේ ගමන ඉතා සෙමින් වී ය. මුල් ද්‍රියසේ සැතපුමකට වඩා දුර ගමන් කළේ නැත. බලන තලාව පසු කළ පිරිස තොට ඔයේ අත්තක් වූ කරඳුන්තේ ඇල ඉවුරේ වැලිතලාවට පිවිසියේ ය. මෙතැන තාවකාලික නැවතීමකට ඉතා සුදුසු දරුණිය ස්ථානයක් වී ය. මෙහි වූ ගල්මැදේවා නම් දිය වළ මේ නම ලැබුවේ එය විශාල ගල් දෙකක් අතර පිහිටා තිබීම නිසා ය. ගල්මැදේවා දිය කඩිත දෙකකින් යුත්ත විය. මෙහි කුඩා මසුන් පෙරලෙමින් සිරිනු දක්නට ලැබීම වැද්දන්ගේ සතුටට හේතු විය. මැදි ද්‍රිය සැඩි හිරු රසින් ගල රත් වී එයින් ගල අසල ම වූ කුඩා දිය වලේ දිය ද රත් ව තුබුණ හෙයින් එහි වූ කුඩාමස්සු කිසියම් ඉවකින් සිහිල් දිය ඇති ගැහුරු දිය වළක් තුදුරින් ඇති බව දැන එයට පැන ගන්නා අදහසින් දිය කඩිත දෙක අතර වූ අඩු හතරක් පමණ වූ ගල්තල්ලය මතට වරින් වරට පැන්නේ ය. මෙයින් වැඩි හරියක් කුඩාමසුන් උණුසුම් ගල් තලයේ එහා මෙහා පැන මිය ගිය අතර තවත් සමහරෙක් ආපසු තමා ඩුන් දිය කඩිට ම පැන ගත්තේ ය. වඩා වාසනාවත් ටික දෙනෙක් පමණක් බලාපොරොත්තු වූ පරිදි මහ දිය වළට පැන ගත්තේ ය.

මොහොතක් වෙලා දිය වළ දෙස බලා සිටි පොරමොලා ගමා හා කයිරා අමතා “ගමා, කයිරා මේ කුඩාමසුන්ට වහ තලාපියවි” යයි කිවේ ය. ඔවුන් මැලිකම් පානු දුටු හේ “හතික, හතික, බලා ඉන්ට කල් නැ. අප හැම ම බඩින්නේ” යයි ඔවුන් උනන්දු කළේ ය...

...“වරෙන් කයිරා” කියමින් ගමා ඉස්සර වී වනය දෙසට යන්ට වූ අතර පොරමොලා කහට පොතු විටක් සැපීමට ඇල ඉවුරේ ඇණ බා ගත්තේ ය.

වනයට ගිය කොල්ලෝ ටික වේලාවතින් ම ආපසු පැමිණියේ ය. ඔවුන් දෙදෙනා අත ම රියනක් පමණ දිග අත්දණ්ඩක් පමණ මහත වැල් කැබැල්ලෙක්

බැඟින් වී ය. මේ පුස්ටැල් කැබලි ය. ගෙනා වැල් කැබලි ගල මත තබා පොරෝ බන්දෙන් තැවැළු ඔවුනු ජ්‍යෙ දියට බහා කළතන්ට වූහ. සබන් පෙණ වැනි පෙණ බුබුල් එසින් මතු වන්ට වී ය. නැවත නැවත මේ වැල් කැබලි ගලේ ගසම්න් දියෙහි කැලතු ඔවුනු කඩා මසුන් මත් වී දිය මත පෙරලෙන තුරු බලා සිටියහ. වික වේලාවකින් මත් වූ කුඩාමස්සු දියේ පා වෙන්ට වූහ. එහෙත් බලාපොරාත්තු වූ තරම කුඩාමසුන් ඔවුන්ට නොලැබිණි.

“මෙක එක කටකටත් මදිනේ? මොකද කරන්නෙ?” පොරමොලා මසුන් දෙස බලා කිවේ ය.

“අපට කුකුරුමුවන් ගෙඩි රිකක් කඩා ගන්ට ඇත්තම්!” කයිරා සූසුම් ලැවේ ය.

“එහෙනම් ගිහින් හොයාගෙන වරෙල්ලා. අපි මෙහෙම ඉන්නම්.” කොල්ලෝ නැවත වනයට ගියෝ ය.

වැඩි වේලා නොගොස් ම ඔවුන්ට කුකුරුමුවන් ගසක් හමු විය. පේර ගෙඩි මෙන් හැඩිය හා මහත ද ඇති ඉදී කහ පැහැ ව ගිය මේ ගෙඩි තුළක් පොලුවලින් ගසා කඩා ගත් වැදි පැටවූ දෙදෙනා ආපසු දිය වල කරා අවුත් මේ ගෙඩි තලා දිය වලේ දමා කළතන්ට වූහ. මේ වර ඔවුන්ට වැඩි වේලාවක් බලා සිටින්ට නොවී ය. ලොකු ලොකු කුඩාමස්සු රන් රන් මත් වී උඩ මතු වී බඩපැත්ත පෙරලී පා වෙන්ට වූහ. මෙහි දී ඔවුන්ට මසුන් රාඹියක් අල්ලා ගත හැකි වූ නමුත් ජාති කීපයකට අයත් වූ මේ මස්සු අගල් තුන හතරකට වඩා දිග නොවත කටු බහුල මස්සු වූහ. සුදහ ගින්දරේ පසු වන වැද්දන්ගේ බඩට වුවමනා කරන්නේ රසයට වඩා ආහාර ප්‍රමාණය වන හෙයින් එය ඔවුන්ට හොඳ ආහාරයක් විය.

කොලුපැංචුන් කුඩාමසුන්ට වහ තළන අතර තනි ව වනයට ගිය පොරමොලා මේ වද දෙකකුත් මැරැණු තලගොයෙකුත් දැකින් ගෙන ආපසු පැමිණියේ කොල්ලන් කර තිබුණ සමත්කම ගැන ඔවුන් පැසසුවේ ය.

දින දෙකක් මෙතැන නැවති සිටි මොවුනු ඇල දිගේ ගමන් කොට මේ ඇල කොට මෙයට සම්බන්ධ වන තැනට පැමිණියේ ය. බොඩිගහ වල තමින් දන්නා මහ දිය වලක් මේ ඔය ඉවුරේ විය. මෙතැන කලින් තුබුණ විශාල බොඩිගහක් තිසා දිය වලට මේ නම් ඇති ව තුබු නමුත් ඒ මහ ගහ මෙවිට එහි නොවී ය. කළකට පේර මැරි ගිය ඒ ගහ වෙනුවට උසට වැටුණ කුණික් ගහක් හා ඇටු ගහක් ද මෙහි විය...

...මය ඉවුරේ බොරු සහිත බිමෙහි ගැහැනුන් සහ ලුමයින් ද රඳ වූ පොරමොලා දියකබේ අනතුරුදායක කොටස දෙසට නොයන ලෙස

මිවුන්ට අවවාද කොට ගමා හා කයිරා ද කැටුව වනයට ගියේ ය. මේ දියවෙළ ගැඹුරු ය. ලොකු මස්සු ද බොහෝ වෙති. එහෙයින් ප්‍රස්ථැල් හෝ කුකරුමුවන් ගෙඩී හෝ තඳා දැමීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. මෙහි කුඩාමසුන් මත් කිරීමට වඩා සැර දෙයක් අවශ්‍ය ය. එසේ ම බාගයට මත් වී උඩ පිනන ලොකු මසුන් විද මරා ගැනීමට කුඩා දුනු හී ද අවශ්‍ය වෙයි. මොවුන් මේ වනයට ගියේ එකී දේ සපයා ගෙන ඒමට ය.

පළමුකොට ම ඔවුනු දුනු හිවලට වුවමනා කරන උල්කෙන්ද හෝ ගැටවැල් සොයා ගියේ ය. ඒවායින් දුනු හී දෙක ම තනා ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි වෙයි. කොටු කපා ර්තලමුණෙන් සැස සිහින්කර ර් තනා ගන්නා ලදී. ගමා හා කයිරා ද පොරමොලාගේ දක්ෂකම් පරදවන්ට මෙන් අන්ලස් ව ක්‍රියාකාලී ව මේ වැඩි යෙදුණෙන් ය. දුනු ලී පහක් කපා නුග අරඹ පට්ටාවලින් තැනු දුනුදියෙන් ගැට ගසන ලදී - පිහාටු නැති ර් දඩු දොළහක් උල් කොට තනා ගන්නා ලදී. විත් කැ මසකු ර්යත් ඇද ගෙන ගැඹුරට ගිය හොත් උඩ ඇද ගැනීම පිණිස එක එක ර් ගස කෙළවරේ දිග පට්ටා ලනුවක් ගැට ගසා එය දුනු කෙළවරට සම්බන්ධ කරන ලදී. ලගක සිට වුව ද සෙලවෙන යමක් කෙරේ නොවැරදි විදීමට පූහුණුවක් අවශ්‍ය ය. මේ අවශ්‍ය පූහුණුව ගමාට හා කයිරාට ද ලබා දෙන පොරමොලා කුඩාමසකු වෙනුවට එල්වූ කොළයකට එල්ලය බලා විදීමට පූහුණු කරවූයේ ය.

කුඩාමසුන් මත් කරවන බෙහෙත සඳහා ගල් අතර වැවෙන දැඩක් ගස් සොයා සැතපුම් දෙකක පමණ දුරක් ගමන් කිරීමට ඔවුන්ට සිදු විය. කිරී ගැනීම සඳහා මවුන් විසින් කළ යුතු ව තුබුණේ දැඩක් ගසේ පොත්ත කීප පළකින් කපා යටින් ලබු කැටය අල්ලා සිටීම පමණකි. කිරීවලින් පොහොසත් දැඩක් ගස මෙසේ කැඳු විට උල්පතකින් දිය එන්නාක් මෙන් දිගට ම කිරී වැස්සෙයි. කීප වරක් මෙසේ කිරීමෙන් දැඩක් කිරෙන් ලබු කැටය පූරවා ගැනීමට වැඩි වේලාවක් ගත නොවේ.

මොවුන් මසුන් මත් කරවීමට යන මේ දිය වලේ එක් පැත්තකින් දිය පිට වී ගො යන හෙයින් ඔවුන් දමන මත් දුව්‍යය එතැනින් පිට ව නොයන සේ ඇවීරිය යුතු විය. වඩා ගැඹුරු නැති කොටස වැළි සූරා රොක් කර වැටියක් බැඳ ගැනීමෙන් එසේ කළ හැකි විය. එහෙත් එහි මඳක් ගැඹුරු කොටසේ ඉනි සිටුවා අතුරිකිලි දමා වැටියක් බැඳීමට ඔවුන්ට සිදු විය.

මේ සියලු කටයුතු බවට වූ පසු පොරමොලා දැඩක් කිරී පිරවූ ලබු කැටය අතින් ගෙන වළ වටා යමින් එය දිය මතුපිට ඉහිරවන්ට වී ය. දිය මතුපිට වූ අදුරු නිල් පැහැය කිරී පැහැ විය. එයින් පසු ඔවුනු හැම දෙන දුනු හී ගෙන

දණ්ඩතක් දියට බැස මත්වීමට පෙර පැන යන මසුන් රකීමට තැන් තැන්වල සිටගත්හ. මූලින් ම වස මිගුණයේ ඉව දැනුණ කටු පෙතියේ වලෙන් පැන දිය පහර දිගේ යන්ට උත්සහ ගනිමින් දියෙන් පැන්නෝ ය. එහෙත් කොළ අතුවැටිය උඩ වැටුණු මේ මස්සු ආපසු දියවළට ම පැන්නෝ ය. සමහර කුඩාමස්සු වැළැලෙන් කළ කුඩා වැටිය පැන පහසුවෙන් ගැලවී ගියහ. සුදු පාට බඩ ඇති එක් කටුපෙති වර්ගයකගේ පැන යාමට බාධා නොකළේ මිනිසුන්ට විෂ ඇති මකුල්ගෙවි කැමට ප්‍රිය කරන මේ මසුන් මිනිසුන්ගේ ආහාරයට නුසුදුසු හෙයිනි.

පොරමොලාගේ බිරිද වූ කඩේ ද දුනුවායන්ට එක් වූ නමුත් බොන්ගාගේ වැන්දුව වැළිවැටියෙන් දිය බැස යාමට තැනක් කඩා හැර එතැන දණ ගසාගෙන තමා හැදැගෙන පුන් කුඩා රෙදිකඩ අවුරා එතැනින් පැන යන්ට ආ කුඩා මසුන් රසක් ම එකතු කර ගත්ති ය. විෂ ඇති පෙටියන් ඇ වටා පැන ගිය නමුත් ඕ තොමෝ ඔවුන් ගණනකට නොගත්තා ය.

මේ අතර පොරමොලා හා කොලු පැටවූ දෙදෙනා ද දුනු අතින් ගෙන මත් වී එහා මෙහා පිනන මසුන් විදීම පටන් ගත්හ. පොරමොලාගේ ර්යක් වැරදි ගියේ කළාතුරකිනි. හේ එක මසකු ර්යෙන් මුදා ඉණ බැඳ ගෙන සිටි වැළැපටේ අමුණා ඉවර වනවාන් සමග ම තවකකු විද්දේදේ ය. ගමා හේ කයිරා හේ එසේ මසුන් විදීමට සමත් නොවුහ. ඔවුන්ගේ ඉලක්කය වැරදි ගියේ ය. පසුව පොරමොලා ඔවුන් දෙදෙනා තමන් ලැයට කැදුවා තමා විදින හැටි හා ඉලක්කය නොවැරදි ගන්නා සැටි ද පෙන්වා දුන්නේ ය.

හැම විට ම අනිකාට වඩා දක්ෂයකු වූ ගමා මූලින් ම ලොකු මසකු විද්දේදේ ය. තමා විද හැරිය ර්ය වැළැලේ ඇතෙනු වෙනුවට දිය රැලි අතර කුඩා ගසක් මෙන් කෙළින් සිට නටා යනු දුටු ගමා එහි කෙළවරට ගැට ගසා තුබුණ පටිටා ලකුවෙන් ඇද එය මැත් කොට ගත්තේ ය. එය ලොකු ලුලකුගේ ඇගෙහි ඇම්මි තිබිණි. ලුලා ඉතා ම රසවත් කුඩාමස්සා වෙයි. ගමා ප්‍රීතියෙන් කැ ගැවේ ය. අනික් වැද්දේදේ ගමා හා එකතු ව ප්‍රීතිය ප්‍රකාශ කිරීමට කැ ගැවේ ය. කයිරාට අත පුරු කර ගැනීම ප්‍රමාද විය. එහෙත් හවස් වන විට කඩේ මෙන් ම කයිරා ද වැළැලේ ගොඩ ගැසී තුබුණ කුඩාමසුන් ගොඩ තර කිරීමට උපකාර වූවේ ය.

මෙහි දී අල්ලා ගත් මස්සු අගල් හයක් අටක් දික් වූයෙන් ගල්මැදේ කුඩා වලෙන් ඇල්ලු මසුන් මෙන් ප්‍රමාණයෙන් දෙගුණයක් පමණ ලොකු වූහ. එහෙත් දිය කඩිත දෙකේ දී ම අල්ලා ගනු ලැබුවේ එක ම වර්ගවල මස්සු ය. මෙහි වූ මසුන් අතර ලුල්ලු හා තිරිකණයෝ ද රසවත් මස්සු වූහ. පෙටියේ,

කාවයියෝ, දණ්ඩි, පුංගේ, මගරෝ, ආන්දු, කොළකණයි හා තිත්තයෝ ද එහි සිටියහ. ලංකාවේ මිරිදිය කඩවල වසන කොයි වර්ගයේ කුඩමස්සුන් මේ ගැඹුරු දිය කබේ විසුවෝ ය. ගංවතුරක් ආ විට මොවුහු වලෙන් පිට වී දිය පහරත් සමග වෙනත් තැන් කරා යති.

එදා අසු වූ මසුන්ගෙන් කොටසක් ලුණු මිරිස් හා කොළවරු ද දමා තම්බා කැ ඔවුහු ඉතිරි මසුන් ගොඩ කුඩා මැසිපිට තබා මද ගින්නේ වියලා ගත්තේය.

පසුව දා උදයේ මේ දිය වලේ මැරි පාවෙමින් සිටි කුඩා මසුන් ඉතා වික දෙනකු හැරුණ විට දියවළට වහ තලා දැමු බවට අනික් කිසි ම ලකුණක් එහි නොවී ය. ගැඹුරේ සිටින ලොකු මසුන්ට කිසි ම හිරිහැරයක් සිදු වී නොමැත. එතෙක් නොව ඉතා කුඩා මසුන් ද නොගැඹුරු දියේ එහා මෙහා පිනමින් රංවු ගැසී සිටිනු දකින්නට ලැබීම පුදුම සහිත කරුණක් වී ය.

අල්ලා ගත් මසුන් හා අල ද වෙනස් වෙනස් ලෙස පිළියෙල කොට කමින් වැද්දේ මෙතැන දින තුනක් ගත කළේ ය. ජ්වත් වීමේ ස්ථීර පදනමක් තැකි ව සිටිනා නිසා මොහොතකට අනිත ජ්විතය සහියට එන තමුන් දැන් තැවතත් ඔවුහු පසුගිය දා වූ දුක් කරදර අමතක කර දැමු, ප්‍රිතිමත් පවුලක වැද්දේ විහ.

බොඩිගහ වළ අනතුරදායක තැනකි. ගැඹුරේ සැගවී සිටින කිහුලුන් හැරුණ විට මේ අහලක මේ කාලයට අනික් දිය වළක් ඉතිරි ව තැකි හෙයින් රාත්‍රි කාලයේ හැම වර්ගයක ම වනසත්තු දිය බේමට මෙහි පැමිණෙනි.

මහවනය රාත්‍රි කාලයේ ගාන්ත හෝ නිශ්චල හෝ නොවේ. කළබල සහිත ය. ද්වාලට වඩා බියකරු ය. එහෙයින් මේ පිරිස හැසිරුණු කොතැනක දී වුවත් හැන්දැ යාමය ලං වන විට තැ යකුන්ට යාදිති කියන පොරමොලාගේ කට හඩ වනයේ රැවි දෙන්ට විය.

රාත්‍රි කාලයේ දී වරින් වර ගිනි මැලය අවුළවමින් හා වනයේ වියලි පරඛලා තැලෙන හඩ ඇසෙන විට අඩහැර පාමින් ද පොරමොලා බොහෝ වේලා නොනිදා ගත කළේ ය. සමහර විට මේ ගබදයන් අහිංසක ඉත්තැවිකු වැනි සතකු නිසා ඇති වෙයි. දියකබේ එහා කෙළවරින් දිය බේමට එන දියියා එන්නේ නිශ්චඩ ව නොදැනෙන සේ ය. හඳ ඇති එක් රයක කුඩා ඇත් රළක් එහි පැමිණ පොරමොලාගේ අඩ තැලීම ගණනකට නොගෙන දියවලෙහි ලැග සිටියේ ය. දැන් මෙතැන හැර යා යුතු වෙලාව යයි එවිට පොරමොලා සිතා ගත්තේ ය.”

ව�දි ජනයා විටෙක බේරිද මෙන් ම දරුවන් ද සමග ද්‍රීයමේ යති. මෙහි දැක්වෙන්නේ පාන්දරින් ද්‍රීයමේ යැමට සූදානම් වන ව�දි පුරුෂයා සිය බේරිද අවදි කරවා කියන ගිතයකි. නත්දදේද්ව විශේෂේකර මහතාගේ ව�ද්දන්ගේ විකාශන ක්‍රමය කැතියෙන් එය උප්‍රටා ගන්නා ලදී.

තෙන තෙදිනා නා තෙදිනා නේ බල //

වජ්පී වලපිලි කියන කාට //

එලිවිලි පංචිල වැන්නවි නැනේ//

යන්නට නිදි කිමිදිය කිරි නැනේ//

ලංචේං යන්නත් බොල් පිනි බැරි නං //

බ්‍රිමේං යන්නත් බොල් පිනි බැරි නං

දුන්න පිලාවට වර කිරි නැනේ//

දුන්න පිලාවේ යන්නත් බැරි නං//

ර්තල් අවුරට වර කිරි නැනේ//

ර්තල් අවුරේ යන්නත් බැරි නං //

විවෙං වුලංගේ යමු කිරි නැනේ //

මේ ව�දි ජන ගියෙහි අර්ථය පහත පරිදි දැක්වීය හැකි ය.

තෙන තෙදිනා//

එළි වෙලා පහන් වෙලා වගෙසි //

ගමන යන්නට නින්දෙන් අවදි වී එන්න //

බොල් පිනි නිසා උඩිං යන්ටත් බැරි නම්//

බොල් පිනි නිසා බ්‍රිමින් යන්ටත් බැරි නම්//

දුන්න පිලාවට එන්න//

දුන්න පිලාවේ යන්න බැරි නම් ර්තල අහුරට එන්න//

ර්තල අහුරේ යන්ටත් බැරි නම් සිතල සුළගේ පහස විදිමින් යමු //

1. වැද්දන්ගේ දිලිංගු බව වඩාත් භොඳින් කියැවෙන පායය උපටා දක්වන්න.
2. ගල් මැදේවෙල හා බොඩිගහවල දිය වළවල්වලට එම නම ලැබීමට හේතු පහදන්න.
3. කුඩාමස්සු අල්ලා ගැනීමට වැද්දන් යෙදු උපතුම මොනවා ද?
4. කුඩාමස්සුන්ට අමතරව ඔවුන් එකතු කරගත් වෙනත් ආහාර වර්ග මොනවා ද?
5. ඔවුන් නතර වී සිටි ස්ථානයෙන් ඉවත් වී යාම සුදුසු බව පොරමොලා තීරණය කළේ කුමක් නිසා ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් පද වලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් සෞයා ලියන්න.
 - i. බඩිගින්න -
 - ii. සාමූහිකව -
 - iii. භායානක -
 - iv. සමීපයට -
 - v. උදෑසින -
2. පහත සඳහන් පදවලට විරැද්ධාර්ථ පද ලියන්න.
 - i. දිලිංගු -
 - ii. උණුසුම -
 - iii. ගැහුරු -
 - iv. නිශ්චල -
 - v. ප්‍රිතිය -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. වැදි ජනයා පිළිබඳ පොත් පිංචක් සකසන්න.
2. වැදි ජන ගිය සාමූහික ව ගායනා කරන්න.
3. පහත ලබා දී ඇති මාත්‍රකා අතරින් එකක් පිළිබඳ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.
 - i. වැද්දන්ගේ ජ්වන රටාව
 - ii. විවිධ ජන කොටස්වල සිරිත් විරිත්
 - iii. ස්වාභාවික පරිසරය හා බැඳුණු ආදිවාසීනු

මාතෘකානුකූල කතා

නිශ්චිත මාතෘකාවට අනුකූල වන පරිදි කතාවක් පැවැත්වීම මාතෘකානුකූල කතා ලෙස හඳුන්වයි. තමන්ට ලබා දී ඇති මාතෘකාව නිරවුල් ව සහ පරිපූරණ ව අවබෝධ කර ගැනීම මාතෘකානුකූල කතාවක් මැනවින් සංවිධානය කර ගැනීම එහි සාර්ථකත්වය සඳහා වැදගත් වේ. එහි දී මාතෘකාවේ සැම අංශයක් කෙරෙහි ම අවධානය යොමු කළ යුතු ය. කතාවේ මුළු මැද සහ අග මැනවින් සංවිධානය කර ගැනීම කතාවක සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් බලපායි.

1. විවිධ ජන කොටස්වල වාරිතු වාරිතු
2. පරිසර හිතකාමී ජ්වන රටාවකට ඩුරු වීමේ වැදගත්කම
3. උගතමනා දිල්පයමයි - මතු රැකෙනා
4. ඔවා දෙනු පරහට - තමා සම්මතෙහි පිහිටා සිට
5. කියවීමේ අගය

සුබ පැතුම් පත්

සුබ පැතීම හෙවත් සෙත් පැතීම සඳහා මෙන්ම සතුට ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ද සුබ පැතුම් පත් යැවීමේ සම්පූදායක් අද අප අතර පවතී. ජ්චිතයේ වැදගත් අවස්ථා සේ ම සැමරුම්, ජයග්‍රහණ ප්‍රමුඛ ව විවිධ අරමුණු වෙනුවෙන් මේ සුබ පැතුම් පත් සකස් කෙරේ.

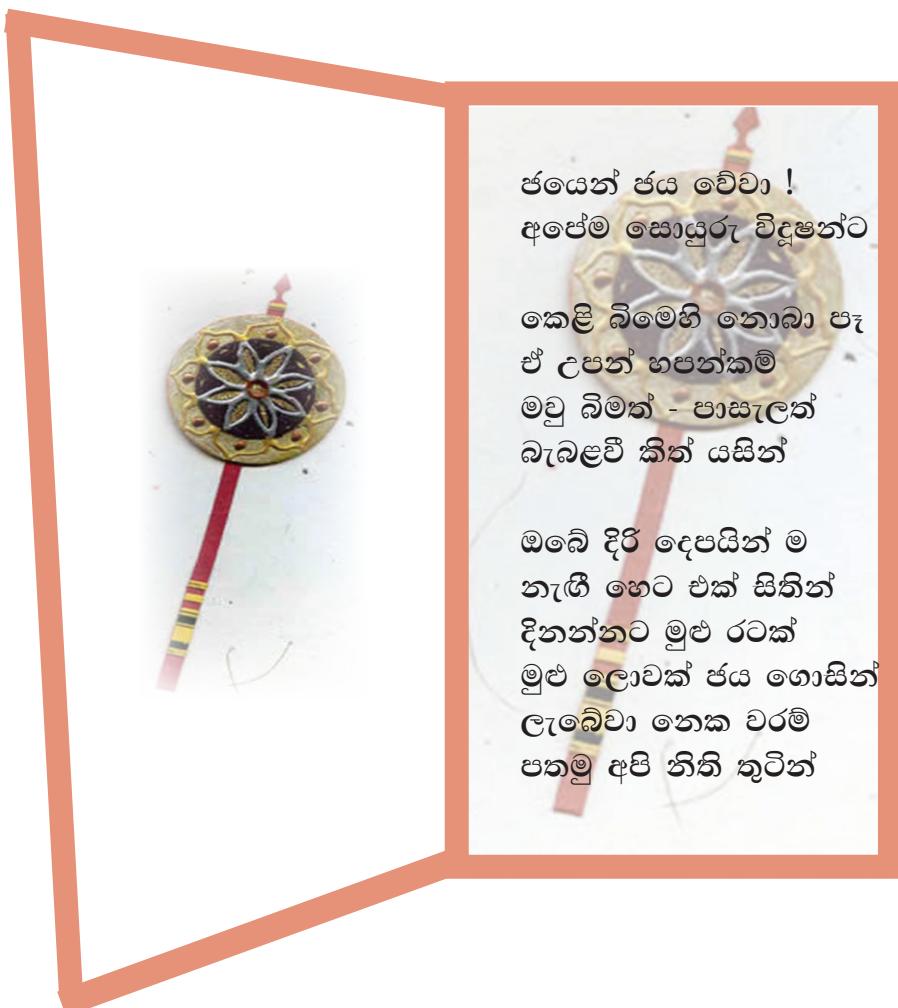
උපන් දිනය, විවාහය, විවාහ සංවත්සර, නව වසරට ආසිරි පැතීම, නත්තල, වෙසක් ආදි විශේෂ උත්සව සැමරීමට මෙන් ම විභාග, තරග ආදියෙන් ලත් ජයග්‍රහණ සහ තනතුරු උසස් වීම වැනි අවස්ථාවල දී ගුහායිංසනාත්මක පණිව්‍ය යැවෙයි. තව ද, රකියාවෙන් විශ්‍රාම යාම, විදේශගත වීම පමණක් නොව රෝගී අවස්ථාවල දී ඉක්මන් සුවය පතා ද සෙත් පතා යැවෙන අවස්ථා බොහෝ ය. ඒ අනුව සුබ පැතුම් පත් සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු විශේෂ කරුණු කවරේ දැයි බලම්.

- ★ සුබ පැතීමේ නිමිත්ත / අදාළ කරුණ සඳහන් විය යුතුය.
- ★ සුබ පැතුම් පත මෙන් ම එහි ලියාවෙන සුබ පැතීමේ සටහන ද වඩාත් ආකර්ෂණීය භාෂා ගෙලියකින් නිරමාණාත්මක ලෙස ගොනු කර ගැනීම වැදගත් ය.

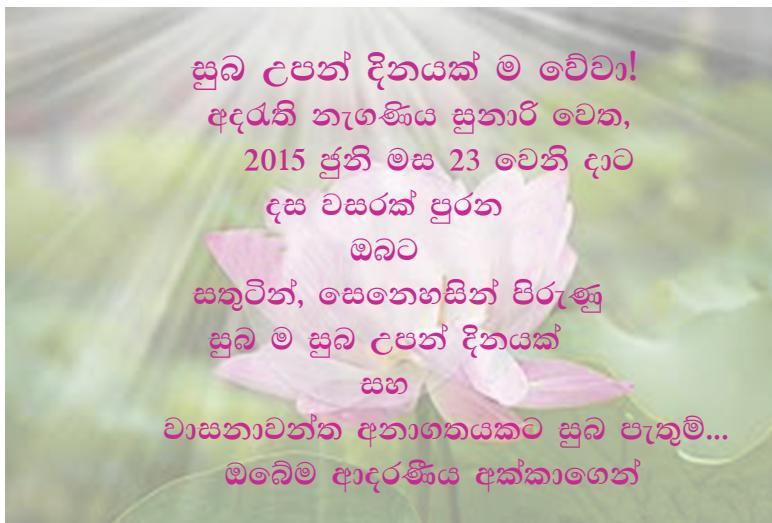
- ★ එම සටහන සංක්ෂීප්ත විය යුතු අතර අතිශය හඳුවාගම විය යුතු ම ය.
- ★ ඒ සඳහා ගොදා ගෙනු ලබන හාඡා ගෙලිය යවන අය හා ලබන්නා අතර ඇති සම්බන්ධය අනුව ද වෙනස් විය හැකි ය.
- ★ කා විසින් කවුරුන් වෙත ද යන්න පැහැදිලි ව සඳහන් විය යුතු ය.

මේ අනුව ඔබට ලැබේ ඇති විවිධ සූබ පැතුම් පත් කියවා බලන්න. පහත පෙන්වා දී ඇති ආදර්ශ ද සූබ පැතුම් පතක් සකස් කිරීමේ දී ඔබට මග පෙන්වීමක් වනු ඇත.

නිදුසුන්:- අන්තර් විද්‍යාලයේ මලල ක්‍රිඩා තරගයෙන් ජය ලැබූ ඔබේ පන්තියේ ම මිතුරකුට ලිපු සූබ පැතුමක්

නැගණින්ට යැවෙන උපන් දින සුඛ පැතුමක්

ලිඛිත අන්තර්

1. පහත දැක්වෙන අවස්ථා අතරින් දෙකක් තෝරා ර්ව සුදුසු සුඛ පැතුම් පත් සකස් කරන්න.
 - ★ ලෝක ගුරු දිනය වෙනුවෙන් පත්ති හාර ගුරුතුමියට
 - ★ රකියාවෙන් විශ්‍රාම යන විද්‍යාභාෂ්‍යාත්මක
 - ★ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වන අධියාට
 - ★ නිරෝගී සුවය පතා තම මුත්තණුවන්ට
 - ★ 21 වෙනි උපන් දිනය සමරන වැඩිමහල් සොහොයුරියට

පොද්ගලික ලිපි

සන්නිවේදන තාක්ෂණය මේ තාක් දුරට ව්‍යාප්ත වීමට පෙර කලක් අතිශයින් ජනප්‍රිය ව තිබු ලිපි ලිවීම එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අදටත් අපට ප්‍රයෝගනවත් වේ. එහෙයින් පොද්ගලික ලිපියක් යනු කුමක්දැයි යන්නත් ඒ ලිපි ලිවීමේ දී වැඳගත් වන කරුණු කවරේදැයි යන්නත් සලකා බලමු.

තම පවුලේ අයෙකුට, හිත මිත්‍රාදීන්ට හෝ පොද්ගලික ව දැන හඳුනා ගත්

අයට හෝ වෙනත් කවර පුද්ගලයකට පෙළද්ගලික මට්ටමින්/ පෙළද්ගලික සම්බන්ධතා මත හෝ යවන ලිපි පෙළද්ගලික ලිපි වේ.

★ පෙළද්ගලික ලිපියක,

1. යවන්නාගේ ලිපිනය හා දිනය
2. ආයිරවාදය
3. ආමන්තුණය
4. අන්තර්ගතය/ කරුණු
5. අවසානය

යන අංග ඇතුළත් විය යුතු ය.

පෙළද්ගලික ලිපි ඒ ලිපිය ඩුවමාරු වන දෙදෙනාට උචිත වන සේ ආයිරවාදය, ආමන්තුණය, අවසානය යෙදිය යුතුය. හිතවත් මිතුරකුට, වැඩිහිටියකුට, ප්‍රභුවරයකුට යවන ලිපිවල ඒ ඒ පුද්ගලයාට අනුව ඉහත දැක්වූ අංග තුන ද වෙනස් වන අයුරු වීමසා බලන්න. ලිපියේ කරුණු විස්තරයේ හෙවත් අන්තර්ගතයේ හාඡා රටාව ද ලිපිය ලබන පුද්ගලයා හා යවන්නා අතර ඇති සම්බන්ධය අනුව වෙනස් වේ.

නිදුසුනක් ලෙස ලග හිතමිතුරකුට, යාතියකුට ලියන අන්දමට වඩා සංයෝගක් ඇති හාඡා රටාවක් අනුව ඔබේ ගුරුතුමාට හෝ වෙනත් ප්‍රභුවරයකුට ලියන අයුරු සිතන්න.

★ මිත්තණියන්කෙනෙකු සිය මුනුබුරාට ලැබුණු මේ ලිපිය කියවා බලන්න.

25/2 කන්දේ ගෙදර,
වට රවුම් පාර,
පැල්මඩ්ල,
2015.11.23.

සෙත් වේවා !

ආදරණිය සුදු ප්‍රතාට,

ඉස්කේරේල් නිවාඩු දෙන්න ලග නිසා මේ ලිපිය ලියන්නේ සතුටුදායක ආරංචියක් කියන්න. මේ අවුරුද්දේ ප්‍රතාලව ශ්‍රී පාද වදින්න එක්ක යනවා. කියා මා පොරොන්දුවක් වුණා මතක ද? මද්ද නැන්දලා මේ නිවාඩුවේ මෙහෙ එන නිසා තුවර බාජ්පලාටන් මෙහෙ ඇතින් යන්න සිනැලු. ඉතින්, ප්‍රතාලා ආවොත් අපි හැමෝට ම ශ්‍රී පාද කරුණා කරන්න පුළුවනි.

එ නිසා මේ නිවාඩුව ලැබුණු ගමන් ම අපි ගමනට පිටත වෙමු. අපිට

ගමනට තුන් සරණේ කිය කියා හිමේ තහින්න පූජාවනි. සිත ගැළෙ නාලා, ඉර සේවක් බලලා ශ්‍රී පාදේ වන්දනා කරමු.

මේ ද්‍රව්‍යවල මෙහෙ හරි ම සිතලයි. කදු යාය ම මිදුමෙන් වැහිලා බලන්න ලස්සනයි. ප්‍රතාලගේ ගමනට අදින ඇදුම් ගේන්න කියලා අම්මට කියන්න. තාත්තාටත් කළින් ම නිවාඩු ගන්න වේවිනේ. ඒ නිසා අපි කල් ඇතිව සූදානම් වෙලා මේ ගමන යමු. ඉතින්, මගේ ප්‍රතාටත්, ප්‍රතාගේ අම්මාටත් තාත්තාටත් සමන් දෙවියන්ගේ පිහිටයි.

මේ

ආදරණීය අත්තම්මා

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. මෙහි ඉහත දක්වා ඇති ලිපියට සූදුසු පිළිතුරු ලිපියක් හෝ ඔබ කැමති වෙනත් ප්‍රකට ආගමික සිද්ධස්ථානයක් කරා යැමට ආරාධනා කරමින් ඔබේ මිත්තණීයට ලිපියක් හෝ ලියන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගති :- අනුරාධපුරය / මහින්තලය / මධු දේවස්ථානය / නල්ලුරු කොට්ඨාල / මුස්ලිම දේවස්ථානය

2. ඉහත ලිපියේ දැක්වෙන විරාම ලක්ෂණ මොනවා ද?

3. පහත දැක්වෙන අයට ලියන ලිපියකට සූදුසු ආමන්තුණ සහ අවසානය දියා දක්වන්න.

★ මාමාට

★ අම්මාට

★ ගුරුතුමියට

★ මිතුරකුට

★ පාසුලේ විදුහල්පතිතමාට

4. මේ අවස්ථාවලින් එකක් කොරා ලිපියක් ලියන්න.

★ පාසුලෙන් දුර බැහැර ප්‍රදේශයකට මාරුවක් ලබා ගිය ඔබේ සිංහල ගුරුතුමියට

★ පාසලේ පැවැත්වුණු තැගි දීමේ උත්සවය ගැන විස්තර කරමින් වෙනත් පාසලකට අස් ව ගිය මිතුරෙකුට

★ ඔබේ පාසලේ පැවැත්වෙන වාර්ෂික විතු හා මුර්ති ප්‍රදර්ශනය නැරඹීම ට පැමිණෙන්නැයි මිතුරෙකුට

★ ඔබේ ප්‍රියතම රුපවාහිනී ප්‍රමා වැඩසටහන මෙහෙයවන නිවේදක මහතාට හෝ මහත්මියට

අප කතා කිරීමේදී විවිධ ගබඳ මුවින් නිකුත් වෙයි. ඒ ගබඳ ලියා දැක්වීම සඳහා විවිධ සංකේත හාවිත කෙරෙයි. එම සංකේත අක්ෂර නමින් හැඳින්වේ. එක් හාජාවකට අයත් අක්ෂර සියල්ල එකතු වූ විට එය හෝඩිය හෙවත් අක්ෂරමාලාව යනුවෙන් නම් කළ හැකි ය. තුනන සිංහල අක්ෂරමාලාව සහ පිළ්ලම් පිළිබඳව මෙම පාඨම සකස් වී ඇත.

සිංහල අක්ෂරමාලාව

අ	ආ	ඇ	ඇශ	ඉ	ඊ
උ	උං	ං	ංං	ං	ංං
ඌ	ඌ	ඌශ	ඌං	ඌ	ඌං
(අ)ං	(අ)ං				
ක	ඛ	ග	ස	ඩ	ග
ව	ෂ	ෂ	ක්‍රේ	ක්‍රේ	ෂ
ච	ඇ	ඇ	ඇ	ඇ	ඇ
ත	එ	එ	එ	එ	එ
ප	එ	එ	එ	එ	එ
ය	ර	ල	ව		
ශ	ෂ	ස	හ	ළ	ශ

අක්ෂරමාලාව කොටස් දෙකකට බෙදේ.

1. ස්වර
2. ව්‍යුද්ධින

ස්වර

සිංහල අක්ෂරමාලාවේ ඇති ස්වර පහත දැක්වේ.

අ	ආ	ඇ	ඇ	ඉ	ඊ
උ	උ	යා	යා	යු	යු
එ	එ	එළි	එළි	එළි	එළි

ස්වරයක් රීට නියමිත රුපයෙන් ම ලියන්නේ වචනයක මූල් ගබඳය හැටියට යෙදෙන අවස්ථාවල දී පමණි. ස්වර ගබඳ වචනයක මැද හෝ අග යෙදෙන විට ඒවා ව්‍යක්ත්තන ගබඳයක් හා එකතු කොට ලියනු ලැබේ. එවිට ස්වරයට නියමිත රුපය වෙනුවට ව්‍යක්තනයට විශේෂ සංකේත කිහිපයක් එක් කර ගැනේ. ඒ සංකේත, පිළි යනුවෙන් හැඳින්වේ.

ස්වර, වචනයක මුළු යෙදීම

අ	-	අම්මා	ආ	-	ආකා
ඇ	-	ඇමුල්	ඇ	-	ඇත
ඉ	-	ඉවුර	ඊ	-	ඊතලය
උ	-	උකුස්සා	උ	-	උශරා
යා	-	යාප්‍රකේෂය	එ	-	එන්න
එ	-	එදුන්බ	එළි	-	එළිහාසික
ඔ	-	ඔංඩ්ලාව	ඉ	-	ඉපු
එළි	-	එළිප්පය			

ස්වර, වචනයක මැද හෝ අග යෙදීම

ර	-	ර	→	රු	මරුව	ම+ර+ර+ව+අ
ද්	-	ඇ	→	දි	මදිල්ල	ම+ද්+ඇ+ල්+ල්+අ
ග්	-	ඉ	→	ගි	ගිනි	ග්+ඉ+න්+ඉ

ව්‍යුත්පන

පහත දැක්වෙනුයේ සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇති ව්‍යුත්පන යි.

(අ)°	(අ):					
ක	බ	ග	ස	ඩ	ග	
ව	ෂ	ජ	කු	කුදා	ජ	
ච	චි	චි	චි	ණ	චි	
ත	ථ	ද	ධ	ත්	දී	
ප	එ	ඛ	හ	ම	ඉ	
ය	ර	ල	ව			
ශ	ෂ	ස	හ	ල	ග	

ස්වරයක් තනි ව උච්චාරණය කළ හැකි නමුත් ව්‍යුත්පනයක් තනි ව උච්චාරණය කිරීම අපහසු ය.

ක් ග් ව් ජ්

මේ අක්ෂර ස්වරයක් සමග යෙදෙන විට උච්චාරණය කිරීම පහසු වේ.

$$\begin{array}{l}
 \text{ක්} + \text{අ} \rightarrow \text{ක} \\
 \text{ග්} + \text{අ} \rightarrow \text{ග} \\
 \text{ව්} + \text{අ} \rightarrow \text{ව} \\
 \text{ජ්} + \text{අ} \rightarrow \text{ජ}
 \end{array}$$

සැම ව්‍යුත්පනයක් ම හල් කළ නොහැකි ය. එසේ හල් කළ නොහැකි ව්‍යුත්පන පහත දැක්වෙයි:

$$\begin{array}{ll}
 (\text{අ})° & (\text{අ}): \\
 ග & ජ \\
 ජ & ප \\
 ච & ඩ \\
 ඩ & ප
 \end{array}$$

ඉහත සඳහන් කර ඇති පරිදි ස්වර අක්ෂර, ව්‍යුෂ්ථන අක්ෂර සමග එකතු වීමේ දී එය සංකේතවත් කෙරෙන පිල්ලම් රාශියක් සිංහල භාෂාවේ දක්නට ලැබේ. ඒ පිල්ලම් මෙසේ හඳුනා ගනිමු.

ස්වරය	යෙදෙන පිල්ලම	පිල්ලමෙහි නාමය	පිල්ලම් අකුරුවල යෙදෙන ආකාරය
අ	පිල්ලමක් තැත	-	කවිය, රසිකය, ගග
ඇ	ං	ඇලපිල්ල	කාසිය, රඛාන, මනාලිය
ඇ	ඇ	කෙටි ඇදුපිල්ල	කැකිරි, වැහැරෙනවා, ඇහැ
ඇ	ඇ	දිගු ඇදුපිල්ල	කැම, හැන්දැච්, රෙන
ඉ	උ	ඉස්පිල්ල	කිතුල්, මාපිය, පිහිටි
ඊ	උ	දිගු ඉස්පිල්ල	කිර්තිය, අදින, ගරිර
උ	ං ඇ	කෙටි පාපිල්ල	කරහන්, උදුම්බරා, වගරැ
උ	ං ඇ ඇ	දිගු පාපිල්ල	කූලිය, අනුව, රැපය
එ	ං	කොම්බුව	කෙක්ක, සැලෙනවා, මෙහෙ
ඒ	ං	කොම්බුව සහ හල් ලකුණ	කේක්, මෙසය, මහේෂිකාව
එශ්	ංග	කොම්බු දෙක	වෙවද්‍ය, වෙරය, වෙද්‍යයය
ං	ං ග	කොම්බුව සහ ඇලපිල්ල	කොස්, මොහොත, පොල්
ං	ං ග	කොම්බුව සහ හල් ලකුණ සහිත ඇලපිල්ල	කොරලය, විනෝදය, යහළවෝ
ංග	ං ග	කොම්බුව සහ ගයනු කිත්ත	කොතුකාගාරය, මහෙෂඩ, හෙශතික
ංඟ	ං	ගැටපිල්ල	කංමියා, අමෘතය, කර්තා
ංඡං	ංං	ගැටපිලි දෙක	කර්තුවන්, ගාස්තුවන්, වක්තුවන්

- ස්වරයක් හෝඩියේ දැක්වෙන රුපයෙන් ම ලියන්නේ වචනයක කුමන ස්ථානයේ යෙදෙන විට ද?
- හල් කළ නොහැකි ව්‍යක්ෂණ අක්ෂර දෙකක් ලියන්න.
- පිල්ලමක් භාවිත නොකරන්නේ කුමන ස්වර අක්ෂරයක් සංකේතවත් කිරීමට ද?
- එක ම ස්වරයක් සංකේතවත් කිරීමට විවිධ අකුරුවලට විවිධ පිල්ලම් භාවිත කෙරෙන ස්වර, පාඨමේ වගවෙන් උප්‍රටා ලියන්න.
- පිල්ලම දෙකකට වඩා භාවිත කරමින් සංකේතවත් කරන්නේ කිනම් ස්වරය ද?

ලුබිත අන්තර්ගති

- පෙළ පොතේ ඇති පාඨම්වලින් ස්වර මූලට යෙදෙන වචන භා ව්‍යක්ෂණ මූලට යෙදෙන වචන දහය බැහින් වගවක සටහන් කරන්න.
- පහත සඳහන් අක්ෂර යෙදෙන වචන දෙක බැහින් ලියන්න.
 - ඉ
 - උ
 - ඊ
 - ඌ
 - ඍ

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

- දිනපතා පළ වන ප්‍රවත්තනක් හෝ ලමා නවකතාවක් හෝ තෝරා ගෙන එහි ඇති, පිල්ලම් යෙදෙන වචන අනුපිළිවෙළින් ලියා පොත් පිංවක් සකස් කරන්න. ඔබ තෝරා ගත් පිල්ලම සහිත අක්ෂරය පාට කරන්න.
- සිංහල අක්ෂරමාලාව පන්තිය ඉදිරියේ මතකයෙන් කියවන්න.

මනුෂ්‍යයා හාජාව යොදා ගන්නේ තවත් කෙනකු සමග අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමට හා තමන්ගේ හැඟීම් කියා පැමෙයි. හාජාවක් මගින් අදහස් පළ කරන එක ම සත්ත්වයා මනුෂ්‍යයා ය. අනික් සත්ත්ව නාදය, ගිරිර ඉරියවි හා ගණ-සුවද මගින් අදහස් හා හැඟීම් පළ කරති. අදහසක් හෝ හැඟීමක් කියා පැමෙ මනුෂ්‍යයාගේ මුළුවන් පිටවන අර්ථයක් සහිත ගබා පද යනුවෙන් හැඳින්වේයි. මේ පද ලේඛනයේ දී අකුරු මගින් ලියා දැක්වේයි.

පද වර්ග කිහිපයකි. නාම පද ඒ අතරින් එකකි. පුද්ගලයකු, තැනක්, දෙයක්, ගුණයක් හෝ තත්ත්වයක් නැත හොත් අදහසක් පිළිබඳ අර්ථයක් දෙන්නේ නාම පද සිය.

එක වචන හා බහු වචන හේදය, උක්ත අනුක්ත හේදය හා ලිංග හේදය පදනම් කරගෙන නාම පද වර්ගීකරණය කෙරෙන ආකාරය මෙම පාඩමේ දැක්වේ. ඒ සඳහා නිදසුන් උප්‍රටා ගෙන ඇත්තේ කතන්දර කිහිපයකිනි.

අශ්‍යනාදීමත් කාලයක් පුරා එක්තරා වනයක වන සත්ත්ව යහතින් දිවි ගෙවුහ. ඔවුහු එකකා කෙරෙහි කාරුණික වූහ; මෙමත් සහගත වූහ. එහයින් ම ඒ වනය බෙහෙවින් සාමකාමී විය.

මෙසේ කළක් ගත වෙත් ම එහි වූ රුකක අමුතු සතු වාසය කරන්නේ යැයි රාවයක් පැතිර ගියේ ය. මේ පණිවිධය රැගෙන ආ වන සතා, පිරිසක් එක් රස වී සිටින සැම විට ම මේ ගැන කියා සිටින්නට විය. මෙයින් මේ පුවත මුළු වනය පුරා ඉතා ඉක්මනින් ප්‍රව්‍ලිත වූයේ ය. සත්ත්ව කැලැශුණු. කුමක් කළ යුතු දැයි ඔවුහු නොදත්හ. සතුන් අතරින් වඩාත් උපක්‍රමයිලි සේ ප්‍රකට ව සිටි නරියාට මේ පිළිබඳ වැඩිදුර සොයා බැලීමේ කාර්යය පැවැරිණි. “නරිහාමි නුඩු කපටියා. නුඩු පුව්වනි මොන විදියකින් හරි මේ ගැන ඇත්ත තත්ත්වේ දැන ගන්න” ඔවුහු කිහි. එහෙත්, නරියා පොදුරුන යහපත වෙනුවෙන් තම ජීවිතය පරදුවට තැබීමට සූදානම් වූයේ නැති.

එකා මේ සඳහා අපුරු සැලැසුමක් යෙදී ය. හැම විට ම අනුන්ගේ ඕපාදුප සෙවීමට ආගා කළ එක්තරා පක්ෂීයකු හට නරියා මේ කාර්යය පැවරී ය. “අපුරු අමුතු දෙයක් හොයා ගත්තොත් නුඩු මුළු කැලේ පුරා ම කියව කියවා

ඇවිදිතැකි” නරියා කුරුලේලාගේ රුවිය වර්ධනය වන අයුරින් කතා කොට කාරිය සඳහා උඟ පොලුම්වා ලිය.

මෙයින් උද්දාමයට පත් ඒ කුරුලේලා ද වහා වහා ආගත්තුක සත්ත්වයා සිටි විසල් රුකු අසලින් පියාමා යන්නේ, රත් ගිනි බෝල් දෙකක් සහ අමුතු ගබ්දයක් ද ඒ කොළ පතරෙහි ඇති බව දකින්නේ ය.

මෙම පුවත ඇසු සියලු සත්තු බියෙන් තැති ගත්හ. ඔවුනු වහා මේ වනය හැර දමා යාබද වනය වෙත සංකුමණය වන්නට පටන් ගත්හ. එහෙත්, ඒ විසල් රුකෙහි වාසය කෙලේ රත් ඇස් ඇති තරමක් ලොකු, අහිංසක කුරුලේලකි. හිටිහැරියේ සියලු සත්ත්වන් වනය හැර දමා පිටවෙන්නේ කමත් නිසාදයී ඒ කුරුලේලා පුදුමයෙන් කළුපනා කෙලේ ය.

දුර දිග නො බලා කටයුතු කළ හොත් කිසියම් පිරිසකට සිය නිජබිම පවා සඳහට ම අහිමි වී යා හැකි ය.

හයාකර සත්ත්වයා

ලියනාබේ බාවින්විගේ උපමා කතා

පරිවර්තනය :- තත්ත්ව ධර්මපාල

මෙම උපමා කතාවෙහි ඉරි ඇදි ඇති පද ගැන අවධානය යොමු කරන්න.

- සත්තු, වනසතා, ඔවුනු යන පදවලින් යම් කෙනෙකු හෝ සතෙකු ගැන ද
- රුකු, ගිනිබෝල් යන පදවලින් යම් දෙයක් ගැන ද
- වනය, නිජබිම යන පදවලින් යම් ස්ථානයක් ගැන ද
- බිය, උද්දාමය යන පදවලින් යම් ස්වභාවයක් ගැන ද කියවේ. මෙවා සියලුල නාම පද සි.

නාම පදයක් යනු කමක් දැයි හඳුනා ගනිමු.

යම් කෙනෙකු, සතකු, දෙයක්, ස්ථානයක් හෝ ස්වභාවයක් හැඳින්වීමට භාවිත කරන පද, නාම පද සි.

වචන හේදය

නාම පදවල වචන හේදයක් පවතී. ඒක වචන භා බහු වචන වශයෙනි.

යම් නාම පදයකින් එක් අයකු, එක් දෙයක්, එක් ස්ථානයක් හෝ එක් ස්වභාවයක් ගැන කියවේ නම් ඒවා ඒක වචන නාම පද සි. නාම පදයකින් බොහෝ අය, බොහෝ දේවල්, බොහෝ ස්ථාන ගැන කියවේ නම් ඒවා බහු වචන නාම පද සි.

ලිඛිත අභ්‍යාස

- කතාවේ ඇති පහත දැක්වෙන නාම පද ලේක වවන, බහු වවන වශයෙන් වගු ගත කරන්න.
සත්ත්ව, ඔවුනු, වනය, රැක, රාවය, පණිවිධිය, වන සතා, තරියා, කපටියා, ජීවිත, එකා, පක්ෂීනු, උග්, සත්ත්වයෝ, බෝල, ඇස්, කුරුල්ලෝ, නිජ බිම.

ලේක වවන	බහු වවන

- ලේක වවන නාම පද දහයක් හා බහු වවන නාම පද දහයක් සෞය ලියන්න.
- පහත නාම පද ලේක වවන නම් බහු වවන බවට ද බහු වවන නම් ඒක වවන බවට ද භරවා ලියන්න.
(ගොවියා, කම්කරුවෝ, නීතියායා, මිනින්දෝරුවෝ, වැලුරා, බල්ලෝ, බලලා, ඉඩ්ලෝ, ලේනා, නිවාසය, ගස්, සගරාව, පුවුව, රුපවාහිනිය, පාසල, හෝජනාගාරය, විශ්වවිද්‍යාලය, පන්ති කාමරය, ආයතනය)

ලේක වවන	බහු වවන

- මෙම උපමා කතාවේ ඇති නාම පද පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් කියවන්න.
- තවත් මෙටැනි කතාවක් සොයා එහි එන නාම පද ලකුණු කරන්න.

මේර එක් රජේක් හට පූත්‍රයෙක් වූයේ ය. ඒ පූත්‍ර තෙමේ දඩයමට ප්‍රිය ඇත්තේ විය. රජ ඔ හට දඩකෙලි පිණිස නොයෙක් විට අවසර දුන්තේ ය. එතකුදු ව්‍යවත් නිතර ම පූත්‍ර කැටුව යාමට මහ ඇමති හට අණ කළේ ය. එක් දිනෙක්හි රජ කුමර තෙම දඩයමට ගියේ ය. දඩයමෙහි දී දඩයමිකරුවන් විසින් මුවකු පැන්තු කුල කුමර තෙමේ මහ ඇමති තමා අනුව එන්නේ යයි සිතා තද ඇල්මෙන් මුවකු ලුහුබඳවා ගත්තෙන් පිරිසගෙන් ඉවත්ව යන්ව වන. මග සොයා ගත නොහි මහ ඇමතිහු කරා නැවත රීමට තැත් කළේ රට තොට නොදත් බැවින් බොහෝ ඇත මුළාව ඇවිද්දේ ය.

මෙසේ අසුපිටින් යද්දී බොහෝ සේ හඩු හඩා පුන් රුප ගොභාවෙන් යුත් කාන්තාවක් අදිස්සියෙන් ඕහැ සම්මුඛ වූවා ය. කුමර තෙමේ අසු නවත්වා ඇගෙන් අසනුයේ,

“තී කවරෙක් ද? කුමක් හෙයින් මෙහි පුදකලාව සිටින්නී ද? කිනම් දෙයක් ගැන අඩන්නී දැ”යි ඇසි. එවිට ඕතොමෝ උත්තර දෙන්නී,

“මම වනාහි භාරත දේශයේ (ඉන්දියා) රජකුගේ දුවක්මි. මම අසුපිට නැගී මඳපවන් හමන වේලෙහි නිදිබරව අසුපිටින් වැටුණෙමි. අස්තෙමේ දිවගත. උග්‍ර කුමක් වී දැයි නොදනිමි”යි කිවා ය.

තරුණ කුමර තෙමේ ඇ කෙරෙහි කරුණාවෙන් තම පිටිපසින් අසුපිට හිඳවයි කිය. ඕතොමෝ ද සතුවින් එසේ කළා ය.

මෙසේ එදෙදෙන ජරාවාස වූ ගෙයක් පසුකර යද්දී කාන්තාව අසුපිටින් බසිනු කැමැත්තෙමියි කිවාය. කුමරු අසු නැවැත් වූ විට ඕතොමෝ සුවසේ බිමට බැස්සා ය. හෙතෙමේ ද බැස අතින් අසු අල්වාගෙන ඒ ජරාවාස ගෙය කරා එළඹියේ ය. කාන්තාව වනාහි,

“දරුවෙනි සතුවුවෙවි. තොපට රුවැති තරුණ යොවනයකු ගෙනාමි”යි කි කල එබස් ඇසු කුමර තෙමේ කෙතරම් විස්මයට පැමිණියේ දැයි ඔබ වහන්සේට සිතිය හැකිකේ ය. දරුවෙන් ද එබසට උත්තර දෙමින්,

“මැණියෙනි හෙතෙම කොතැන්හි ද? අපට බොහෝ ක්ෂේදා ඇති බැවින්

දැන්ම ඔහු කමු” යයි කිවාහ.

රජකුමර තෙමේ තමහට සිදුවෙන්ට එන අන්තරාය ඇසු දෙයින් දැනගත. භාරත දේශයේ රජ කෙනෙකුගේ දුවෙක්මයි කි කාන්තාව විවේක ස්ථානයන්හි වෙසෙමින් දහස් ගණන් මායම්වලින් මගින් අල්වා කන රාක්ෂසයකුගේ භාර්යාවකැයි කුමර තෙමේ දැන බොහෝ බියපත් ව වහා ම අසු පිට නැගිගත.

‘රජ දුවෙක්ම්’යි කි කපටි කාන්තාව ඒ වේලෙහි ම අවුත්, ගොදුරු කොට ගත් කුමරු යන්ට සැරසුණ බැවි දැක මුරගා කියන්නී,

“කුමරුවනි, කිසි විටක බිය නොවව. නුඩි කවරේක් ද? නුඩි කවරක සෞයන්තෙහි ද?” කිවා ය.

“මම වනාහි මංමුලා වූයෙමි. මග සෞයා ගන්ට උත්සාහ කරමි”යි හෙතෙම කිය. එබසට ඕතොමෝ කියන්නී,

“නුඩි මංමුලා වූයෙහි නම දෙවියන් වහන්සේට බාරවව, එවිට උත්වහන්සේ නුධී විපතින් නුඩි මුදන සේකැයි” කිවා ය.

එවිට කුමර තෙමේ ස්වර්ගය දෙසට නෙත් ඔසවා, එසේ කි ඉක්බිති පිහරසාදි,

“ර්ජ්ජරුවන් වහන්ස, පහන් වේගෙන එන බැවින් කඩාව නැවැත්විය යුතු ය”යි කිවා ය.

එවිට දිනරසාදි තොමෝ,

“ඒ තරුණ කුමරු හට කුමක් වූයේ දැයි දැන ගනු කැමැත්තෙමි. මහු ගැන මම වංචල ව සිටිමි”යි කිවා ය.

“හෙට වනතුරු සුල්තන් රජ මට ජීවත් වන්ට අවසර දෙන්නේ නම නුණු සිත්හි නොසන්සුන් භාවය දුරලන්නෙමි”යි බිසව කිවා ය.

ගාරියර් රජ තෙමේ කුමරුහුගේ ගමන් කෙළවර දී කුමක් සිදු වී දැයි දැන ගනු කැමති ව පිහරසාදිය නොමරා තව දිනක් කල් දුන්නේ ය.

දමුවම් ලැබූ මහ ඇමතිහුගේ කඩාවස්තුව
ආරාධි නිගොල්ලාසය

1. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය කියවන්න.

- i. මම උදෑසනින් ම සුඛ පතමි.
- ii. අපි උනන්දුවෙන් විහාරය සමත් වෙමු.
- iii. නුම් බිතුසිතුවම් නරඹන්නෙහි.
- iv. නුම්ලා බිතුසිතුවම් නරඹන්නෙහු.
- v. මහු නිතර යහළවන් ඇසුරු කරයි.
- vi. මවුහු නිතර සතුන් ආරක්ෂා කරති.
- vii. අැතා පෙරහැර අලංකාර කරයි.
- viii. අැත්තු පෙරහැර අලංකාර කරති.
- ix. සොයුරිය කවියක් ගායනා කළා ය.
- x. සොයුරියෝ කවි ගායනා කළහ.
- xi. ගස සැමට සේවණ ලබා දෙයි.
- x. ගස් සැමට සේවණ ලබා දෙයි.

ඉරි ඇදි නාම පදවලට අනුරුද ව ආබ්‍යාතය යෙදී ඇති අයුරු වීමසා බලන්න. එසේ වන්නේ උක්ත නාම පදයට අදාළ පුරුෂයෙන් ආබ්‍යාතය ද යෙදී ඇති තිසයි. උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ, ප්‍රථම පුරුෂ යනුවෙන් සිංහල භාෂාවේ පුරුෂ තුනක් දක්නට ලැබේ. එකී පුරුෂවල නාම පද යෙදෙන අයුරු පහත සටහනින් දැක්වෙයි.

පුරුෂ	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	මම ... (සමත් වෙමු)	අපි ... (සමත් වෙමු)
මධ්‍යම පුරුෂ	නුම් ... (නරඹන්නෙහි)	නුම්ලා... (නරඹන්නෙහු)
ප්‍රථම පුරුෂ	මහු ... (ඇසුරු කරයි)	මවුහු ... (ඇසුරු කරති)
	අැතා ... (අලංකාර කරයි)	අැත්තු අලංකාර කරති)
	සොයුරිය... (ගායනා කළා ය)	සොයුරියෝ...(ගායනා කළහ)
	ගස ... (ලබා දෙයි)	ගස් ... (ලබා දෙයි)

- දී ඇති කතා වස්තුවෙහි එන නාම පද සියල්ල ලකුණු කොට එවා උත්තම, මධ්‍යම, ප්‍රථම යන පුරුෂ තුනට වෙන් කර දක්වන්න.
- පෙළ පොතෙහි ඔබ කැමති පාඨමක් තෝරා ගෙන එහි නාම පද පුරුෂ තුනට වෙන් කොට දක්වන්න.

රුක්කඩ කපන්නා, ගැමියන්ට වුවමනා දෙය පමණක් නොව නුවරුන්ට වුවමනා දෙය ද සැපයුවෙකි. ගමෙහි බහුල කුරුල්ලන්ගේ, භාවන්ගේ, මුගයියන්ගේ, කබල්ලැවන්ගේ හැඩහුරුකම් හා විවිත වර්ණයන් ද ආරැඩි කළ දඩුකඩවලින් ආස්ථාදයක් ලැබුවේ නාගරිකයෝ ය. ගම් වැසියෝ මේ සතුන්ගෙන් ම ආස්ථාදය ලැබුවේ ය. රුක්කඩ කපන්නා, තම රුක්කඩ නාගරිකයන්ට ම විකිණීමට සිතුවේ එහෙයිනි.

රුක්කඩ කපන්නාගේ කම්මල වූ කලි කාමරයකින් ද ඉස්තෝප්පුවකින් ද යුතු, මැටි ගසා අතු සෙවණා කළ පැල්පතකි. කපා නිම කළ, නොකළ රුක්කඩින් ද, සායම් ගා වේලිමට තැබු විවිත වර්ණයෙන් බඛලන රුක්කඩින් ද නියන්, කැති, පිහියා, කෙටෙරි, සායම් රින්, බුරුසු, සතුන්ගේ ඇට කටු, දත්, නිය, ඔලිද ඇට යනාදියෙන් ද පිරි ඔහුගේ කම්මලෙහි ඇතුළ කාමරය වූකලි නියම කටු ගෙයක් විය. ඉස්තෝප්පුවේ කොනක වූ වතුර සැලියක් ගත් ලිග්ගල් තුනකින් යුතු උදුනෙන් දුම් නොනිගින්නේ දවල් දොළහේ සිට එක දෙක වන තෙක් පමණි. එතැන් සිට ර හත වන තුරු උදුනෙන් තහින ගින්න නොනිවේ. වතුර හැඳිය උපකාර වූයේ ඔහුගේ රුක්කඩ කැපීමට නොව ඔහු රුක්කඩ කැපීමෙන් එකතු කරගත් සුළු මුදලට තවත් සත කිහිපයක් ලබා දීමෙන් ඔහුගේ ආදායම වැඩි කිරීමට ය.

රුක්කඩ කපන්නාගේ ඉස්තෝප්පුව කේපී කඩයකි. දවස් පතා උදිය කාලයෙහි ද සවස් කාලයෙහි ද ගමේ වැඩිහිටියන් හා තරුණයන් කිහිප දෙනොකුන් ද රස්වී, කටින් කඩාගත් හකුරු ඇඟිත්තකින් හෝ දිවෙන් ගත් සිනි පුපුරු විකකින් හෝ දිව පොගවා, කේපී උගුරකින් උගුර ද තෙමාගෙන, ඕපාදුප දෙඩීමෙන් ද බෙගල් දෙසාබැමෙන් ද විකට කතා කිමෙන් ද ප්‍රීති වූ සැරී මතක් වන විට, පුරාණ ඉංගිරිසි කවීන් එක් තැන් වී බිර බිඛි දුම් උරමින් කාවා ගාස්තුය පිළිබඳ කජාවෙන් පමණක් නොව, ඕපාදුප දෙඩීමෙන් ද, විනෝදාස්ථාදය ලැබු සන්ථාගාර අරභයා ඇතැම් ඉංගිරිසි පොතකින් දැනගත් නොරතුරු මගේ සිතට නැගෙයි.

රැකබ කපන්නාගේ කෝපි කඩයට රස් වූ මහලු ගැමියෝ පොතින් පතින් හෝ ගුරුන්ගෙන් හෝ බොහෝ කොට ඉගෙනීමෙන් ලත් ප්‍රතිඵාව ඇති කවීන් නොවුව ද ජීවිතය තමැති තක්සලාවෙන් ඉගෙනීමෙන් ලත් ප්‍රතිඵාව ඇති කවීහු වූහ. පොතපතින් ලත් විනිත භාවයෙන් තොර වූ ඔවුන්ගේ කතාබහ, ඔවුන් ඇද බැ බෙගල්, දෙඩු ඕපාදුප ග්‍රාම්‍යත්වයෙන් බර වුව ද වංද්ධත්වයට හිමි තැන්පත් නුවණ, උපහාසය, උපාසකකම, සිනා රස යන මෙතෙක් සාහිත්‍ය රසයෙන් තොර නොවී ය. මිනිසත් බවට හිමි දුක් පිඩා ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත් ඔවුන්ගේ කටින් ගිලිහුණ ඕපාදුප වුකලි, කවීන්ගේ රචනයන්ට වස්තු විය යුතු, ජ්ව ගෞතසයෙන් නිකුත්, ජ්ව බිජ්‍යාන්ගෙන් ගහන වී ය.

රැකබ කපන්නාගේ කම්මල

අපේ ගම

මාර්ටින් විකුමසිංහ

උක්ත අනුක්ත හේදය

උක්ත පද:

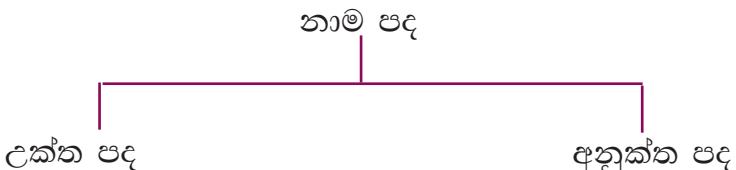
- ගුරුවරු ඕෂ්‍යයන් අගය කරති.
- වෛද්‍යවරු රෝගීන් සුව්‍යපත් කරති.
- පොලිස් නිලධාරීහු සැකකරුවන් උසාවියට ඉදිරිපත් කරති.
- මිනින්දෝරුවෝ ඉඩම් හිමියන් හමුවෙති.
- ලේඛකයෝ පායිකයන් දැනුවත් කරති.

මෙම වාක්‍යවල 'ගුරුවරු, වෛද්‍යවරු, පොලිස් නිලධාරීහු, මිනින්දෝරුවෝ, ලේඛකයෝ' යන නාම පද එම වාක්‍යයන්හි අවසාන ක්‍රියා සිදු කරන කර්තා පදයි. කර්තා කාරක වාක්‍යයක අවසාන ක්‍රියා පදයෙන් උක්ත වන කේවල නාම පද හා ද, හා, ත් යන සමුව්‍යාර්ථ නිපාත යෙදී වාක්‍යයක කර්තා වශයෙන් යෙදෙන පදත්, ද්විත්ව කර්තා පද හා නාමාඩ්‍යාත පදත් කර්ම කාරක වාක්‍යයක කර්මය දැක්වෙන පදත් සැම විට ම උක්ත ස්වරුපයෙන් තබනු ලැබේ.

අනුක්ත පද:

මෙම වාක්‍යවල කර්ම පද ලෙස යෙදුණු 'ඕෂ්‍යයන්, රෝගීන්, සැකකරුවන්, ඉඩම් හිමියන්, පායිකයන්' යන නාම පද අනුක්ත ස්වරුපයෙන් සිටී. කර්තා

කාරක වාක්‍යයක කරමය වශයෙන් යෙදෙන නාම පදත් මෙන්, සේ, වැනි, කරා, උදෙසා, සඳහා යන නිපාත ආක්‍රිත නාම පදත් වූ කඩන්තයට මුළුන් යෙදෙන නාම පද හා ප්‍රසම්භාවය ක්‍රියා ආක්‍රිත නාම පදත් සැම විට ම අනුක්ත ස්වරුපයෙන් තබනු ලැබේ.

ලිඛිත අන්තර්

- ඉහත කතාවෙන් උපුරා ගත් පහත සඳහන් නාම පද උක්ත-අනුක්ත වශයෙන් භඳුනා ගෙන අදාළ කොටුවේ '✓' ලකුණ යොදන්න. උක්ත-අනුක්ත දෙකෙහි ම යෙදිය හැකි නාම පද ඇත්තම් අදාළ කොටු දෙකෙහි ම '✓' ලකුණ යොදන්න.

නාම පදය	උක්ත	අනුක්ත
කපන්නා		
කුරුලේලන්		
හාවන්		
මුගටියන්		
කබල්ලැවන්		
නාගරිකයෝ		
ගම්වැසියෝ		
පැල්පත		
කටුගෙය		
මහු		
වැඩිහිටියන්		
තරුණයන්		
ගැමියෝ		
කවීන්		
කවීඩු		

2. හිස්තැන්වලට ගැළපෙන උක්ත පද වරහන් ක්‍රිඩා ලියන්න.
- (අමයි/අමයින්) බයිසිකල් පදිති.
 - (මම/මා) ඔවුන් ඇමතුවෙමි.
 - (කුරුල්ලේ/කුරුල්ලන්) අහසේ පියාසර කරති.
 - (මවුන්/මවුනු) නේවාසිකාගාරය තුළ රදී සිටිති.
 - (තොප/තොපි) පවි නොකරනු.
 - (ගායිකාවක/ගායිකාවක්) සම්මාන ලැබුවා ය.
 - (රජවරුන්/රජවරු) මහ වැවි තැනුහ.
 - (සිංහයෝ/සිංහයන්) තණ කොළ නො කති.
 - (හික්ෂුනු/හික්ෂන්) සෙත් පිරිත් දේශනා කරති.
 - (විතු ඕල්පිත්/විතු ඕල්පිතු) තම නිරමාණ පුදරුණනය කරති.
3. හිස්තැන්වලට ගැළපෙන අනුක්ත පද වරහන් ක්‍රිඩා ලියන්න.
- මව (දරුවෝ/ දරුවන්) පසසයි.
 - මකුල්වෝ (කෘමින්/ කෘමිනු) ආහාරයට ගත්හ.
 - විදුහල්පතිතුමිය (ඕහුණාවන්/ ඕහුණාවෝ) ආරක්ෂා කළා ය.
 - මම (තොප/තොපි) හැඳුනාමි.
 - හාවෝ (ඉඩුවෝ/ ඉඩුබන්) සමග තරගයට දුවති.
 - මහුගේ ගායනය (අප/අපි) පිනවිය.
 - ගැරඩියා (මියෝ/ මියන්) අල්ලයි.
 - රසිකයෝ (නිරමාණකරුවන්/ නිරමාණකරුවෝ) අයති.
 - රෝගීනු (හෙදියන්/හෙදියෝ) කැඳවා ගත්හ.
 - ගුරුතුමා (මම/ මා) ඇමතුවේ ය.

විකමත් එක රටක පවුලක සහෝරයෝ හත් දෙනෙක් සිටියෝ ය. ඔවුන්ගෙන් බාල සහෝදරයාගේ නම මූවන්තිස්ස ය. අනික් සහෝදරයන් මෙන් ඔහු කෙත්වල වැඩිව නොගියේ ය. උදය ගෙදරින් පිටත් ව වනාන්තරයට වැද මූවන් පස්සේ එළවාගෙන ගොස් උන් ඇල්ලීම ඔහුගේ පුරුදු ස්ථිඛාව විය. ඔහු මෙසේ සෙල්ලම් කොට ගෙදරට එන්නේ සටස් වන විට ය. ඔහු සමහර විට මූවකු කර තබා ගෙන එයි. කෙත්වල වැඩිව නොයාම ගැන අනික් සහෝදරයෝ ඔහුට හැමදා ම බැණු වදිති.

ද්වසක් මූවන්තිස්ස කුමාරයා උදුලු කොටයකුත් රැගෙන කුණුරට යන්ට සූදානම් වූයේ ය. අනික් සහෝදරයෝ සිනා සි ඔහුට සරදම් කළේ ය. ඔහු

කොස්ප වී උදුලු කොටය ඉවත දමාලා කැලයට වැදි කැලයෙහි තිබුණු විර, පලු සහ කොන් යනාදි මහ ගස් උදුරා දැමීමේ ය. ඔහු බිම සඳාලා ගෙදර ඇවිත් වැපිරිමට වී ඉල්ලුවේ ය. සහෝදරයේ වී නුදුන්හ. ඔහු මාමා වෙතට ගොස් බිත්තර වී ඉල්ලුවේ ය. මාමා ගොසින් හේතු බලාලා ඇවිත් ඔහුට ලොකු වී බිස්සක් පෙන්නුවේ ය. මුවන්තිස්ස කුමාරයා අමුණු හැටක පමණ වී බිස්ස උස්සාගෙන ගොස් වැපුරුවේ ය.

පැසුණු පසු ඔහු ගොයම් කපා පාගා එක තැනක ගොඩ ගසා ගෙදර ඇවිත් සහෝදරයන්ට කතා කොට මෙසේ කිවේ ය. "ගොහින් බලාපල්ලා මගේ වී ගොඩ. එක උච්ච තැංගාම මේ රටේ ඇත් තිබෙන දාගැබුවල කොත් පෙනෙනවාදැයි බලාලා ජේත්තා නම් මට කියනු."

සහෝදරයේ ගොස් බාල මලණුවන්ගේ වී ගොඩ උච්ච තැංගේ ය. ඇත් පිහිටි දාගැබුවල කොත් හොඳට ම පෙනිණ. එහෙත් ඔවුහු කොත් නොපෙනෙන බව කිවේ ය. එයින් උදහස් වූ මුවන්තිස්ස කුමාරයා කන්දක් පමණ උස් වූ ඒ වී ගොඩට පසින් ගසා ඉහිරවා ඇවිත් තම කඩුවත් අරගෙන ගොසින් නික්මුණේ ය.

ගුව ගණනක් ගමන් කොට ගගක් අසලට පැමිණි ඔහු කිතුල් ගහක් බිලි පිත්තටත් අලියකු ඇමටත් අවුණා ගෙන මාඟ බාන තවත් යෝධයකු දුටුවේ ය. ඉතා ගක්ති සම්පන්න අතපය හා ලොකු කදක් ඇති මොහු දුටු විගස 'මොහු නියම යෝධයෙකු'යි මුවන්තිස්ස කුමාරයාට කියවුණි.

'මා මොන යෝධයෙක් ද, මුවන්තිස්ස කුමාරයා නොවැ යෝධයා'යි මාඟ බාමින් සිටි යෝධයා කිවේ ය. එයින් පසු ඔවුහු එකිනෙකා දැන ඇදින ගත්ත. මාඟ බාමින් සිටි යෝධයාගේ නම අලින්තිස්ස ය. වැඩිදුර යන්නට පෙර මොවුන්ට තවත් යෝධයෙක් හමු විය. විභාල යකඩ බෝල දෙකක් උඩ දම දමා අල්වමින් ගමන් කළ ඔහු දුටු විගස 'මොහු නම් හරිම යෝධයෙකු'යි මුවන්තිස්ස කුමාරයා කිවේ ය. 'හර යෝධයා මා නොව මුවන්තිස්ස කුමාරයා'යි ඔහු ද කිවේ ය. ඔහුගේ නම යකඩතිස්ස ය.

මේ යෝධයේ තුන්දෙනා ඔවුනෙවුන් දැන ඇදින ගෙන රක්ෂාවල් සොයමින් ගමන් කලේයි ය. තවත් ගුව ගණනක් ගමන් කළ විට ඔවුන් ලගා වූයේ විභාල ගගක් ලගට ය. අලින්තිස්ස කුමාරයා ලොකු මාඟවකු බා ගත්තේ ය. තුන් දෙනාට ම බඩිගිනි වී තිබුණ බැවින් ඔවුහු මාඟවා පුළුස්සා ගෙන කන්නට අදහස් කර ගත්ත. යකඩතිස්ස කුමාරයා ගහකට තැග දුම් නගින ගෙයක් ලැයක තියේ දැ යි බැලුවේ ය. ඇත් දුම් නගින ගෙයක් දුටු ඔහු ගසින් බැස

ගින්දර ගෙනෙන්නට ඒ ගෙය දෙස බලා තික්මුණේ ය.

එය රාස්සීයකගේ ගෙදර සි. ඒ වෙලේ ඇස් සිටියේ දරුවකු කොරහක තබාගෙන නාවමිනි. යකඩතිස්ස කුමාරයා ඇස් කරා ගොස් ගින්දර ටිකක් ඉල්පුවේ ය. 'ලිප ලැගට ගොස් ලිපෙන් ගිනි පෙනෙල්ලක් අරගෙන යන්ට'යි කියමින් රාස්සී විශාල හැඳියක් උසුලාගත් ලිප්ගල් තුනකින් යුත් ලිපක් පෙන්නුවා ය. කුමාරයා ගොස් ගිනි පෙනෙල්ලක් ගන්ට පාත් වූ කළ රාස්සී ඔහු එතන ම වූ බිංගෙය තුළට තල්පු කළා ය. බොහෝ වේලාවක් ගෙවී ගොසිනුත් යකඩතිස්ස කුමාරයා නා නිසා අලින්තිස්ස කුමාරයා පිටත් වූයේ ය.

ඇශානෝදය කතා - මාර්ටින් විකුමසිංහ
රන් කෙදි කුමාරිකාව
තුන් ඇස් යෝජ්‍යයෝ

ලිංග හේදය

මෙම වාක්‍ය දෙස බලන්න.

- යකඩතිස්ස කුමාරයා ගින්දර ඉල්පුවේ ය.
- රාස්සී ලිපක් පෙන්නුවා ය.
- ලිපේ ගින්දර දැල්වයි.

මෙහි, 'යකඩ තිස්ස කුමාරයා' යන්නෙන් පුරුෂවාවී බවක් ද

'රාස්සී' යන්නෙන් ස්ත්‍රීවාවී බවක් ද

'ගින්දර' යන්නෙන් අප්‍රාණවාවී බවක් ද හැගෙයි.

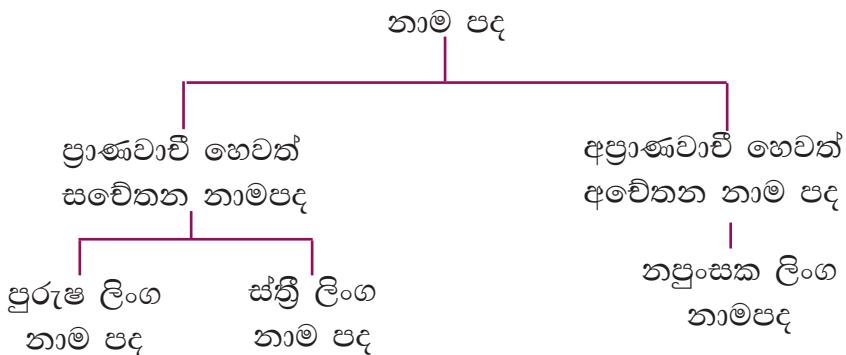
එ අනුව,

මිනිසුන්, සතුන් හා කල්පිත ජීවීන් (දේශ, යක්ෂ, ආදි) හගවන නාම පද සවේතන, එනම් පණ ඇති හෙවත් ප්‍රාණවාවී පද ලෙස ද ගස් වැළ් හා සෙසු අප්‍රාණක දැ හගවන නාම පද අප්‍රාණවාවී හෙවත් අවේතනික නාම පද ලෙස ද සැලකෙයි.

ප්‍රාණවාවී නාම පද අතරින්

- පුරුෂවාවී බවක් හගවන නාම පද පුරුෂ ලිංග නාම පද වශයෙන් ද
- ස්ත්‍රීවාවී බවක් හගවන නාම පද ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද වශයෙන් ද

- අප්‍රාණවාලී බවක් හගවන හෙවත් අවෝතන ගණයේ නාම පද නපුංසක ලිංග නාම පද වශයෙන් ද හැඳින්වේ.

1. පහත දැක්වෙන නාම පද පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග, නපුංසක ලිංග වශයෙන් වගු ගත කරන්න.
(ගිරවා, පොත, පැන, තිවස, වුදුරා, ගැහැනිය, මහිලාව, බල්ලා, බැඳුලිය, ගස, ගග, කුරුල්ලා, යහළවා, ලේඛිකාව, ගුරුතුමිය)

පුරුෂ ලිංග	ස්ත්‍රී ලිංග	නපුංසක ලිංග

2. තුන් බැං යෝංයෝ කතාවේ ඇතුළත් නාම පද පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග, නපුංසක ලිංග වශයෙන් වර්ග කර දක්වන්න.

සුයිරිතෙහි යෙදෙමින් දුසිරිතෙන් ඇත් වෙමින් සඳාවාර සම්පන්න ජීවිතයක්ගතකිරීමටමගපෙන්වන 'සිරින්මලදම' උපදේශසාහිතායයෙහිලා සැලකිය හැකි කාචා කෘතියකි. පහසුවෙන් මතකයේ රැඳෙන සරල සූගම බස් වහරකින් මේ කවී පබදන ලද්දේ ඇම්.ඇල්. සිල්වා ගුරු මූහන්දීරම් තුමා විසිනි. ලමා වියේ සිට යහපත් පුරුදු ආකල්ප ඇතිව සමාජයට වැඩිදායක ලෙස ජීවිතය හැඩ ගස්වා ගන්නා ආකාරය මේ කවිවලින් කියැවේ.

1.	නමින් පට රනින් රුවනින් කුලෙන් රජ ඒයින් එල කිම සිරින්	බන්දන් දිලුණත් වූවත් හැරියෝත්
2.	ඉර උදා පළමුව නැගිට සිහි අලසකම් දුරු කරන් වැඩිපළ දියුණු	වන්නට කොට කොට වන්නට
3.	වැඩික නොයේදී නරක අතට ම කිමෙක වන වැඩික එබැවින් යොදනු	සිත පෙරලෙනත යහපත තම සිත
4.	හිස අවුල් කිඩවු වැරහැලි පඩියෙකුගේ ඉදුම හොඳ නැ බුත	කරගෙන ඇදුගෙන විලසින කරමින

5. අතින් අත බැඳ
නොයන් මං
තැතින් තැත
නොයන් කරුණක් තැතිව	පෙල
මාවත්වල
කඩවල
කිසි කල
6. කැමට කැදරකම්
තව මට කියමින් කැ
තරහට කැමක් විසි
එළි පිට හිටගෙන කැම	නොකරන්නේ
නොගසන්නේ
නොකරන්නේ
නොකන්නේ
7. ඇග වැසුමෙන් නිසි ඇශ්‍රම්
බඩ තෙරුමෙන් රෝදී ඇද නොම
හිස වැසුමෙන් කිසි තැතෙ
සුදුසු තැතින් නිසි ලෙස	අදින්නේ
ගන්නේ
නොවදින්නේ
පලයන්නේ
8. උතුමන් ඉදිරියෙ කෙල
ඉදිමින් එහි පා දිගු
එළෙසින් ඉද ඇශ්‍රම්
සියතින් එළෙස ම හිස	නොගසන්නේ
නොකරන්නේ
නාරින්නේ
නොකසන්නේ
9. එක ම වැඩක නිතර ම
වෙන ම වෙන ම වැඩ සලකා
පෙනුම ඇතුව හොඳ වැඩ
තරම නොදැන වැඩකට	නොයෙදෙන්නේ
ගන්නේ
කරපන්නේ
නොබසින්නේ
10. හිසකේ විදාගෙන යම් තැනකට
හිසකේ විදාගෙන උතුමන් වෙත
හිසකේ විදාගෙන දොරකඩ
හිසකේ විදාගෙන සබ මැද	නොයමි
නොයමි
නොමඉදිම්
නොගැවසෙම්
11. අනුන්ට බූජුමන් දී
තමන්ට බූජුමන් ලැබේයි
අනුන්ට තම වංශය
ලෙන්ට නමුවුව	සලකන්නේ
එයින්නේ
කියමින්නේ
නොසිතාපන්නේ

- යහපත් සිරිත් අත් නොහැරීමේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ වන කවිය උප්‍රටා දක්වන්න.
- මෙ කවියට අනුව ආහාර අනුහවයේ දී වැදගත් වන සිරිත් මොනවා ද?
- පාඩමේ කියැවෙන ආකාරයට ඇශ්‍රුම් පැලූම් පරිහරණයේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු මොනවා ද?
- උතුමන් ඉදිරියේ හැසිරය යුතු ආකාරය කවියා දක්වා ඇත්තේ කෙසේ ද?
- නිවසේ දී, පාසලේ දී, මහ මග දී ඔබ පිළිපදින තොද සිරිත් මොනවා ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

- පහත සඳහන් පදවල අර්ථය ප්‍රකාශ වන සේ වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.
 - පට බැඳීම
 - රුවනින්
 - විදා ගෙන
 - වැරහැලි
 - උදය ම පුඩ් දී
මුහුණට දිව දී
කුලදෙවි නම දී
ගේ දොර මහ දී
- මෙම කවියේ කියැවෙන යහපත් සිරිත් දෙකක් උප්‍රටා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- සිරිත් - දුසිරිත් ගැන ඔබ අසා ඇති වෙනත් කවියක් ලියන්න.
- පන්තිය කණ්ඩායමවලට බෙදී ඔබේ පාසැලට හෝ පන්ති කාමරයට වඩාත් වැදගත් වන ගුණධර්ම කවියට නගා දරුණුනිය පෝෂ්ටරයක් නිර්මාණය කරන්න.

කුමාරතුංග මුනිදාස සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි විශාල පෙරේලියක් සිදු කළ පඩිවරයෙකි. කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ සාහිත්‍ය සේවාව අංශ තිහිපයකට විහිදෙයි. ලුම්න් සඳහා රචිත ගදු භා පදා නිරමාණ ඒ අතරින් ප්‍රමුඛ වෙයි. හත්පත්, හින්සැරය, මගුල්කෑම, එතුමන් විසින් ලුම්න් සඳහා රචිත ප්‍රබන්ධ වන අතර කුමර හි ආදි පදා කෘති ඒ ඒ වයස් මට්ටම අනුව ග්‍රේණිගත ව ඉදිරිපත් කර ඇත. පාසල් සිසුන් සඳහා එතුමන් විසින් සම්පාදිත 'කියවන තුවණ' (හයවන ග්‍රේණිය) කෘතියෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවක් මෙහි දැක්වේ.

ඒ කළුවර ද්‍රව්‍යසෙකි. හිරු බැසැ සතර පැයකට වඩා ගෙවුණේ යැයි නො සිතමි. එදා මට බඩා පුරා කන්නට ආහාරයක් නොලැබුණු හෙයින්, පැගැ මැ ගම්මානයකට ගොස්, කුණුරකට වැදී ගොයම් විකක් වත් කන්නට රේ බෝ වන තෙක් බලා සිටියෙමි. නිකම මැ සිටියේ නොවේ. වැඩි රසක් නැතත් අසලැ වූ ගසෙකු අත්තක් මගේ සෞඛ්‍ය පැමිණියේ යැ. මම ඉන් කොළ වික වික වරින් වර කටට යැවුවෙමි.

දිග පුවක් ඇසෙන්නට වියැ. ඒ, මා පෙර ඒ තරම් අසා පුරුදු හිවල් පුව නොවේ. නොබැසැ මැ, නොනැගැ මැ, එක් පමණට පැවැති තියුණු හබේකි. හිවල් පුව නගි, බසී, නගි, බසී. එබදු නැගීමෙක් බැසීමෙක් මේ හබේහි තුවූයේ යැ. මා යන්නට සිතා සිටි කුණුර මගේ සිතින් ඇත් වියැ. කොළ අත්ත ද කටට මුත් සිතට නොවන්නේ යැ. දැන් සිත නටවන්නේ මේ අලුත් හඩ යි. නුපුරුදු හඩක් ඇසුණු විටැ පරීක්ෂාකාරී වීම අප කා ගේත් සිරිත නො? ඒ සිරිත වැඩි වේලාවක් පවත්වන්නට මට නොලැබුණේ යැ. මගේ සෞඛ්‍ය වලගත් මා නොදන්වා මැ, සැණින් දිසා මාරුවක් කෙලෙළේ යැ. මා එක් වර මැ උඩ යන්නට වන් සැටියෙක් ද හැගිණි. එවර ඇසුණු පුව එතරම් තියුණු යැ, එතරම් හයංකර යැ.

ඒ පුව මහ දරුණු සත්‍යගත් ආ බවට මට දැන් සැකයෙක් නැත්තේ යැ. පෙර කිසි කළෙකු තුවූ වෙනසක් මගේ සිතට වදින්නට වියැ. හය මට ඒ තරම් පුරුදු නොවන බව ඔබ දනිති. එදා එක වරට මැ මගේ සිත එය වහ වහා පුරුදු කරන බව මට හැගුණේ යැ. ඒ හැගීම කෙබදු දැයි මා සලකා

බ�ඳුයේ එතැනට බොහෝ ඇත දී යැ. ඇයි? ඩුව එවු සතා අහස පොලාව දෙදරවා ගෙනැ ආයේ, මට පෙනෙන්නට මැ වී යැ.

මගේ පාදයේ මට වඩා හොඳ හපන්නු යැ. මහු මට කොතරම් හිතවත්තු ද යනු ඉඹුරා වැටැහුණේ එදිනැ යැ. වෙන දා මගේ සිත නොදන්වා එක ද පාදයෙක් නොසෙලැවුණේ යැ. පාදයේ සිත ද්‍රීවන්නට තව මොහාතක් නැවැතුණාහු නම්, මේ පුවත ඔබට කියන්නට වත් මට අවසරයෙක් නොලැබෙන්නේ යැ. අත්, පාදයනි, තොපට පින් සිදු වේවා. තොප එදා මා වන මැදට ගෙනැ හිය තරම් ඉක්මනාට මට එය සිතීම ද නොහැකි යැ. එදා නම් තොපට පින් දෙන්නට ද මට සිහි මද වියැ. කමා කරවු.

වන මැදැ දී මම බියෙන් ගැසි ගැසි, මද කොටු පසු පස බ�ඳුයෙම්. හයානක යි! හයානක යි! ඒ සතා ඇදෙන්නේ පළමු මට පෙනුණු සැටියට නම්, එය මගේ මේ මහ හිසට කුඩා වෙතොත් මදකි. ඒ ඇසින් මහත් ආලෝකයක් තික්මී, වන මැදැ ගව්වක් පමණ ඇතට විහිදී ගියේ යැ. ආලෝකය සුදු යැ. මට ඒ ඇස දැකින්නට ලැබුණේ මොහාතෙකි. එතරම් වේගයෙන් සතා ඇදී ගියේ යැ. අහෝ, ඒ සතා ගේ දිග මහත! මා වැනි අලි දහසක් එක් තැන් වී, හිසින් හිස දී සිටි දෙදෙනා බැංශින් පන්සියයක් පෙළට සිටැ, එසේ සිටියවුන් පිටැ නැගි ඉතිරි පන්සියය සිටිය හොත්, ඒ සතාගේ දිගට මහතට සරිලන අලි වැළක් වෙති යි සිතම්. මේ ගණන මා සිතා ගත්තේ පසු වැයැ. එ වේලේ නම් මට මගේ හිස් ගණන ද මතක නැති වියැ. මහුට පාද බොහෝ ගණනෙක් වූයේ යැ. හොඳ සිහියෙන් සිටි විටෙකැ වත් එය ගණන් කිරීම නොහැකි යැ. ගණන් කිරීම තබා, පා නැගීම හෙළීම වත් කෙසේ කැරිණි ද යනු නො කියැ හැකි යැ. ගමන එතරම් වේගවත් යැ. එය එසේ වූව ද, ඒ සතා ගේ ඉතා විශාල මුඛ මහත් ගණනක් බව ද සියලුල එකට එක ලං වැ අංගයෙහි පිහිටි බව ද හොඳින් පෙනුණේ යැ. මා සිටියේ සතාගේ දක්ෂීණාංගයේ යැ. වාමාංගයෙහින් මුඛ වී ද නො වී දැ යි නො දනිමි. පෙනුණු මුඛවලින් නම් ආලෝකයෙක් තික්ත් වූයේ යැ.

ඒ සතාගේ ගමන තමා ගමන! එතරම් දිග එතරම් මහත ගරීරයක් ඇදෙන කලැ අහස පොලාව දෙදැරීම පුදුමයෙක් නොවේ. පුදුමයට කාරණය නම්, දිවෙමින් මැ ඔහු ලන හතිය යි. එය ගව්වක් දුරට ඇසේ යැයි සිතම්. හති ලන කලැ මුදුනින් මහ කළ වලාකුළ තික්මෙයි. හිස් මුදුනෙහි නාසය වී ද, කටටක් වී දැ යි නොදනිමි. කුමක් වූවත් එහි විවරය ඉතා මහත් වියැ යුතුයි. එයින් තික්ත් වනුයේ තිකම් මැ කළ වලාකුළ නොවේ. මැද තුරෙහි ඉතා මහත් ගණනක් දීප්තිමත් තාරකා ද වෙයි.

ඉතින් මේ සතා ගැනැ ඔබගේ හැඟීම කෙසේ ද? අපි, අලි මේ වනයේ අනාදි කාලයක් මූලිල්ලේ විසුම්. සත්‍ය වගයෙන් අපගේ හැඟීම වූයේ, මේ, අලිනට ඇරුණු වනයෙකැ කියා ය. හැඟීම දැන් වෙනස් කරන්නට කාලය නොපැමිණයේ ද? ඒ සතාගේ ආහාරය කුමක් දැයි නොදුනීම්. මස් බුදින්නෙක් තම දිනකට අලින් පනසකුත් මද වෙති සියලුම. ගහ කොළ කන්නෙක් තම මේ මහත් වනය සත් අට දිනකට වඩා නොසැහේ. ඒ කුමක් කෙසේ වූව ද අපට ලැබූ දශාව හයෝකර ය. අප්‍රතික්‍රියාවස්ථාව කඳ මැදිට මැ පැමිණෙන්නට පළමු වාසයට වෙන වනයක් සොයා ගැනීම තුවනුට පුරු ය මගේ කළුපනාව.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

නො බැසැ ම	-	අඩු නොවී
නො නැගැ ම	-	වැඩි නොවී
සිත නටවන්නේ	-	සිතවන්නේ, හිතෙන්නේ
දිසා මාරුවක්	-	පැති මාරුවක්
තියුණු	-	සියුම්, තීක්ෂණ
පරීක්ෂාකාරී වීම	-	විමසිලිමත් වීම
හයෝකර	-	බියකරු, බිය ගෙන දෙන
පාදයේ	-	කකුල් / පා
අලි වැළක්	-	අලි ජේලියක්
මුඛ	-	කවුල් / ජනේල
මහත් ගණනක්	-	විශාල ප්‍රමාණයක් /වැඩි ගණනක්
දක්ෂිණාංශයේ	-	දකුණු පැත්තේ (දක්ෂිණ + අංශයේ)
වාමාංශයේ	-	වම් පැත්තේ (වාම + අංශයේ)
විවරය	-	සිදුර, විවෘත වූ කොටස
මැදු'තුරෙහි	-	මැදු හරියේ (මැදු + අතුරෙහි)
අනාදි කාලයක්	-	ඉතා ඇති කාලයේ සිට
මස් බුදින්නෙක්	-	මස් කන්නෙක්
ලැබූ දශාව	-	ලැබූ කළදසාව
අප්‍රතික්‍රියාවස්ථාව	-	ප්‍රතිකර්මයක් කළ නොහැකි අවස්ථාව (අ + ප්‍රති + ක්‍රියා + අවස්ථාව)
කඳ මැදි	-	ඉතා සම්පයට (කට එගට ම)

1. අලියාට ඇසුණු ඩුවෙහින්, හිවල් ඩුවෙහින් වෙනස කුමක් ද?
2. අලියා වේගයෙන් දිඩු බව හැගවෙන වාක්‍යය උපුරා දක්වන්න.
3. අලියා තමන් දුටු අමුතු සතාගේ විශාලත්වය ප්‍රකාශ කළේ කෙසේ ද?
4. මෙහි දැක්වෙන සතාගේ ආභාරය කුමක් විය හැකි යයි ඔබ සිතන්නේ ද?
5. අලියා දුටු අමුතු සතාගේ බාහිර ලක්ෂණ සරල ව පැහැදිලි කරන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. අර්ථය සාජ්‍ර ව ම නොකියා වකු ව කියුවෙන වැකි කීපයක් පහත දැක්වේ. ඒවායේ සාජ්‍ර අදහස ලියා දක්වන්න.
 - i. 'අසලැ වූ ගසෙකැ අත්තක් මාගේ සොබට පැමිණියේ යැ'
 - ii. 'කොළ අත්ත ද කටට මූත් සිතට නොවන්නේ යැ'
 - iii. 'මාගේ සොබත්, වලගත් මා නොදන්වා මැ සැණින් දිසා මාරුවක් කළේ යැ'
 - iv. 'මේ ප්‍රවත ඔබට කියන්නටවත් මට අවසරයක් නොලැබෙන්නේ යැ'
 - v. 'හති ලන කලැ මුදුනින් මහ කළ වලාකුල නික්මෙයි'
2. මෙම කතාව රචනා කර ඇති භාෂාවෙහි දක්නට ලැබෙන විශේෂතා දෙකක් ලියන්න

ප්‍රාගෝශික අන්තර්ගති

1. මෙම කතාව නිවැරදි ව උච්චාරණය කරමින් හඩ නගා කියවන්න.
2. කුමාරතුංග මුනිදාස මහත්මාගේ වෙනත් ලමා සාහිත්‍ය කාති සොයා කියවන්න.
3. රේලුග පිටුවේ දැක්වෙන්නේ 'සකස්කඩ්' නම් පැරණි පොතෙන් උපුරා ගත් කොටසකි. එය නිවැරදි උච්චාරණයෙන් යුතුව ගබා නගා කියවන්න.

සිතස්කඩ

නම: ශ්‍රී සණාය

දිපතිකරාජ්වය මුනිග්චර පාදමුලේ
සත්ත්වය ලබාධමමත් කරුණා විධාය
අත්‍යාහිත් පරිහිත් සුකෘත් විශේෂාත්
සිද්ධ නමෝස්ත්‍ර සුගොය ජගද්ධිතාය.

අප තථාගතයන් සංසිද්ධාගේෂ සම්භාර විශේෂ සාක්ෂාත්කරණීය සර්වපාපමලපුක්ෂාලනක්ෂම ආත්ම මෝක්ෂ නිර්පෙශක්ෂ වැ, උදයවනය භඩිග භයාදීනවාදී නවමහා විද්‍රුෂනයාන පරම්පරාධිගත නිරවාණ මහා සසරට පරිධාවමාන සමස්ත සත්ත්ව මාතඩිගයා මහා කරුණාඩිකුණයෙන් හමන වැ, ජාති ජරා භඩිග භඩිහඩිග භයානක රාගද්ධේෂාමරු මදමාන සාරම්භාදික්ලේශ මකර නිකරාකිරණ සංසාර මහාරණවාවනිරණ ද්වාප්‍රාථ්‍යාලාවබද්ධ, සර්වසත්ත්ව සමුද්ධරණානුබද්ධ බුද්ධි ඇති වැ

කායෝවිතනිර්පෙෂාහිජාත නිරහරාභාහිත සර්වලෝකෙකකදීපායමාන දිපතිකර තථාගත ව්‍යාකරණාහිජේකයෙන් උදිණක්ලේෂමලාපගම තොටුවැ නිරමල වැ අනේක මුක්තිමුක්තානුයාත සමායක් සම්බෝධී සම්භාර හාරාලඩිකාරයෙන් සමළඩිකෘත වැ-ගේව-දුපාස්‍යමාන පාරමිතා දුතිකානුනීයමාන ධරුම රාජ්‍ය ලක්ෂ්මී සඩිගම ගමන මඩිගලයට ආරම්භ තොටුවැ,

විශේෂණ පද

පාඨමේ සඳහන් පහත දක්වා ඇති පද ගැන ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

කළවර දච්සකි

දිග ඩුවක්

මෙහි දච්සකි, ඩුවක් යනු නාම පදයි. මෙම නාම පද විස්තර කිරීම සඳහා කළවර, දිග යන පද යොදා ගෙන ඇත. කිසියම් පදයක් විස්තර කෙරෙමින් රේට ඉදිරියෙන් යෙදෙන පද 'විශේෂණ නමින් හැඳින්වේ. ඒ අනුව කළවර, දිග යන පද විශේෂණ පදයි. පහත සඳහන් පද ද විමසන්න.

ලස ලමයා

ලොකු පොත

දිග මේසය

ලිඛිත අභ්‍යාස

- විශේෂණ පද සහිතව ලියා ඇති නාම පද පහක් පාඨමෙන් උපුටා ලියන්න. විශේෂණ පදය යටින් ඉරක් අදින්න.
- පහත සඳහන් විශේෂණ පද, එක් පදයක් නාම පද දෙකක් සමග වන ආකාරයට යොදා වවන දහයක් සකස් කර ලියන්න.
 - ශුදු
 - කුඩා
 - ලස
 - සිනිදු
 - දීර්ස
- ඉහත අභ්‍යාසයේ දී සකස් කළ විශේෂණ සහිත නාම පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

පන්සියපනස් ජාතක පොත ලියැවුණේ කුරුණැගල රාජධානී සමයේ දි ය. එය බුදුන් වහන්සේගේ පුරුව ජනම පිළිබඳ කතා ප්‍රචත් සමූහයක් ලෙස සැලකේ. එයට මුල් වූ කතා ලියැවී ඇත්තේ පාලි භාෂාවෙනි. ජාතක පොතෙහි ඇතුළත් කතා සංඛ්‍යාව 547ක් වූව ද ආසන්න ම දහයේ ගුණාකාරය සලකා එය 550ක් සේ පිළින්නා බව ග්‍රන්ථ නාමයෙන් පෙනෙයි. ජාතක කතාවලට අනුව බෝසත්තුමා ලේන, මුව, ආදි සත්ත්ව කුලවල ද උපත ලබා ඇත. මෙම පාඨමේ එන නළපාන ජාතකයේ දි බෝසත්තුමා වදුරු රජකු ලෙස දැක්වේ. සිය වානර සමූහයාගේ ජීවිත දිය රක්ෂකුගෙන් බෙරා ගැනීමට එම වදුරු රජතුමා ප්‍රජාවන්තව කටයුතු කළ ආකාරය මෙම කතාවට පාදක වී ඇත.

තව ද එක් සමයක්හි දෙවි බඹුන් මුදුනෙහි කෙළනා පා පියුම් ඇති ලෝකස්වාම් වූ සර්වජයන් වහන්සේ කොසොල් දනවිවෙහි සැරිසරා ඇවිදිනා සේක් නළපාන නම් ගමට පැමිණ තළපාන පොකුණ සම්පයෙහි වූ වැටකේ වනයෙහි වසන සේක් බට දඩු අරහයා මේ ජාතකය වදාල සේක්.

එසමයෙහි හික්ෂුන් වහන්සේ නළපාන නම් පොකුණෙන් පැන් සනහා ඉදිකටු කුලා නිසා සාමණේරයන් වහන්සේ ලවා බට දඩු කජ්පවා ගෙන්වා ගෙන ඒ සියලු බට දඩු ගැට නැතිව ඒකවිජ්දව දිගට ම සිදුරු නියාව දැක බුදුන් කරා ගොස් “ස්වාමිනි, අපි ඉදිකටු කුලා නිසා බට දඩු ගෙන්වුමිහ. ඒ බට දඩු මුල පටන් අග දක්වා දිගට ම සිදුරු ය. මේ කිමෙක්දැ”යි විවාලෝ ය. සර්වජයන් වහන්සේ එබස් අසා “මහණෙනි, මේ මාගේ පුරාතනයෙහි අධිෂ්ථානයෙකු”යි වදාරා ඉකුත් වත් දක්වා වදාල සේක්.

යට ගිය ද්වස එවන ලැහැබ වල් වූයේ ය. එපොකුණෙහි එක් දිය රකුසේක් පොකුණට බට මිනිසුන් කන්නේ ය. එසමයෙහි බෝධිසත්වයෝත් තිත් මුවකු සා මහතැති වදුරු රජ ව අසු දහසක් පමණ වදුරන් විසින් පිරිවරන ලදුව වදුරු මුළ පරිහරණය කෙරෙමින් ඒ වනයෙහි වසන්නාහු ය. ඒ මහ බෝසතාණෝ වානර සමූහයාට අවවාද දෙන්නාහු “දරුවෙනි, මේ වනයෙහි විෂ වෘක්ෂයෝත් අමනුෂ්‍යාධිගාහිත වූ ප්‍ර්‍ර්‍යාකරණීහුත් වෙති. එසේ හෙයින් තොපි හැම නොකැ විරු එලාඩ්ලයෙක් කතොත් වේවයි නුපු විරු පැනක් බොතොත් වේවයි මා විවාරා ම කට බොව”යි විධාන කළේ ය. ඒ

වානරයෝත් එබස් "යහපතු"යි පිළිගෙන එක් දවසක් පෙර තොහිර විරැ තැනකට ගොස් එතැන්හි දහවල් දෙවරු ඇවේද පැන් සෞයන්නාහු, එක් පොකුණක් දැක පැන් තොඩී ම බෝධිසත්වයන්ගේ රීම බලා උන්නාහු ය. එකල්හි බෝධිසත්වයෝ අවුත් "කිමෙක් ද? දරුවෙනි, පැන් තොබාවි දැ"යි කිවූ ය. වානරයෝ කියන්නාහු "නුම වහන්සේ එන තෙක් බලා උනුමිහ"යි කිවූ ය. බෝධිසත්වයෝ "දරුවෙනි, තොප කළ දේ යහපතු"යි කියා පොකුණ සිසාරා ඇවේද පියවර පරික්ෂා කරන්නාහු දියට බට පියවර ම දැක දියෙහි ගොඩ නැගි පියවරක් තොදැක "ඒකාන්තයෙන් මේ අමතුෂා පරිගැහිත වූ පොකුණක් වුව මැනව"යි දැනී පැන් තොඩී උන්නා වූ තොප විසින් කළ දැ ඉතා යහපත් වන්නේ ය. "මේ අමතුෂාධිගැහිත පොකුණෙකු"යි කිවූය.

ලදක රාක්ෂසයා ද ඒ වදුරන් දියට තොබස්නාවුන් දැක නිල් වූ බඩ හා ධවල වූ මුඛ ඇති ව රත් වූ අතුල් තල, පතුල් තල ඇති ව හයාකර වේගයෙන් දිය දෙබඳ කොට තික්ම "කුමක් නිසා උනු ද? පොකුණට බැස පැන් බොව"යි කිය. එකල මහ බෝසතාණෝ ඕ හට කියන්නේ "මේ පොකුණෙහි උපන් උදක රාක්ෂසයා තම් තෝ දැ"යි විවාලෝ ය. "එසේය මම ය" කී කල්හි "පොකුණට බටුවන් කන්ට ලැබෙන්නේ දැ"යි කිවූ ය. "එසේ ය ලබම්, මම මේට බට යටත් පිරිසෙයින් පක්ෂීන් පටත් කිසි කෙනෙකුන් තොහිමි. තොප හැම දෙනාත් කන්නෙම වේ දැ"යි දිය රකුසු කිය. එබස් ඇසු බෝධිසත්වයෝ "අපි තොප විසින් අප හැම දෙනා කැ තොදෙමිහ"යි කිවූය. "එසේ කළ පැනුත් බොන්නෙවි දැ"යි දිය රකුසු කිය. "එසේ ය පැනුත් බොමිහ. තොප වසගයටත් තොපැමිණෙමිහ"යි කිවූය. "එසේ කළ කෙසේ පැන් බොවි දැ"යි උදක රාක්ෂසයා කී කල්හි "කිමෙක් ද? තෝ බැස පැන් බොති සි සිතන්නෙහි දැ"යි බෝධිසත්වයෝ කියා "අපි හැම අසු දහසක් පමණ වදුරෝ පොකුණට තොබැස ම එකී එකී බට දණ්ඩක් ගෙන ඇමුල් දණ්ඩන් පැන් බොන්නවුන් මෙන් තාගේ පොකුණෙන් පැන් බොමිහ. එසේ කල්හි තොපි අප හැම දෙනා කන්ට අසමත් වන්නෙහි වේ දැ"යි කිවූ ය. මෙසේ කියා මහ බෝසතාණෝ එක් බට දණ්ඩක් ගෙන්වා හැර ගෙන පාරමි ධර්මයන් ආවර්ණනා කෙරෙමින් සත්‍යත්වා කොට මුඛයෙන් පිණුපූහ. බට දණ්ඩ ඇතුළෙන් කිසි ම ගැටයක් නැති ව මුළ සිට අග දක්වා හැම තැන සිදුරු විය. මෙම කුමයෙන් අනිකත් බට දඩු ගෙන්වා පිඡ දුන්නේ ය. තව ද මෙසේ කල්හි පිඡ තිම වන්නට තොපිවන්ය සි කියා බෝධිසත්වයෝ මේ පොකුණ වට කොට හටගන් සියලු බට දඩු එකවිෂ්ද වේව"ය කියා අධිජ්‍යාන කළේ ය.

බෝධිසත්වරයන්ගේ කුසල් මහත් බැවින් සිතු දෙය සමඟද වන්නේ ය. එසේ හෙයින් එතැන් පටන් ඒ පොකුණ වට කොට සියලු ම බට දඩු එකවිෂ්ද

විය. ඒකරන්දු විය. මේ කල්පයෙහි කල්පස්ථායික වූ ප්‍රාතිභාරය සතරක් වන්නේ ය. ඒ සතර කවලේ ද? යත්, වන්දුයාගේ ගැ ලාංජ්ඡනය මේ කල්පය මුළුල්ලෙහි ගින්නෙන් නොදුවන්නේ ය. සටිකාර නම් කුම්භකාරයාගේ ගෙය පිහිටි තැන් සියලු මේ කප නොතෙම් තිබෙන්නේ ය. මේ පොකුණ පිරිවරා සිටි සියලු බට දඩු මේ කප මුළුල්ලෙහි ඒකරන්දු ව තිබෙන්නේ යයි මෙසේ කල්පස්ථායි වූ ප්‍රාතිභාරය සතරක් වන්නේ ය. බෝධිසත්ත්වයෝ මෙසේ අධිෂ්ථාන කොට එක බට දණ්ඩක් ගෙන උන්නාහු ය. ඒ අසුදහසක් පමණ වානරයෝන් එකී එකී බට දණ්ඩක් ගෙන පොකුණ පිරිවරා උන්නාහු ය. ඔහු හැම දෙනාත් බෝධිසත්ත්වයන් බට දණ්ඩෙන් උරා පැන් බොන්නට පටන් ගත් කල්හි හැම දෙන ම ගොඩ හිද බට දණ්ඩෙන් උරා පැන් පුවාහු ය. මෙසේ ඔවුන් හැම දෙනා පැන් පු කල්හි උදක රාක්ෂයා කිසිවක් නොලැබ නොසතුට වූ සිත් ඇති ව තමා වසන්නා වූ ස්ථානයට ම ගියේය. බෝධිසත්ත්වයෝන් සහපිරිවරින් වලට ම වන්නාහුය. ගාස්තා වූ සමුක්ෂක් සම්බුද්ධරජාණන් වහන්සේ “මහමෙනි, මේ බට දඩු සිදුරු වීම මාගේ ම පුරාතන අධිෂ්ථානයෙකු”යි මේ ධරුම දේශනාව ගෙන හැර දක්වා වදාරා පුර්වාපර සන්ධි ගළපා මේ තලපාන ජාතකය නිමවා වදාල සේක.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

අතුල් තල	-	අල්ල
අමතුෂ්‍යාධිගෘහීත	-	අමතුෂ්‍යයන් අරක් ගත්
ආච්චෑජනා කෙරෙමින්-	-	මෙනෙහි කරමින්
ඇමුල්	-	සුදු මහනෙල්
ඉදිකටු කුලා	-	ඉදිකටු දමන කොපුව
උදක රාක්ෂයා	-	දිය රකුසා
ඒකවිෂ්ද	-	එක් සිදුරක් ඇති
ඒකරන්දු	-	එක් සිදුරක් ඇති
ඒකාන්තයෙන්	-	නිසැකයෙන්, නිශ්චිත ව
කල්පස්ථායික	-	කල්පයක් පවතින
කළ සේ	-	කළ ආකාරය
කෙලෙනා	-	කීඩා කරන්නා වූ
දණ්ඩෙන්	-	(මල්) නවුවෙන්
දනවිව	-	රාජ්‍යයක ජනාවාස වූ විශාල පුදේශය
ධවල	-	සුදු

නියාව	-	බට
නිසා	-	පිණිස
නොකැ විරුද්	-	පෙර නොකන ලද
නොහිය විරුද්	-	පෙර නොයින ලද
නොපු විරුද්	-	පෙර නොබාන ලද
පරිගෘහීත	-	අරක්ගත්
පාපියුම්	-	පාද නමැති නෙත්ම මල්
පිරිවරා	-	වටා රස් වී
ප්‍රජ්‍යකරණීයු	-	පොකුණු
පුර්වාපර සන්ධි ගළපා	-	කතාවක ආරම්භයේ සහ අවසානයේ සම්බන්ධය ගෙනහැර දක්වා
ප්‍රාතිහාරය	-	භාස්කම/මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ පුදුම සහගත සිදුවීම්
එලාඩිලයෝක්	-	ලොකු කුඩා ගෙඩී වර්ග
(පොකුණට) බට	-	(පොකුණට) බැස්සා වූ
බටුවන්	-	බැස්ස අය
බමුන්	-	බහ්මයන්
බෝසතාණන්	-	බුද්ධත්වය පිණිස පෙරුම් පුරන්නන්
මුවකු සා	-	මුවකු තරම්
යටත් පිරිසේසින්	-	අඩු ම වශයෙන්
ලෝකස්වාමී	-	ලොවට නායක වූ එනම් බුද්ධජාණන් වහන්සේ
වදුරු මුළ	-	වදුරු රංවුව
වලට	-	කැලැවට
වල් වූයේය	-	කැලැවක් බවට පත් විය
වසගයට	-	යටතට
සත්‍ය ක්‍රියා	-	තමාගේ සත්‍ය වූ ගුණයක් සලකා එම සත්‍යයේ බලයෙන් තමාගේ අදහස ඉවුවේවා සි කරන අධිෂ්චිතය
සමාඛ වන්නේය	-	සාර්ථක වන්නේය, සථ්ල වන්නේය

සරවජු	-	ලොට සියල්ල දත් උත්තමයා; එනම් බුදුරජාණන් වහන්සේ
සහපිටිවරින්	-	පිටිවර සහිත ව
සිසාරා	-	වටයක් ගමන් කර
ගෙ ලාක්ෂ්ණය	-	භාවාගේ සලකුණ
වනය	-	කැලය

අවබෝධය

පාඨම කියවා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

1. වදුරු රංවුව මුවන්ට හමු වූ පොකුණෙන් පැන් නොවිවේ ඇයි?
2. වදුරු නායකයාගේ පරීක්ෂාවට අනුව ඒ පොකුණ කෙබඳ පොකුණක් ද?
3. උදක රාක්ෂසයාගේ ස්වභාවය ලියන්න.
4. වදුරු පිරිස පොකුණට නොබැස පැන් බිඛිවේ කෙසේ ද?
5. වදුරන් පොකුණට නොබැසීම නිසා උදක රාක්ෂසයා කළේ කුමක් ද?
6. තලපාන ජාතක කතාවෙන් ගත හැකි ආදර්ශය කුමක් ද?

ම්‍රිඩිත අන්තර්

1. සූදුසු පිළිතුරු යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- i. බුදුරජාණන් වහන්සේ තලපාන ගමට වැඩම කර තලපාන පොකුණ සම්පයෙහි වූ වාසය කරන අවස්ථාවේ අරහයා තලපාන ජාතකය දේශනා කළහ.
- ii. හික්ෂුන් වහන්සේ තලපාන නම පොකුණෙන් පැන් සනහා සඳහා ලවා බට දඩු කප්පවා ගෙන්වා ගත්හ.
- iii. ඒ කාලයෙහි බෝධිසත්වයේ තිත් මුවකු තරම් මහත ඇති වදුරු රජකු ව පමණ වදුරන් පිටිවරා ගෙන වාසය කළේ ය.
- iv. මහ බෝධිතාණෝ එක් බට දැන්ඩක් ගෙන්වා ගෙන ආවර්ජනා කරමින් කොට මුඛයෙන් පිශීම නිසා සියලු බට දඩු විය.

2. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කා විසින්, කා හට, කියන ලද දැය ලියන්න.
 - i. "මහණෙනි, මේ මාගේ පුරාතනයෙහි අධිෂ්චිතයකැ"
 - ii. "කිමෙක් ද දරුවෙනි, පැන් තොබාවි ද?"
 - iii. "එසේ ය, පැනුත් බොම්හ. තොප වසයටත් තොපැමිණෙමිහ"
3. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.
 - i. "ස්වාමිනි, අපි ඉදිකටු කුලා තිසා බට දඩු ගෙන්වුමිහ"
 - ii. "දරුවෙනි, මේ වනයෙහි විෂ වෘක්ෂයෙත් අමනුෂ්‍යාධිගහීත වූ ප්‍රශ්නරණීභුත් වෙත්..."
 - iii. "ඒකාන්තයෙන් මේ අමනුෂ්‍ය පරිගැහීත වූ පොකුණක් වුව මැනව"
 - iv. "බෝධිසත්වරයන්ගේ කුසල් මහත් බැවින් සිතු දෙය සමඟද වන්නේ ය.
 - v. "මේ කළුපයෙහි කළුපස්ථායි වූ ප්‍රාතිහාරය සතරෙක් වන්නේ ය."

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගතිය

1. මෙම පාඨම නිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව ඉතින් ගෝවර ගෙලියෙන් පන්තිය ඉදිරියේ හඩු තගා කියවන්න.
2. පහත සඳහන් වන්නේ 'නරිඛෑනා' නාට්‍යයෙන් උප්‍රටා ගත් කොටසකි. එය නාට්‍යානුසාරයෙන් කියවන්න.

(නරි ගෙදර ගම දුව හඩුමින් සිටි. නරියා ඇය සනසන්න වැයම් කරයි.)

නරියා: දැන් ඉතින් ඔහොම කනගාටුවෙන් ඉන්න එපා. මොකක් ද ඉතින් කනගාටුවෙන් ඉන්න තියෙන හේතුව. සත්ත්‍ය උණාට අපිත් දන්නව දිග කන හැටි. (ගම දුව වැලපෙන සැටි බලා) ඉතින් ඔකට මය හැටි කැගහන්න ඕනෑයි. අදනෙ අම්මල එන දවස. දුවගේ දැවැද්දත් අරං එනව කිවිවේ.

(මේ අතර නැග. පැමිණී අය පිටත සිට)

නරි බැනෝ මේ අහන්න
දැවැද්දත් අරං මෙන්න
අපි ආවා දු බලන්න
ගෙට එන්නට දොර අරින්න

(දෙමුවුමියන් පැමිණ හඩු ගාන ග්‍රෑමය ඇසුරා නරියා ප්‍රීතියෙන් ඒ බට ගම දුවට පවසයි.)

නරියා :

ඉතිං සැනසෙන්න
 හොඳින් පුළුවන්නේ
 දෙම්විපියෝ දෙන්න
 ඇවිත් අර ඉන්නේ
 මෙතෙක් උඩ පැන්නේ
 ගමින් එනකන්නේ
 නුගක් දැවැද්ද
 ගෙනත් ඇති වෙන්නැ
 ගොඩක් බඩු මුටුටු
 ගෙනත් ඇති වෙන්නැ
 හොඳින් කලරින්න
 ඉතින් පුළුවන් නේ

ගම දුව : (කලබල වී හිස ඔසවා)
 මොකක් ද කිවිවේ?
 ගමිං ඇවිදිල්ල!

නරියා :

ගමිං ඇවිදිල්ල
 ගමිං ඇවිදිල්ල
 කැටුම් කෙහෙපුත් බො
 අරං ඇවිදිල්ල
 ඉතිං නැගිටින්න
 දද ඇස් පිහාන්න
 හොඳින් හැරහෙන්න
 ගිහිං දොරරින්න
 දෙම්විපියෝ දෙන්න
 හොඳින් පිළිගන්න

(ගම දුව විසස නැගිට ලකලැහැස්ති වී ගොස් දොර අරියි. ගමරාල, ගම මහගේ සහ කපුරාල ඇතුළු වෙති. ගමරාලගේ හිස මත කැටුම් පෙවිටියක් වෙයි.)

නරියා :

බලං අපි උන්නේ
 එහෙං එනකන් නේ
 මෙහෙං ඉද ගන්න
 මෙහෙං ඉදගන්න
 (සියල්ලේ ම වාඩි වෙති)
 (ගම දුවට)

- බුලත් විට කන්න
 ශිහිත් ගෙන එන්න
 (ගම දුව පිට වෙයි)
නරියා :
 බලං අපි උන්නේ
 එහෙං එනකන් නෙ
 මෙහෙං ඉදගන්න
 මෙහෙං ඉද ගන්න
 (සියල්ලෝ ම වාචි වෙති)
 (ගම දුවට)
 බුලත් විට කන්න
 ශිහිත් ගෙන එන්න
 (ගම දුව පිට වෙයි)
නරි බැණා :
 (ගම මහගෙට)
 වැඩක් කර ගන්න
 උදව්වට ගන්න
 කෙනෙක් අරගන්න
 තමයි මම ඉන්නේ
 (ගම දුව ගෙනා ඉලත්තවුව ගම මහගෙට පිළිගන්වමින්)
 බුලත් හැජියැක් ද
 කොටන්ත් ද නැත්දේ
ගම මහගෙ :
 කමක් නැහැ බැණා
 හපන්නට හැක්කි
 (ගම මහගෙ ඉලත්තවුව ගනියි. නරියා ගමරාල වෙත යයි.)
නරියා :
 සුරුවුව ද බොන්නේ
 බුලත් ම ද කන්නේ
ගමරාල :
 හෙනාං ගෙන එන්න
 සුරුවුව බොන්න
 (නරියා ගම මහගෙගෙන් ඉලත්තවුව ගෙන එය කපුරාලට පිළිගන්වයි. කපුරාල දාචිය පිශියි.)
නරියා :
 පයිං ඇවිදිල්ල
 මහන්සි ද මන්ද
කපුරාල :
 ගොඩින් පැන ගත්ත
 පුගක් ලග හින්ද
නරියා :
 (සුරුවුව ගෙන ඒමට පිටත් වී නැවත හැරි)

මෙහෙත් හරි වැස්ස
 එහෙත් හෙම වෙන්නා
සියල්ල : අපොයි හරි වැස්ස
 වෙලත් උතුරන්න
 (නරියා සූරුවැටුවක් ගෙනවිත් ගෙරාලට දෙයි.)

මහප්‍රාණ අක්ෂර

පහත සඳහන් වචන නිවැරදි ව උච්චාරණය කරන්න.

(අ)	(ආ)
ක	කතරගම
ග	ගංගාව
ව	ව්‍යුතය
ජ	ජනකාව
ච	චකරම
ඩ	කඩිය
ත	තරගය
ද	දූහවල්
ප	පහන
බ	බුද්ධේල්ල
බ	සංබාධ
ස	සංසියෝ
ඡ	ඡන්දය
ක්‍රු	ක්‍රුභාන
ඇ	ඇයිය
ඩ්‍රී	ආරුඩ්‍රී
උ	ස්ථ්‍රාන
ඇ	ඇර්මය
ඌ	ප්‍රතිඵ්‍යුලය
භ	භයානක

‘අ’ තීරයේ ඇති වචනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී සහ ‘ආ’ තීරයේ ඇති වචනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී යම් වෙනසක් හඳුනා ගත හැකි දැයි බලන්න.

‘අ’ තීරයේ අකුරු උච්චාරණය කරනවාට වඩා වැඩි හඩකින් ‘ආ’ තීරයේ අකුරු උච්චාරණය කෙරෙන බව අවබෝධ කර ගත හැකි ය. එසේ වඩා වැඩි හඩකින් උච්චාරණය කෙරෙන අකුරු ‘මහප්‍රාණ අකුරු’ ලෙසත් මහප්‍රාණ අකුරු ගැඹුද කෙරෙනවාට වඩා අඩු හඩකින් ගැඹුද කෙරෙන අකුරු ‘අල්පප්‍රාණ අකුරු’ ලෙසත් හැදින්වේ.

1. පාඨමේ සඳහන් වන මහාප්‍රාණ අකුරු සහිත වවන සියල්ල ලැයිස්තුගත කරන්න.
2. සුදුසු අක්ෂර යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

සං.....ව (ක්‍රා/බ්‍රා)ත්තාරාමය (කේ/බේ)
.....නකය (ග/ස)	ලද්යෝ.....ය (ග/ස)
.....යා රුපය (වා/ජා)	පරිව.....දය (වේ/ශේ)
ව්..... පුත්තක (ජී/ක්සී)	ගිජ්.....කුය (ජ/ක්සු)
ගු..... (ඩි/ඩි)	කු.....ය (ඩි/ඩි)
ස්.....වර (තා/ථා)	ප්.....පත්තිය (ති/ථි)
අවබෝ.....ය (දි/ධ)ක්ෂිණ (දි/ධ)
පුෂ්.....ය (පෑ/ඡෑ)	වර්ග.....ලය (පෑ/ඡෑ)

සක්ෂක අක්ෂර

පහත සඳහන් වවන නිවැරදි ව උච්චාරණය කරන්න.

(අ)	(ආ)
ග	අග
ඩ	අඩ
ද	අද
බ	අබ
බ	ආඩ
ආ	ආඩ
ආ	ආඩ
ආ	ආඩ

‘අ’ තීරයේ වවනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී සහ ‘ආ’ තීරයේ ඇති වවනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී යම් වෙනසක් හඳුනා ගත හැකි දැයි බලන්න.

සිංහල ලේඛනයේ භමු වන ග ජ ඩ ඕ ඔ යන අකුරු පහ සක්ෂක අකුරු වෙයි.

ප්‍රායෝගික අහඝාස

1. පාඨමේහි සඳහන් වන සක්ෂක අක්ෂර සහිත වවන පහ බැඟින් සොයා අහඝාස පොතේ ලියන්න.
2. ග, ඩ, ආ, ඕ යන සක්ෂක අක්ෂරවලට විවිධ පිළ්ලම් එකතු වී සැදෙන වවන දෙක බැඟින් සොයා අහඝාස පොතේ ලියන්න.

න, තු, ල, එ හාවිතය

න

ණ

ල

ල

උච්චිචරණයේ දී මේ අක්ෂර සමාන හඩින් ගබාද ව්‍යවත් ලිවිමේ දී අදාළ අකුර නියමිත ස්ථානයේ තොයෝණහොත් අර්ථය වෙනස් විය හැකි ය. තිවැරදී අකුර සම්මතය අනුව ලිවිම පිළිගත් ලේඛන රිතියයි.

උදාහරණ :-

(I) කුඩාවේ සිර වී, සරණක් නැතිව සිටි කුරුල්ලා අහසේ සරන කුරුල්ලකු දස බලා දුක් වනු ඇතැයි ලමයාට සිතිණි.

මෙම උදාහරණයේ පළමු ව යෙදෙන “සරණක්” යන්න “පිහිටක්” යන අර්ථයෙන් ද දෙවන “සරන” යන්න “හැසිරෙන” යන අර්ථයෙන් ද යෙදී ඇත.

(II) පැලට ගිය ගොවියා ගොයම් පැල පිදී තිබෙනු දැක සතුවූ විය.

මෙහි “පැලට” යන වචනය තාවකාලික ව සැදු කුඩා මඩුව යන අර්ථයෙන් යෙදෙන අතර දෙවනුව යෙදෙන “පැල” යන්න කුඩා ගස් යන අර්ථයෙන් ද යෙදේ.

මූධිත අන්තරය

1. පහත සඳහන් වචන යුගල යොදා අර්ථවත් වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

i. කල - කල	iv. වනය - වණය
ii. නුවන - නුවණ	v. උරන - උරණ
iii. පැල - පැල	

2. පාඨමේ සඳහන් මුරුධර අක්ෂර සහිත වචන තෝරා අර්ථවත් වාක්‍යය බැහින් නිර්මාණය කරන්න.

3. සුදුසු අක්ෂරය යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

බස්නැවතුම් පො.....	(ල, ල)	මැ.....යෝ	(නි, තු)
එ.....නවා	(ල, ල)	වේ.....නවා	(ල, ල)
පරික්ෂ.....ය	(න, තු)	බ.....නවා	(නි, තු)
මහ..... නිවාසය	(ලු, එ)	වද.....	(ල, ල)

4. ‘ණ’ යන්නෙන් අවසාන වන වචන පහක් සොයා ලියන්න.

5. ‘ල’ යන්නෙන් ආරම්භ වන වචන පහක් සොයා ලියන්න.

භාෂාව මාර්ගයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කරනුයේ අරුත් සහිත ඒකක වන පද මාර්ගයෙනි. කතාවෙහි දී අරුත් පල කෙරෙනුයේ ගබ්දවලින් සැදුණු පද හාවිතයෙනි. එම පද ලේඛනයෙහි ලා අක්ෂරවලින් ලියා දැක්වෙයි. සිංහලයෙහි පද වර්ග තුනකි. නාම පද, ක්‍රියා පද හා නිපාත යනු ඒ වර්ග තුනයි. වාක්‍යයක් සකස් වන්නේ මේ වර්ග තුනට අයත් පද නිසි පිළිවෙළට පෙළ ගැසුණු විට ය. මේ පාඨම සිංහලයේ ක්‍රියා පද හා එහි ප්‍රහේදු පිළිබඳව ලියවුණකි. වචන හේදය, කාල හේදය, පුරුෂ හේදය හා ලිංග හේදය පදනම් කොට ගනීමින් ක්‍රියා පද වර්ගීකරණය මෙහි දැක්වේ.

දිවයිනේ අනික් පැත්තේ වාසයට යාමට කටයුතු ආරම්භ කළ යුතු යයි බෝට්ටුව අලුත්වැඩියා කිරීම අවසන් කළ වහා ම රණරාල යෝජනා කෙලේ ය. මූහුදෙන් බඩු ගොඩ ඇදීම ඒ කටයුතු නිසා තතර කිරීමට සිදු විය. කැඩුණු නැවීන් මූහුදට වැටුණු ද්‍රව්‍යවලින් විශාල කොටසක් තව ම මූහුදෙහි පා වෙමින් ඇත. වෙරළින් ගෙන ගොස් කුඩාරම්වල තැන්පත් කළ තො හැකි වූ බඩු මූහුද ප්‍රවණීඩ වූ විට රළට අසු වී යළින් මූහුදට ගසා ගෙන යාම වැලැක්වීමට වෙරළින් ඇතට ඇද අවශ්‍ය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වැළිවලින් වසන ලදී. දිවයිනේ අනික් පාර්ශ්වයෙහි වාසයට යාමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ ය. ඔවුනු එක කුඩාරමක් ගැලවුහ. කුඩාරමත් එහි තිබු මෙටිට හා ඇතිරිලින් පළමු කොට බෝට්ටුවෙන් අනික් පැත්තට ගෙන යාමට තීරණය කර ගන්නා ලදී. රණරාලත් පියදාසත් බඩු බෝට්ටුවේ දමා එය වෙරළින් මදක් ඇතට භබැලින් පැද රුවල නැංවුහ. පැය දෙකකින් ඔවුනු දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණියේ ය. වහා ම ආපසු යාම සඳහා ඔවුනු ඉක්මනින් බඩු ගොඩ අදින්ට වූහ.

“දැන් උල්පතෙන් හැටි කෙහෙම ද ක්‍රියා බලමු.” සි පියදාස යෝජනා කෙලේ ය. ඔවුනු එහි ගියහ. වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරි තිබුණේ ය.

“මෙව්වර හොඳ වතුර මම කවදා වත් දැක්කේ තැහැ” සි පියදාස කී ය.

“අපි මේ පැත්තේන් පදිංචියට ආවා ම මේ උල්පතෙන් ම වතුර ලබා ගන්ට පුළුවන් වන විධියට සෙවණ ඇති තැනකින් ලිඳක් හාරන්ට ඕනෑ,” සි රණරාල

කිවේ ය. "මෙතන සෙවණක් නැති නිසා ලිදේ වතුර ඉක්මනට අඩු වෙන්ට ප්‍රථමින්."

එතැනින් ඉවත් වූ වහා ම ඔවුහු බෝට්ටුවට තැග ආපසු ගියහ. ඔවුන් එපමණ ඉක්මනින් ආපසු ඒම සමරවිතුමගේත් විමලාගේත් පුදුමයට හේතු විය.

"බොහෝම ඉක්මනට ආවා නේ ද?" සි විමලා කිවා ය.

"මෙව්වර ඉක්මනට ඒ ය සි මම බලාපොරොත්තු වුණේ නැහැ" සි සමරවිතුම කි ය.

"අම්මේ, අනික් පාර මමත් බෝට්ටුවෙන් යනවා" සි ගරත් කැ ගැසුවේ ය.

"ගරත් අපිත් එක්ක බෝට්ටුවෙන් යන්න තව අඩි දෙකක් විතර උස් වෙන්ට ඕනෑ" සි පොල් ගසක් යට හිද ගනිමින් රණරාල කි ය.

පසු දින රණරාල ඉවුම් පිසුම සඳහා අවශ්‍ය හාජන ද වෙනත් බඩු රාජීයක් ද බෝට්ටුවෙහි පටවා ගෙන දිවයිනේ අනික් පැත්ත බලා යාත්‍රා කෙලේ ය. රේ මද වේලාවකට පසු පියදාස එළවන් ගොඩින් දිවයිනෙහි අනික් පැත්තට ගෙන යාමට පිටත් විය. පහසුවෙන් ගෙන යා හැකි ඇතැම් හාණ්ඩ හිස පිට පටවා ගත් බිසේමැණිකාත් ඔවුනු සමග ගියා ය. සමරවිතුම විමලාගේ ද ලමයින්ගේ ද ආරක්ෂාව සඳහා කුඩාරමෙහි නැවතුණේ ය. පියදාස හා බිසේමැණිකාත් සමග තමාටත් යාමට ඉඩ දෙන්නැයි ඉල්ලා ගරත් හඩන්ට වූ නමුත් විමලා රේ ඉඩ නුදුන්නා ය.

පියදාසත් බිසේමැණිකාත් දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණෙන විට රණරාල තමා බෝට්ටුවෙහි ගෙනා බඩු වෙරළෙහි තබා ගසක් යට හිද සිටියේ ය.

රේ පෙර දින ගෙනා කුඩාරම රණරාල පියදාසගේ හා බිසේමැණිකාගේ ද උපකාරය ඇති ව ඉදි කෙලේ ය. ඉක්බිති ඔවුහු ඉවුම් පිසුම කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

අතතුරු ව ඔවුහු තුන් දෙනා ආපසු ඒමට බෝට්ටුවෙහි නැගුණාහ. බෝට්ටුව ගල් වැටියෙන් ඔබ්බට යන තෙක් රණරාල එය හඩලින් පැද රුවල නැංවී ය.

පසු දින දිවයිනේ අනික් පැත්තෙහි වාසයට යාමට සියල්ලේ ම සැරසුණාහ. හිරි නැගුණු වහා ම නැගිටි ඔවුහු ගමනට සූදානම් වුහ. රණරාල ඉතිරි ව තිබුණු කුඩාරම ගලවා හකුලා බෝට්ටුවෙහි තැබුවේ ය. ඉක්බිති ව කුඩාරමේ තිබුණු මෙටිට හා ඇතිරිලිත් බෝට්ටුවට ගෙන යන ලදී. පිගන් කෝජ්ප ආදිය ද වෙනත් ඇතැම් හාජන ද බෝට්ටුවේ තැකිය හැකි වන ලෙස ඔවුහු උදය ආහාරය අනුහට කිරීම ඉක්මනින් අවසන් කළහ.

මේ බඩු බෝට්ටුවේ පටවා ගත් රණරාල යානුරමින කෙලේ ය. එට පැය භාගයකට පමණ පසු සමරවිකුම හා විමලා ද පියදාස හා අනික් ලමයි ද කැළය හරහා අනික් පැත්තට යාමට පිටත් වූහ. බිසෝමැණිකා සුජාතා අතින් අල්ලා ගෙන ගියා ය. විමලා ගරත් අතින් අල්ලා ගෙන ගමන් කළා ය.

“අම්මාව එක්ක යන්නේ මම ය”යි පොල් ගස්වල කෙටුම ලකුණු බලමින් ඉදිරියෙන් ගමන් කරන පියදාසට ගරත් කිවේ ය. සැතැප්ම දෙකක් පමණ ගමන් කළ පසු තම කකුල් රිදෙන බව කියා ගරත් හඩන්ට වූ හෙයින් සමරවිකුම ඔහු මසවා ගෙන යන්ට විය. සෙමින් ගමන් කිරීමත් කිප තැනක නැවති ගිමන් හැරීමත් තිසා ඔවුන්ට දිවයින හරහා යාමට පැය හතරක් පමණ ගත විය. ඔවුන් දිවයිනේ අනික් පැත්තට යන විට රණරාල ඔවුන් සඳහා ආහාර පිසමින් සිටියේ ය. තවත් කුඩාරමක් ඉදි කිරීමත් තමන් ගෙනා බඩු තැන්පත් කිරීමත් හැරෙන්ට එදින ඔවුන්ට අන් කිසිවක් කිරීමට ඉඩ නො ලැබුණේ ය.

රණරාල, ජී. ඩී. සේනානායක

(කැපේන් ජ්‍යෙෂ්ඨ මැරියා ලියු මාස්ටරමන් රේඛී නමැති ඉංගිරිය නවකතාව ඇසුරින් ලමයින් සඳහා ලියන ලද්දකි).

ක්‍රියා පදා

පහත දැක්වෙන වාක්‍ය දෙස බලන්න.

- විසෝමැණිකාත් ඔහු සමග ගියා ය.
- වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරි තිබුණේ ය.
- කුඩාරමක් ඉදි කළ යුතු බව රණරාලට සිතිණි.

මෙහි “ගියා ය” යන පදයෙන් යමක් කරන බවක් ද,

“පිරි තිබුණේ ය” යන පදයෙන් යම් සිදුවීමක් ගැන ද,

“සිතිණි” යන පදයෙන් යම් විදිමක් ගැන ද කියවේ.

- * ඒ අනුව “කිරීමක්, සිදුවීමක් හෝ විදිමක්” ගැන කියැවෙන පද ක්‍රියා පද නමින් හැඳින්වෙයි.

ඉහත වාක්‍යවල ‘ගියා ය, පිරි තිබුණේ ය, සිතිණි’ යන පදවලින් වාක්‍ය අවසාන කර ඇත. එබැවින් ඒවා ආබාධ හෙවත් අවසාන ක්‍රියා ලෙස හැඳින්වෙයි.

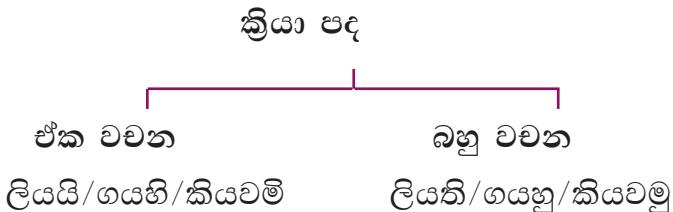
වචන හේදය

- i. රණරාල යෝජනා කෙකළේ ය.
- ii. ඔවුනු ඉවුම් පිහුම් කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

මෙම වාක්‍ය දෙකෙන් පළමු වැන්නේ උක්තය ඒක වචන නිසා රට අනුරුප ව යෙදෙන ආබ්‍යාතය ද ඒක වචන ස්වරුපයෙන් පවතී. දෙවන්නේ උක්තය 'මවුනු' යන්නයි. එය බහු වචන පදයක් නිසා ආබ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තබා ඇත.

i. මල්ලී කවියක් <u>ලියයි</u> .	i. ඔවුනු කවි <u>ලියති</u> .
ii. නුගී ගියක් <u>ගයහි</u> .	ii. නුගිලා ගියක් <u>ගයහු</u> .
iii. මම පොතක් <u>කියවම්</u> .	iii. අපි පොතක් <u>කියවමු</u> .

මෙම වාක්‍යගොනු දෙකක් වම් පස ගොනුවේ වාක්‍යවල අවසාන ක්‍රියා පද "ලියයි, ගයහි, කියවම්" යනුවෙන් ද දකුණු පස ගොනුවේ "ලියති, ගයහු, කියවමු" යනුවෙන් ද යෙදී ඇත. උක්තය වශයෙන් යෙදෙන පදයේ ඒක වචන බහු වචන හේදය අනුව ආබ්‍යාතයන්හි ද ඒක වචන බහු වචන හේදයක් පවතින බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

මූලික අභ්‍යාස

1. දී ඇති කතාවේ එන ක්‍රියා පද ඒක වචන, බහු වචන වශයෙන් වරු ගෙ කරන්න.

ඒක වචන	බහු වචන

2. වගුවෙන් උපුටා ගත් ඒක වචන ක්‍රියා පද පහක් බහු වචනයට හරවන්න.
 3. එසේ සකස් කරන ලද බහු වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිරමාණය කරන්න.
 4. වගුවෙන් උපුටා ගත් බහු වචන ක්‍රියා පද පහක් ඒක වචනයට හරවන්න. එසේ සකස් කර ගන්නා ලද ඒක වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිරමාණය කර ලියන්න.
 5. සුදුසු ක්‍රියා පදය වරහන් තුළින් තෝරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
i. මම සෙල්ලම් ... (කරමි/කරමු)	ii. අපි කන්දට... (නගීමි/නගීමු)
iii. නුඩු කවියක්... (ලියනි/ ලියනු)	iv. නුඩුලා පාරේ... (ගියෙනි/ගියෙනු)
v. මුවා බිඳ වී... (දිවිය /දිවුහ)	vi. මගිනු දුම්රියට... (නගීසි/නගීති)

පුරුෂ හේදය

ඉහත දැක්වූ ක්‍රියා පදවල උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ හා ප්‍රථම පුරුෂ යනුවෙන් පුරුෂ හේදයක් ද දක්නට ලැබේ. පහත දැක්වෙන සටහනින් ඒ බැවි පැහැදිලි වේ.

පුරුෂ	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	(මම)..... කියවම්	(අපි)..... කියවමු
මධ්‍යම පුරුෂ	(නුඩු)..... ගයනි	(නුඩුලා)..... ගයනු
ප්‍රථම පුරුෂ	(මහු)..... ලියයි	(මවහු)..... ලියති

එ අනුව,

* උක්තය ලෙස උත්තම පුරුෂ සර්ව නාම පදයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛානකය (අවසාන ක්‍රියාව) ලෙස හාවිත කරන ක්‍රියා පදය උත්තම පුරුෂ වේ.

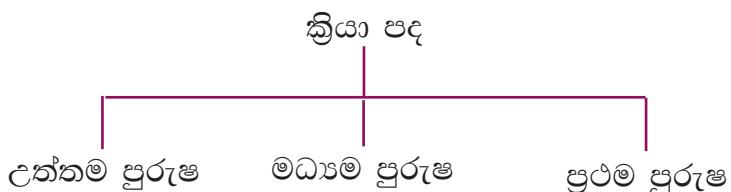
උත්තම පුරුෂ උක්තය	උත්තම පුරුෂ ආඛානකය
මම	(පොත්) බලමි.
අපි	(පොත්) බලමු.

- ★ උක්තය වශයෙන් මධ්‍යම පුරුෂ සර්ව නාමයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛාර්යාතය ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය මධ්‍යම පුරුෂ වේ.

මධ්‍යම පුරුෂ උක්තය	මධ්‍යම පුරුෂ ආඛාර්යාතය
නුම්/තොරු/යුෂ්මතා	(පොත්) බලහි.
නුම්ලා /තොපී /යුෂ්මත්හු	(පොත්) බලනු.

- ★ ප්‍රථම පුරුෂ නාම පදයක් උක්තය ලෙස යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛාර්යාතය ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය ප්‍රථම පුරුෂ වේ.

ප්‍රථම පුරුෂ උක්තය	ප්‍රථම පුරුෂ ආඛාර්යාතය
මහු/ අයෝ/ ලමයා	(පොත්) බලයි
මවුහු /ලමයි	(පොත්) බලති

මූලික අභ්‍යාස

1. පාඨමේ එන ක්‍රියා පද පුරුෂ තුන යටතේ වෙන් කොට දක්වන්න.

උත්තම පුරුෂ	මධ්‍යම පුරුෂ	ප්‍රථම පුරුෂ

2. ඔබ කැමති ක්‍රියා පදයක් තෝරා ගෙන එය පහත දැක්වෙන සටහනට අනුව වචනවලටත් පුරුෂවලටත් වර්ග කර වගු ගත කරන්න.

පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ		
මධ්‍යම පුරුෂ		
ප්‍රථම පුරුෂ		

3. සූදුසු ක්‍රියා පද වරහන් තුළින් තෝරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

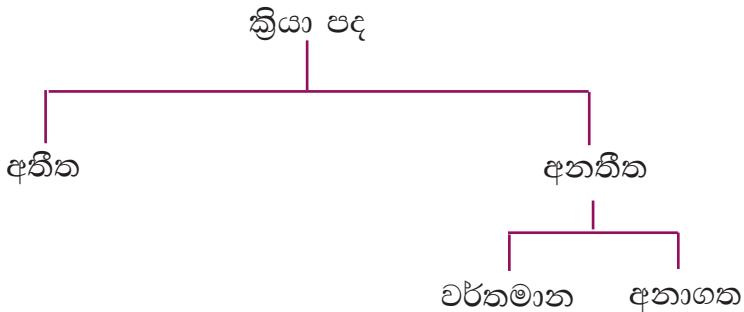
- i. මම අලුත් ලොවක් ...
- ii. අපි අලුත් ලොවක් ...
- iii. නුම් අලුත් ලොවක් ...
- iv. නුම්ලා අලුත් ලොවක් ...
- v. ලමයා අලුත් ලොවක් ...
- vi. ලමයි අලුත් ලොවක් ...

(තනති, තනමු, තනහු, තනහි, තනම්, තනයි)

කාල හේදය

- i. පාරිභෝගිකයේ වෙළඳ පළට ගියේය.
 - ii. මී මැස්සේ මල් රොන් උරා බේවෝය.
 - iii. මහු සිය නිරමාණය නිමා කළේය.
 - iv. මම විදෙස්ගත වූයෙම්.
 - v. අපි විදෙස්ගත වූයෙමු.
- ★ මේ වාක්‍යවල ඇති “ගියේය, ගියේය, බේවෝය, කළේය, වූයෙම්, වූයෙමු” යන ක්‍රියා පදවලින් කියවෙන ක්‍රියාව සිදු කර අවසන්ය. එබැවින් ඒවා අතිත කාල ක්‍රියා පද ලෙස හඳුන්වමු.
- i. මම ගිතයක් රස විදිමි/ විදින්නෙම්.
 - ii. අපි ක්‍රිඩා තරගයට සහභාගී වෙමු/ වන්නෙමු.
 - iii. නිවේදකයා මවු බස හදාරයි/ හදාරන්නේය.
- ★ මේවායේ ඒන ක්‍රියා පදවලින් වර්තමාන කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරයි.
- i. මම හෙට ගිතයක් රස විදිමි/ විදින්නෙම්.
 - ii. අපි හෙට ක්‍රිඩා තරගයට සහභාගී වෙමු/ වන්නෙමු.
 - iii. නිවේදකයා අනිද්දා මවු බස හදාරයි/ හදාරන්නේය.

★ මේ වාක්‍යවල ඇති වර්තමාන ක්‍රියා පදවලින්, අනාගත අර්ථයක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා හෙට, අනිද්දා යන අනාගත අර්ථ ගෙන දෙන පද යොදා ගෙන ඇත. මුළු ගොනු දෙකෙහි වාක්‍යවල තිබෙන ක්‍රියා පදවල අතිත, වර්තමාන යන කාල දෙක පැහැදිලි ව දක්නට ඇතිත් තෙවන ගොනුවේ වාක්‍යවල අනාගත කාල ක්‍රියා පදයක් දක්නට නැත. ඒ සඳහා වර්තමාන කාල ක්‍රියා පදයක් සමඟ අනාගත කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරන පදයක් යොදා ගන්නා බව ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

මූලික අභ්‍යාස

1. දී ඇති කතා පුවතේ එන ක්‍රියා පද, කාල හේදය අනුව වර්ග කර දක්වන්න.
2. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතිත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. සංඝිතයුයා මිහිරි වාදනයක්
 - ii. අපි වේලාසනින් ම පුස්තකාලයට
 - iii. මම පිළිගැනීමේ උත්සවය බැලීමට
 - iv. ගුරුතුමා සිංහල පාඨම
 - v. ඔවුනු අලි අනාථාගාරය
3. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය වර්තමාන කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. කුරුල්ලේ අහසේ පියාසර
 - ii. වන සත්තු කැලැවේ
 - iii. ඔවුනු බස් නැවැතුම කරා
 - iv. කාන්තාව මහිලා සම්තියට
 - v. ඕස්‍යයේ ක්‍රිඩා තරගයට

4. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අනාගත අර්ථය ප්‍රකාශ වන පද යොදා ලියන්න.
- මම විභාගයට ඉදිරිපත් වීමට යම් / යන්නේමි.
 - අපි පෙරහැර බැලීමට යමු / යන්නෙමු.
 - උපාසිකාව විභාරස්ථානයට යයි/යන්නීය.
 - සම්බිජියේ සාමාජිකයෝ මළ ගෙදරට සහභාගී වෙති/ වන්නේ ය.

ලිංග හේදය

- මිතුරා පොතක් තැගි කළේ ය.
- මිතුරිය පොතක් තැගි කළා ය.

මෙහි පළමු වාක්‍යයේ 'මිතුරා' යන උක්තයට 'කළේ ය' යන ආබ්‍යාතයත් දෙවැනි වාක්‍යයේ 'මිතුරිය' යන උක්තයට 'කළා ය' යන ආබ්‍යාතයත් යෙදී ඇත.

එසේ යෙදී ඇත්තේ උක්තයේ ලිංගයට අනුව ය.
 කළේ ය යන්නෙන් පුරුෂ ලිංග අර්ථයත්,
 කළා ය යන්නෙන් ස්ත්‍රී ලිංග අර්ථයත් ප්‍රකාශ වෙයි.

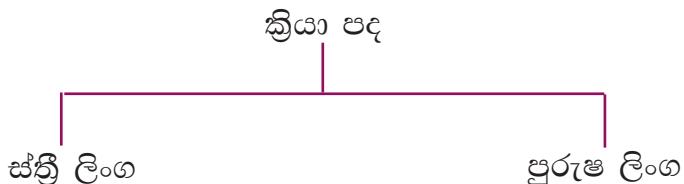
★ මෙසේ ලිංග හේදය යටතේ වර්ග කළ හැක්කේ ප්‍රථම පුරුෂයට අයත් ක්‍රියා පද පමණි.

- මිතුරා පොතක් තැගි කරයි.
- මිතුරිය පොතක් තැගි කරයි.
- මිතුරෝ පොත් තැගි කරති.
- මිතුරියෝ පොත් තැගි කරති.

★ මෙම වාක්‍යවල ක්‍රියා පදයන්හි ස්ත්‍රී ලිංග, පුරුෂ ලිංග හේදයක් දක්නට නැත.

දරුවා බිමට වැටෙයි.
 දැරිය බිමට වැටෙයි.
 පොත බිමට වැටෙයි.

- ★ ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ සිංහල හාජාවේ එන සමහර ක්‍රියා පද්ධති ලිංග හේදයක් දක්නට ලැබුණ ද බොහෝ ක්‍රියා පද්ධති ලිංග හේදයක් දක්නට නැත.

මෙහින් අන්තර්

- දී ඇති කතා පුවතේ එන ක්‍රියා පද්ධති හේදය අනුව වර්ග කරන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතිත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - නංගි ක්‍රිඩා නායිකාව
 - සොහොයුරා විහාරය සමත්
 - මෙ දරුවන් පෝෂණය
 - දැරිය බිමට
 - ගුරුතුමිය ගියක්
- මෙ කැමති ක්‍රියා පදයක් තොරා ගෙන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	අතිත		අනතිත	
	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
අත්තම පුරුෂ				
මධ්‍යම පුරුෂ				
ප්‍රථම පුරුෂ	ස්ත්‍රී ලිංග			
	පුරුෂ ලිංග			

මේ ඉහත පාඨම්වල දී නාම පද හා ක්‍රියා පද ගැනත් ඒවායේ වර්ග කිරීම ගැනත් භැඳුරුවෙමු. දැන් නාම පද හා ක්‍රියා පද හාවිත කොට වාක්‍ය නිර්මාණය කරමු.

උමයා පැළයක් සිටුවයි.

- * මෙහි ‘සිටුවයි’ යන ආබ්‍යාතයෙන් සිටුවන්නේ කවුරුද යන ප්‍රශ්නය මතු වෙයි. පිළිතුර වන්නේ ‘උමයා’ යන්නයි.
එය වාක්‍යයේ ‘උක්තය’යි.
- * සිටුවන්නේ මොනවා ද යන්න ර් පළගට මතු වන ප්‍රශ්නයයි.
එයට පිළිතුර වන්නේ ‘පැළැරියක්’ යන්නයි.
- * එය වාක්‍යයේ කර්මයයි.
උමයා කරන්නේ කුමක් ද යන ප්‍රශ්නය මතු කරන්න. එයට පිළිතුර වන්නේ ‘සිටුවයි’ යන්න ය. එය උමයා කරන ක්‍රියාවයි. වාක්‍යය සම්පූර්ණ වන්නේ මේ ක්‍රියාව යෙදීමෙනි. ක්‍රියාව සහිත කොටස ‘ආබ්‍යාතය’යි.
- * මේ අනුව සරල වාක්‍යයක;

1. උක්තය
2. කර්මය
3. ක්‍රියාව

යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් තුනකි.

- * කර්මයක් නොමැතිව ද අර්ථ පූර්ණ වාක්‍ය පවතී.
ලිඛාහරණ:- සඳ පායයි
මල් පිළෙයි.

වාක්‍ය නිර්මාණයේදී සම්මත රටා පවතී. එවැනි රටා කිහිපයක් හඳුනා ගනිමු.

1. උක්තය ප්‍රාණවාලී ඒක වචන නම් ආඛානය ද ඒක වචන වෙයි.
ගොවියා කුණුර කොටයි.
 2. උක්තය අප්‍රාණවාලී බහු වචන නම් ආඛානය ද බහු වචන වෙයි.
ගොවියේ කුණුර කොටති.
 3. උක්තය අප්‍රාණවාලී ඒක වචන ව්‍යවත් බහු වචන ව්‍යවත් ආඛානය ඒක වචන වෙයි.
ගස සුළුගට සෙලවෙයි.
ගස සුළුගට සෙලවෙයි
 4. උක්තයේ පුරුෂය අනුව ආඛානය ද එම පුරුෂයෙන් ම යෙදෙයි. පහත සටහනෙන් ඒක වචන, බහු වචන හේදය අනුව පුරුෂ කුතෙහි වාක්‍ය තීර්මාණය වන ආකාරය හඳුනා ගත හැකි ය.

පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන
ලත්තම පුරුෂ	මම පාඩම් කරමි	අපි පාඩම් කරමු
මධ්‍යම පුරුෂ	ඔබ පාඩම් කරති/කරහි තො පාරම් කරහි යුෂ්මතා පාඩම් කරහි	ඔබ පාඩම් කරති තොපි පාඩම් කරහු යුෂ්මත්හු පාඩම් කරහු
පුදම පුරුෂ	ඔහු පාඩම් කරයි යිෂ්වයා පාඩම් කරයි යිෂ්වාව පාඩම් කරයි	ඔවුහු පාඩම් කරති යිෂ්වයේ පාඩම් කරති යිෂ්වාවේ පාඩම් කරති

- * අතිත හා අනතිත යන කාල අනුව ද වාක්‍ය තිරමාණය සකස් විය හැකි ය.
 ශිෂ්‍යයා පොත පාඨම් කරයි./ කරන්නේ ය. (අනතිත කාල)
 ශිෂ්‍යයා පොත පාඨම් කෙලේ ය. (අතිත කාල)

1. ගැළපෙන උක්ත පද හිස් තැනට යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. පාසලට යන්නේමි. (මම/ මා)
 - ii. ගුරුන් නමදීමු. (අප/ අපි)
 - iii. නැවුම් බලන්නට යන්නෙහු. (තොපි/ තොප)
 - iv. අහසේ පියාසර කරති. (කුරුල්ලෝ/ කුරුල්ලන්)
 - v. රෝගීන් රක බලා ගනිති. (හෙදියන්/ හෙදියෝ)
2. සූදුසු ආබ්‍යාත පද යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. ඔවුහු වනයට (පිවිසියහ/ පිවිසියේ ය.)
 - ii. මව දරුවන් (රකින්නී ය/ රක්කෝ ය.)
 - iii. ගංගා මූහුදට ගලා (බසි/ බසින්නෝ ය.)
 - iv. බොහෝ සිවුපා සත්තු වනයේ (සැරිසරති/ සැරිසැරැවේ ය.)
 - v. සංචාරකයෝ පෙරහැර (නැරණිහ/ නැරණුවේ ය.)
3. පහත දැක්වෙන අනතිත කාල වාක්‍ය අතිත කාලයට හරවා ලියන්න.
 - i. මම පුවත්පත කියවම්.
 - ii. ඔබ ගමට යන්නහි.
 - iii. මිනිස්සු ගුමදානයට සහභාගි වෙති.
 - iv. කුරුල්ලෝ කැදිලි කරා පියාමන්නෝ ය.
 - v. ශිෂ්‍යයෝ ප්‍රස්ථකාලයට යති.

ගොවිතැන ජ්වනෝපාය කර ගත් ලාංකික ජනයාට ජලය ඒ සඳහා අත්‍යවශ්‍ය විය. වැසි දිය පමණක් රේට ප්‍රමාණවත් තොටු නිසා ජලාශ තනා ජලය රස් කර ගැනීමට ඔවුහු පෙලමුණු. වැවේ නිර්මාණය වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. වැව යනු ලාංකික අපට ම ආවේණික වූ වාරි තාක්ෂණික අංගයකි. ආර්. එල්. බෞහියර නමැති ඉංග්‍රීසි ජාතිකයා විසින් රචනා කළ The Seening Ceylon කාතියේ බෞහියර දුටු ලංකාව නමින් (අභය හේවාවසම් මහතා විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය) ඇසුරෙන් ලියැලී ඇති මෙම පාඨමට කලා වැව සම්බන්ධ තොරතුරු පාදක වී ඇත.

ලංකාවේ වැවේ භා සබඳි මතහර ජනප්‍රවාද වේ. කලාවැව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවලිත ව පවතින ජනප්‍රවාදයක් මෙසේ ය.

ඇති අතිතයේ දී අනුරාධපුරයේ කඩවර නම් මිනිසේක් වූයේ ය. මොහු සිය භාර්යාවගේ කෙනෙහිලිකම්වලින් බේරිමට මහා වනාන්තරයට ගියේ නිවී සැනසිල්ලේ සතුවින් ජ්වත් වීමට ය. මෙම සිදුවීමෙන් දොලොස් වසරකට පසුව රජ වාසලට මුව මස් සැපයු මස් වැදදා රජතුමාට වාර්තා කළේ නගරයෙන් පැන ගොස් කැඳුවේ ජ්වත් වන මිනිසේකු මහා නිධානයක් රක් ගෙන සිටින බවයි.

මේ ප්‍රවතින් කැඳුණු රජු නගරයේ ගිනිකොන දිගට සැතපුම් 25ක් ඇතින් පිහිටා තිබු මෙම ස්ථානයට ගියේ ය. ගොස් කඩවර තැමැති මිනිසා අත්අඩංගුවට ගෙන තමා අඛියසට කැදුවා නිධානය පිළිබඳ ප්‍රශ්න කෙලේ ය. ඔහු කියා සිටියේ කළ වැඳ්ල ගොන්නකින් බැස යන මාර්ගය ඇහිරී තිබෙන නිසා, ජලය එක් රස් වී සැතපුම් ගණනාවක් ඇත්තට පැතිර තිබෙන ජලාශයක් මිස තමන් දන්නා වෙනත් නිධානයක් තොමැති බවයි.

මෙහි ස්ථීර ජලාශයක් බිහි කිරීමේ හැකියාව දුටු රජතුමා ඉතා ප්‍රිතියට පත් ව කලා වැව නිර්මාණය කෙලේ ය. මේ මහා වාරි කරමාන්තය තීම වූ පසු එය බලා ගැනීමට රජතුමා විසින් කඩවර පත් කරන ලදී.

එක් දිනක මහා වර්ෂාවකට පසු වමේ වැවේ ජලය කාන්දු වන්නට විය. මේ ජල කාන්දුව වහා ම නැවැත්වූයේ නැත්තම වැවේ බැමීම එතැනින් කැඩී යාමට ඉඩ ඇති බව කඩවර දුටුවේ ය. මේ කාන්දුව තවත්වා ගැනීමට අන් කුමයක් නුදුවූ කඩවර ජලයට බැස තම සිරුර ඒ කාන්දු වන ස්ථානයට තබා තද කරමින් ජල කාන්දුව නැවැත්වී ය. මේ කුශයාවේ දී ඔහු මිය ගිය නමුදු මේ කැපවීමේ පින් මහිමය නිසා හේ කඩවර දෙවියන් නැතහොත් කලා වැව අධිගාහීත දෙවියන් හැරියට උපන්නේ ය.

මේ කතාව පැරින්නන් කොපමණ ඇදහුවේ ද යත් පැරණි වාන උඩ කඩවර දෙවියන් වෙනුවෙන් කැප වූ දේවාලයක් ද ඉදි කෙරිණි. ලංකාව බතින් බුලතින් පෝෂණය කිරීමට අධිෂ්ඨාන කරගත් පාලකයෙක් පස්වන සියවසේ දී කලා වැව හා බලපු වැව යන වැවේ යුගල එක් කර විශාල ජලාගයක් ඉදි කෙලේ ය. ඒ ධාතුසේන රජු ය. මෙසේ විශාල ජලාගයක් කළ රජතුමා, එම ජලය අඩි 40ක් පමණ පළල යෝද ඇළ ඔස්සේ සැතපුම් 54ක් දුර ඇති අනුරාධපුරයට ගෙන ගියේ ය. සියවස් දහසයකට පෙර එබදු මහා පරිමාණයේ ඇළක් එවන් භුමි භාගයක නිර්මාණය කෙලේ කෙසේ ද යන්න විමතියට කරුණකි. පළමු සැතපුම් දාහනේ දී එය සෙමෙන් ඇදී යන්නේ සැතපුමට අගල්

කලා වැව

වැවේ බැමීම

වර්තමාන කඩවර දේවාලය

හයක් පමණ බැවුමක් ඇති ව ය. බාතුසේන රූප විසින් කලා මය නිමිනයේ පුරාතන ඉංජිනේරුවන් ලබා කරවූ මේ විශ්වකරම නිර්මාණයට අමතරව තවත් විශිෂ්ට පුරුශක් මෙයට එක් කළේ ය. එනම් වාරි මාරුග මගින් ජලය සැපයිය හැකි වර්ග සැතපුම් 18ක වපසරියක් තුළ කුඩා ග්‍රාමීය වැව් 100ක් ඉදි කර ඒ සීමාව තුළ අංග සම්පූර්ණ වාරි මාරුග පද්ධතියක් බිජි කිරීමයි.

අදට ද කලා වැවට තුළට කළාවිය වැසියෝ ගරු බුහුමත් දක්වති. මෙබදු ජන කවියක් ඔවුන් අතර පවතින්නේ එබැවිනි.

**“කලා වැවෙන් දිය දේතක් බේපල්ලා
කලා වැවට පින් දිලා පලයල්ලා”**

ලංකාවේ විශිෂ්ටතම වාන පිහිටා ඇත්තේ කලා වැවේ ය. මෙය කළුගල කපා සාදා ඇත. මේ වාන මැතකාලයන්හි ප්‍රතිසංස්කරණයනිදි පවා එසේ ම තිබෙන්නට ඉඩ හැර ඇත. මෙය අඩි 216ක් පළල අඩි 170ක් දිගු එකකි. මෙය එකල නිර්මාණය කෙරුණු පුදුමාකාර නිර්මාණයකි. එකල සිටි ශිල්පියාගේ ඉවසිලිවන්තකමත් දක්ෂ බවත් මින් පිළිකිඹු කෙරේ. විසල් වැවක තවත් වැදගත් අංගයක් ලෙස රළපනාව හඳුන්වා දිය හැකි ය. මෙය, දිය රැලි වැවේ ඇතුළු බිත්තියේ වැදීමෙන් භාති පැමිණීම වැළැක්වීම සඳහා යොදාගෙන ඇත්තකි. දිය රැල්ලෙන්

වාන

රළපනාව

බිසෝකාවුව

ව�වි බැමීම ආරක්ෂා වීම මෙම නිරමාණය නිසා සිදු වේ. තුන්වන සියවසේ සිට ම විශාල වැව්වල බිසෝෂ් කොටුව භාවිත ව තිබේ. ‘ඡලය බස්සවනවා’ යන අර්ථය “බිසෝෂ් කොටුව” යන වචනයෙහි ඇත. මෙමගින් ඡලය පාලනය කළ හැකි වුවාක් මෙන් ම මූල්‍යමත් නවතා දැමීම ද කළ හැකි විය. බිසෝෂ් කොටු සතු විසල් දොරපලු දැවෙන් නිමවා තිබූ අතර මේවා එසැවීමට ඇතුන් යොදා ගත් බව සිතිය හැකි ය.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

සර්වයු	- ලොව සියල්ල දත් උත්තමයා; එනම් බුදුරජාණන් වහන්සේ
ගොන්නකින්	- විශාල ප්‍රමාණයකින්
කෙනෙනහිලිකම්	- කරදර/ හිරිහැර
ව�වි යුගල	- ව�වි දෙක
වාන	- ව�වේ අතිරික්ත ඡලය බැස යාමට සාදා ඇති කපොල්ල
නුවර කලාවිය	- නුවර ව�වි, පදවිය ව�වි, කලා ව�වි, යන ව�වි තුනෙන් පෝෂිත ප්‍රදේශය නුවර කලාවිය යැයි හඳුන්වයි.

අවබෝධය

1. කලා ව�වේ ඡල කාන්දුව නැවැත්මේ මෙම නැතැත්තා කටයුතු කළේ කටර අනතුරක් වළක්වා ගැනීම සඳහා ද?
2. පැයන්නන් “කඩවර” වෙනුවෙන් දේවාලයක් ඉදි කළේ ඇයි?
3. ධාතුසේන රජතුමා අංග සම්පූර්ණ වාරිමාර්ග පද්ධතියක් සැදුවේ යැයි කිව හැක්කේ ඇයි?
4. ලාංකේය වාරි තාක්ෂණයේ විශිෂ්ටත්වය කියා පාන සාධක මොනවා ද?
5. ලංකාවේ ව�වි අතරින් විශිෂ්ටතම “වාන” කලා ව�ව බව කිමට බලපාන සාධක දෙකක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගතිය

1. ව�වි නිරමාණය වීමට මුල් වූ ජනප්‍රවාද එකතුවක් සාදන්න.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ විශාල ව�වි සහ ඒවා පිහිටි ප්‍රදේශ වගු ගත කරන්න.

3. "ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි තාක්ෂණයේ විශිෂ්ටත්වය" මැයෙන් බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් ලියන්න.

මාතෘකානුකූල රචනා ලිවීම

රචනයක් ලිවීම සඳහා මාතෘකා කිහිපයක් ලබා දුන් විට ඉන් එකක් තෝරා ගත යුතු ය. එසේ තෝරා ගැනීමේදී අවධාරණය කළ යුතු කරුණු කිහිපයකි.

- මාතෘකා කිහිපයක් ලබා දී ඇති විට එක් මාතෘකාවක් මැනවීන් සිතා බලා තෝරා ගත යුත්තේ ය.
- මාතෘකාව තෝරා ගැනීමේ දී ඔබ ඉතා ප්‍රිය කරන රසවත් එකක් වීම වැදගත් ය.
- මාතෘකාවට අදාළ ව ලිවීමට තරම් සැහෙන කරුණු හා දැනුම තිබිය යුතු ය.
- මාතෘකාව ඔබේ දැනුමට සේ ම වාක් කේෂයට ගැලුපෙන්නක් වීම ඉතා වැදගත් ය.

රචනාව සංවිධානය කර ගැනීම

තෝරාගත් මාතෘකාවට අදාළ ව රචනය ලිවීමට පෙර එකී මාතෘකාව පිළිබඳ ස්ථීර සැලැස්මක් ගොඩ නො ගත යුතු ය. මෙය රචනාවේ සැලැස්ම නැතහොත් රචනාවේ සැකිල්ල ලෙස නම් කළ හැකි ය. එකී සැකිල්ල සකස් කර ගැනීමට සුදුසු මග පෙන්වීමක් පහත දැක්වේ.

- තෝරාගත් මාතෘකාව පිළිබඳ ගැමුරින් සිතන්න.
- සැකිල්ලක් සකසා ගන්න.
- මාතෘකාව පිළිබඳ සිතට එන සියලු කරුණු පිළිවෙළකින් තොර ව වෙනත් කොළයක ලියන්න.

එකී කරුණු සැකිල්ලට අනුව පෙළ ගස්වා ගන්න. එහි දී

- i. නොගැලපෙන කරුණු,
- ii. අසාරවත් කරුණු,
- iii. බොලද යැයි, නොගැමුරු යැයි සිතෙන කරුණු,
- iv. අදාළ නොවන කරුණු කපා ඉවත් කරන්න.

- ප්‍රධාන අනුකරණය යටතේ අනුමේද තීරණය කරන්න.
- එම මේද වඩා දිරිස හෝ වඩා කෙටි නොවී සමත්ලිත ව ඉදිරිපත් කරන්න.
- රවනාව සංවිධානයේ දී,
 - i. ප්‍රවේශය හෙවත් ආරම්භය
 - ii. ගරීරය, මධ්‍යය හෙවත් ස්කන්ධය
 - iii. අවසානය

යන කරුණු තුන ගැන වැඩි වශයෙන් සැලකිලිමත් වීම වැදගත් ය.

ප්‍රවේශය

- රසවත් ප්‍රවේශයක් ගැනීම වැදගත් ය.
- උද්ධාත පායයක්, තම මතයක්, විද්‍යාත් මතයක්, ආජ්‍යත්වය්පද්‍යයක් වැනි කොටසකින් ආරම්භය ලබා ගැනීම එය රසවත් සහ සාර්ථක වීමට හේතු වෙයි.

ගරීරය, මධ්‍යය හෙවත් ස්කන්ධය

- සාරවත් වැදගත් සේ ම රසවත් කරුණුවලින් පරිපූරණ විය යුතු ය.
- මේද බෙදා තිබීම වැදගත් ය.
- ප්‍රමාණවත් බව තිබිය යුතු ය.
- ස්වකිය සිතුවීලි ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් වේ.

අවසානය හෙවත් සමාජීය

- රවනයේ ප්‍රවේශය සේ ම අවසානය ද වැදගත් ය.
- අවසානයේ දී මූලින් දැක්වූ කරුණුවල සම්පිණ්ඩනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- රවනයේ අවසානය රසවත් ව තිබීම වැදගත් ය.

රවනයක් ලිවීමේ දී නාම පද, ක්‍රියා පද හා නිපාත පද වෙත් කර තිබීම වැදගත් ය. එසේ ම විරාම ලක්ෂණ නිසි පරිදි යොදා තිබීම ද වැදගත් ය.

අප අවට පරිසරයේ විවිධ සත්තු ජීවත් වෙති. ඔවුන්ගේ බාහිර පෙනුම, ජීවන රටා ආදි තොරතුරු දැන ගැනීමට විද්‍යාත්මක පත පොත කියවිය යුතු ය. සිංහලෙන් එබදු පොත් ලිඛිමට පූරෝගාමි වූ මාර්ටින් විකුමසිංහ මහතාගේ 'විද්‍යා විනෝද කතා' පෙළෙන් උපුතා ගත් කතාවක් මෙහි දැක්වේ.

මිතුයේ දෙදෙනෙක් කැලැච් මැදින් ගමන් කළේ ය. කැලැච් මැදට පැමිණි ඔවුනු වලසකු දුටුවේ ය. එකෙක් වහ වහා ගසකට නැංගේ ය. අනෙකාට ගසට නැග ගන්ට බැරි විය. ඔහු පණ බේරා ගත්තේ උපායකිනි. ඔහු බිම දිග ඇදී මළ මිනිහකු මෙන් කිසි ම හැලහොල්මනක් නැතිව සිටියේ ය. වලසා ඔහුට අං වී බලා ඒ මළ කඳෙකැයි සිතා කිසිවක් නොකාට ආපසු ගියේ ය. අන්තරායෙන් ගැලැවීමට මෙබදු උපාය යොදන්නේ මනුෂ්‍යයා පමණක් නොවේ. බොහෝ සත්තු ද අන්තරාය වැළැක්වීමට උපාය යොදති. සතුරන්ගෙන් බේරිමට කුරුමිණි සතුන් යොදන උපාය ඇසුවාත් ලමයින් පමණක් නොව සමහර විට වැඩිහිටියේ ද කම්මුල්වල අත් ගසා ගෙන පුදුමය ප්‍රකාශ කරති. ගහේ ඉතිවල එල්ලෙමින් තිබෙන විට කොළ සුළගින් සෙලවේ; බිම වැළැනු විටත් සමහර විට සුළගින් කොළ සෙලවේ. එසේ වුව ද ඇටවිදින, කැම කන, බිත්තර දමන කොළයක් දකින්ට ලැබුණෙන් පුදුම නොවන ප්‍රමාදක් සිටින් ද? මෙහි ලංකාවේ සතුගෙර් ද උගේ බිත්තරවල ද ඡායාරූප වෙයි. උගා කොළයකට සමාන ය. උගාට 'කොළයා'යි කියන්නේ එහෙයිනි. අතට ගෙන බැලුවකුට පවා මූ කොළයක් නොව සතෙකැයි කිව නොහැකි ය. කුමක් නිසා ද? හැඩුරුකම්නුත් පාරිනුත් උගා කොළයකට ම සමාන බැවිති. හැම අතින් ම කොළයකට සමාන බැවින් බොහෝ දෙන මේ සතුන් කොළවලින් හට ගනිතියි විශ්වාස කරති. එය වැරදි විශ්වාසයකි. මේ සතුන් හට ගන්නේ කොළවලින් නොව බිත්තරවලිනි.

මේ සතා කොළයක හැඩුරුකම ගන්නේ කුමට ද? මිනිසකු වලසාගෙන් බේරිමට මළ කදක් මෙන් වූ හැරි මෙහි මුළින් කියා ඇත. කොළයා කොළයක

හැඩහුරුකම ගැනීමට හේතුවත් මෙබදු කරුණකි. එනම්, කුඩා සතුන් අල්ලා ගෙන කන කුරුලේලන්ගෙන්ද වෙනත් සතුරන්ගෙන් ද බේරීම පිණිස ය.

කොල හැඳුණු ගසක් යට සිටින කොලයකු සෞඛ්‍යීය ලේඛන් බැඳුවත් උඟ අපට වහා තොපෙන්. කොලයක හැඩහුරුකමත් පාටත් ඇති උඟ අපේ පයකට පැශෙන්ට පුළුවන. අපේ පයකට පැශෙන්ට සමහර විට උඟ මිය යන්නේ ය.

එසේ වූවහොත් කොලයක හැඩහුරුකම ගැනීම කොලයාගේ ආරක්ෂාවට තොව විනාශයට හේතු වෙයි. කොලයා කොලයෙහි හැඩහුරුකම ගන්නේ මිනිසුන්ගෙන් බේරීමට තොවේ. මිනිස්සු උගේ සතුරෝ තොවෙති. පක්ෂීනු උගේ සතුරෝ ය. එබන්දන්ගෙන් බේරීමට කොලයාට කොලයේ හැඩහුරුකමත් පාටත් ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් ය.

පිහාටු හකුලා පිට මැද එක් කොට තබා ගෙන සිටින විට උඟ කොලයකට සමාන ය. පිහාටු දෙක එක් වන තැන කොලයෙහි මැද නාරටය වැන්න. මැද නාරටයෙන් දෙපැත්තට ඇදුණු ජීන් නාරට වැනි නාරට ද කොලයාගේ පිහාටුවල ඇත්තේ ය. ඇතැම් විට කොලයා ඉදුණු කොලයක පාටින් යුත්ත වෙයි. සමහර විටෙක නිල් කොලයක පාටින් යුත්ත වෙයි. කොලයා බ්‍රිම සිටින විට කොලයක් ම වැන්න.

උ බිම බඩ ඇත ගෙන ම සිටින බැවිනි. උ ගමන් කරන්නේත් බඩ ගාත්තාක් මෙනි. මෙසේ හැම විදියෙන් ම කොළයක් බව පෙන්වීමට තැත් කරන මූ කොතරම් කපටි සතෙකු විය යුතු ද? කොළයා මේ කපටිකම් කරන්නේ පක්ෂීන්ගෙන් බේරීම පිණිස ය.

කොළයා අනෙක් කාමි සතුන් මෙන් මස් කා ජ්වත් වන්නෙක් නොවේ; කොළ කා ජ්වත් වන්නෙකි. උගේ බිත්තර දැමීම ද අනෙක් කාමි සතුන්ගේ බිත්තර දැමීමට වෙනස් ය. ඇතැම් කාමි සත්තු වලවල් භාරා එහි බිත්තර දමති. සමහරු කොපුවක් සාදා එහි බිත්තර දමති. සමහරු ගසක කොළවල බිත්තර අලවති. සමහරු පැලැටියක කද විද ඒ තුළ බිත්තර දමති. කොළයා කුරක්කන් වපුරන්තාක් මෙන් බිම බිත්තර දමයි. උගේ බිත්තර ද ඇට වරශයක් වැනින. උගේ බිත්තරයක් අතට ගෙන බැලුවත් පෙනෙන්නේ කරවිල ඇට වැනි ඇට වරශයක් ලෙසිනි.

අවබෝධය

1. පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- කොළයාට එම නම ලැබුණේ ඇයි?
- ආත්මාරක්ෂාව සඳහා කොළයා යොදා ගන්නා උපාය මාර්ග මොනවා ද?
- කතුවරයා කොළයාගේ බාහිර ස්වරූපය විස්තර කර ඇත්තේ කෙසේ ද?
- අනෙක් කාමි සතුන් බිත්තර දමන ආකාරය භා කොළයා බිත්තර දමන ආකාරය අතර ඇති වෙනස කුමක් ද?

2. නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

- පාඨමෙහි සඳහන් ඇවිදින කොළයා නම් කාමි සතා හටගන්නේ,
(අ) කොළවලිනි. (ආ) බිත්තරවලිනි. (ඇ) ජලයෙනි.
- සතුරන්ගෙන් බේරීමට කොළයාට ප්‍රයෝගනවත් වන්නේ,
(අ) හැඩිහුරුකම සහ පාට යි.
(ආ) කකුල් සහ වේගවත් බව යි.
(ඇ) නිශ්චල්‍යතාව සහ පහරදීම යි.

- iii. කොළයාට ඇත්තේ,
 (ආ) විෂ දුල ය. (ඇ) වලිගයකි. (ඇ) පිහාටු ය.
- iv. කොළයා බිම සිටින විට කොළයක් වැනි ම වන්තේ,
 (ආ) නොසේල්වෙන නිසා ය.
 (ඇ) කොළ අතර ම සිටින නිසා ය.
 (ඇ) බිම බඩා ඇත්තා ගෙන ම සිටින නිසා ය.
- v. කොළයාගේ බිත්තර සමාන වන්තේ,
 (ආ) ඇට වර්ගයකට
 (ඇ) කුරක්කන්වලට
 (ඇ) කොළයකට
3. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් ලකුණ ද වැරදි නම් ලකුණ ද යොදන්න.
- i. අන්තරායෙන් ගැලවීමට උපාය යොදන්තේ මිනිසා පමණි. ()
 - ii. කොළ හැඳුණු ගසක් යට සිටින කොළයකු දෙස සෙවිල්ලෙන් බැලුවත් උග් අපට වහා නොපෙන්. ()
 - iii. අපේ පයට පැහැදුණ් කොළයා මිය යන්තේ නැතු. ()
 - iv. මිනිස්සු කොළයාගේ සතුරෝ ය. ()
 - v. තිල් කොළයක පාරින් ද ඉදුණු කොළයක පාරින් ද යුතු කොළයෝ වෙති. ()
 - vi. කොළයා ගමන් කරන්නේ බඩා ගාන්නාක් මෙනි. ()

බ්‍රේත් අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් සෞයා ලියන්න.

i. යහළවෝ	ii. අනතුර	iii. ප්‍රතිවාදීන්
iv. කකුල	v. බිම වර්ග	
2. පහත සඳහන් වචන යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

i. උපාය	ii. අන්තරාය	iii. හැඩුහුරුකම
iv. සෙවිල්ලෙන්		

1. පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන්න.

- ගෙවත්තේ හමු වන කෘමි සතුකු තොදින් නිරික්ෂණය කර ඒ පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් කොට කුඩා ලිපියක් සකස් කරන්න.
 - එම ලිපිය කියවා, ඔබ මත් පෙර එම කෘමියා පිළිබඳ තොදන්නා තොරතුරු කොපමණ එහි ඇතුළත් ව ඇත්දැයි විමසා බලන්න.
 - පන්තියේ යහළ යෙහෙළියන්ගේ ලිපි සමග ඔබේ ලිපිය පූවමාරු කරගෙන කියවා, කෘමි සතුන් පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කර ගන්න.
2. ඇවේදින කොළයා පිළිබඳ ඔබ සිත් ගත් තොරතුරු පන්තිය හමුවේ ඉදිරිපත් කරන්න.
 3. විද්‍යා විනෝද කතා පොත කියවන්න.
 4. විවිධ විෂයයන් අලලා මාර්ටින් විකුමසිංහ ලියු පොත්පත් ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.

විරාම ලක්ෂණ

කරා කිරීමේ දී අසන්නාට පැහැදිලි ලෙස තේරුම් ගැනීම සඳහා යම් යම් ස්ථානවල දී සූළ විරාමයක් තැබීම, හඩ උස් පහත් කිරීම, විස්මය, ගෝකය වැනි ඉරියට මුහුණින් පළ කිරීම ආදිය සිදු කෙරේ. කජනයේ දී යෙදෙන මෙම උපක්‍රම වෙනුවට ලේඛනයේ දී යොදා ගැනෙනුයේ විරාම ලක්ෂණ සි.

තිත (.)

- ◆ වාක්‍යයක අවසානයට යෙදේ.

උදාහරණ:- අපි හත් පැයක් පමණ යාත්‍රා කොට දුපතේ දකුණු පැත්තට ප්‍රගා වීමු.

- ◆ පුද්ගල නාමයක මුලකුරු දැක්වීමේ දී යෙදේ.

උදා:- ඩී. එම්. එස්. දිසානායක දී. මු. විමලරත්න

- ◆ වවන කෙටි කර දැක්වීමේදී යෙදේ.
- ලදා:- **ර.ම්.නී.ස.** (රාජ්‍ය මුදුණ නීතිගත සංස්ථාව)
ලි.ප.තැ. (ලියා පදිංචි තැපැල්)
රා.සේ.පි. (රාජ්‍ය සේවය පිණිසයි)
පෙ.ව. (පෙරවරු)
ප.ව. (පස්වරු)

කොමාව (.)

ලේඛනයේ විවිධ අවස්ථාවල දී කොමාව යෙදෙයි.

- ◆ වාක්‍යයක කෙටි විරාමයක් දැක්වීමට කොමාව යෙදෙයි.
- ලදා :- දෙවන සතියේ අවසාන ද්‍රව්‍යෙක් රෙයෙහි, ගල් ගුහාව ඉදිරියෙහි වූ ගල් තලාවක දිගා වී උත් ජ්‍යෙන්තා තැගී, මදක් ඇතින් වූ අනෙක් ගල්තලාවක වාඩි වී, ගෙ දෙස බලාගෙන උත් මට හඩ ගැවේ ය.
- ◆ වාක්‍යයක ආමත්තුණ පදියක් යෙදෙන්නේ නම් එය අනෙක් වවනවලින් වෙන් කර දැක්වීම සඳහා යෙදෙන්නේ කොමාව සි.
- ලදා :- උපාලි මහත්තයා, අර බලන්න.
- ◆ වවන මාලාවක් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවල ඒ වවන කොමා යොදා දැක්වේ.
- ලදා :- මඟාල් දුවෙහි අප වාසය කළ පැත්ත ක්‍රමයෙන් එළිමහන් පෙදෙසක් වත් ම බතල, මක්දෝක්කා, එළවල ආදිය වවන ලද හේන ක්‍රමයෙන් විශාල විය.

ප්‍රශ්නාර්ථ මකුණ (?)

- ◆ ප්‍රශ්නයක අවසානයේදී යෙදේ.
- ලදා :- දුපතේ ඔය පැත්තේ අවතාරයක් ඉත්තවා යැයි පොඩි ගමරාල අපට කිවිවා මතක ද?

විස්මයාදී ලකුණු (!)

- ◆ පුදුම සහගත බව, විස්මය පළ කිරීම සඳහා යෙදෙයි.
ලදා :- අර, අර බලන්න! එළිය පාත් වෙනවා, ඉස්සෙනවා. ආයිත් ගමන් කරනවා!
- ◆ ගෝකය පළ කිරීමේ දී යෙදේ.
ලදා :- අන්! අම්මා නැති දරුවා.
- ◆ හඩු තාගා කෙරෙන ආමන්තුණවල දී හා නියෝගයන්හි දී යෙදේ.
ලදා :- දරුවනේ ! ලමයිනේ !
මෙතනින් පාර මාරු වෙනු !
- ◆ ආයිරවාදයක්, ප්‍රාර්ථනාවක් හෝ සුබ පැතුමක් කිරීමේ දී යෙදෙයි.
ලදා :- සැපවේවා ! ආයුබෝවන් ! සුබ උපන් දිනයක් වේවා !

යුගල උතු කොමා/පෙරලි කොමා (" ")

- ◆ යමෙකු කිවූ දෙයක් යළි ඒ අයුරින් ම ලිවීමේ දී යෙදේ.
ලදා:- "මේ රු දිපත වටේ ඔරු පදින්න ගියෙන් ඔරුවේ කැලී හමුබ වෙන්නෙන් නැ" සි ජ්න්නා කිය.
- ◆ යමක් විශේෂ කොට දැක්වීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී යොදා ගැනේ.
ලදා:- භාෂා රාඛියකට පරිවර්තනය වූ රසවත් නවකතාවකි, මාර්ටින් විකුමසිංහයන්ගේ "මධ්‍යාල් දුව."
- ◆ උද්ධෘත පාය සඳහා යෙදේ.
ලදා:- "ගල් ලෙන බිඳලා - ලෙන් දොර හැරලා" යනු සිංහලාභු නාට්‍යයට අයත් ගියකි.

තනි උධිකොමු (‘ ’)

- ◆ උද්ධිභාත පායයක ඇතුළත තවත් උද්ධිභාත පායයක් නැතහොත් විශේෂ ව්‍යවහාරයක් දැක්වීමට යෙදේ.
- ලදා:- “පාතික විරයන් ගැන කතා කරන විට ‘අයියණ්ඩි බිය නොවන්න මැරෙන හැටි මම පෙන්වම්’ යනුවෙන් විර මද්දුම බණ්ඩාර කළ ප්‍රකාශය බැහැර කළ නොහැකි යැ”යි ඔහු කිවේ ය.
- “මහුගේ නම ජ්‍යෙෂ්ඨ ව්‍යව ද මා ඔහුට හඩාන්නේ ‘ජනේ’ ‘ජන්නා’ යන නම් දෙකින් එකකිනි.”

1. පහත සඳහන් ජ්‍යෙෂ්ඨ විරාම ලක්ෂණ යොදුමින් අභ්‍යාස පොතේ ලියන්න.

පොඩි ගමරාල පමණක් නොව වෙනත් ගැමියෝ ද අඟේ දුෂ්පතට එන්ට වූහ ඇතැම් ද්‍රව්‍යක ගෙශ සෙල්ලම් පිණිස යාත්‍රා කිරීමටත් මාඟ බැමටත් කොළඹින් පැමිණි පිරිමිනුත් ගැනුත් ලමයිනුත් මඩාල් දුවට ගොඩ බැස එහි දි දහවල් කැම කා ගියෝ ය අප දැන හැදින ගත් ඔවුහු බොහෝ සන්නේෂ වූහ ඇතැමෙක් කොළඹට එන්න යයි අපට ආරාධනා කළයේ ය මඩාල් දුව වගා කිරීම ගැන කුවරුත් අපට ප්‍රංශයා කළහ වරක් ගාල්ලේ පෙරකදෝරුවක් ඔහුගේ බිරිඳ සහ දුවත් ප්‍රකාත් මඩාල් දුවට පැමිණියේ පොඩි ගමරාල සමග ය අප එදින බත් උයා මයියොක්කා තම්බා පොල් සම්බලයක් සාදා කුම්බලා කරවල උයා එයින් ඔවුන්ට සංග්‍රහ කළේමු

ଆහාර යනු මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාවකි. කාලයෙන් කාලයට රටින් රටට ආහාර රටා විවිධ වේ. පෝෂණය, ගුණය, අලංකාරය, වර්ණය, සුවද ආදිය ආහාරයේ රසය තරමට ම වැදගත් වේ. මෙම පාඨම නුවර යුගයේ ලංකාවේ පැවති ආහාර රටා පිළිබඳ රෝබට නොක්ස්ගේ වාර්තා ඇසුරින් සකස් වුවකි. ඔහුගේ **Historical Relation of Ceylon** නම් කාතියේ බෙවිඩි කරුණාරත්න මහතා විසින් කරන ලද අනුවාදයෙන් ('එදා හෙළඳිව') උප්‍රටා ගත් තොරතුරු මෙහි අන්තර්ගත වේ.

පැරණි ලාංකිකයාගේ ආහාර රටාව විවිධත්වයෙන් යුතු විය. රසවත් වීමත්, ගුණවත් වීමත් ආහාරයක තිබිය යුතු මූලික සාධක සේ පැයන්නේ සැලකුහ. ඔවුන්ගේ ආහාරය සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා භාලුත්, ලුණුත් තිබුණහොත් හොඳට ම ප්‍රමාණවත් ය. ඇශ්‍රීල්, ගම්මිරිස් හා ලුණු දමා පලා කොළවලින් කටට, දිවට රස ඇති කදීම ආහාරයක් සාදා ගනිති. ප්‍රධාන ආහාරය බත වන අතර සෙසු ආහාර උපයෝග කර ගනු ලබන්නේ බතට ව්‍යුහන වශයෙනි. ආහාර සම්පාදනය හා ආහාර බෙදීම පමණක් තොට ආහාර භුක්ති විදීම ද ඔවුහු ඉතා පිරිසිදු ව කරති. ඉතා ඉක්මනටත් පිරිසිදුවටත් ආහාර පිසින්නට ඔවුහු සමත් වෙති. මෙකි ආහාර සඳහා කෙනෙක් පුරුදු වුව හොත් එකි පුරුදේද දිගට ම පවත්වා ගෙන යති. ඒ ආහාරවල පටතින රසවත් බව නිසා ය. ආහාර වර්ග පහක් හයක් සාදන විට ඉන් මස් හෝ මාල එකක් වෙයි. එප්‍රවාල වර්ග කිහිපයක් රේට එකතු කරති. අල වර්ගයක් ද එකතු කරති.

ଆහාර පිසීමේ දී සූදුරු, මහදුරු සේ ම රමිපේ, කරපිංචා යන ගාක පත්‍ර ද කුරුදු පොතු ද එකතු කර ගනිති. මෙවායින් ආහාරය වඩා රසවත් කර ගැනීම ලාංකිකයාගේ සිරිත ය. ලාංකිකයාගේ සාමාන්‍ය බීම වතුර ය. සැම තිවසක ම වෙන වෙන ම පිරිසිදු ජල බදුනක් වෙන් ව තබයි. ආහාර අනුහවයට පෙර හා පසු ව අත කට සෝදා ගැනීම ඔවුන්ගේ සිරිත ය. විවිත්‍යාචනය ආහාර පිළියෙල කිරීමේ දී අනිවාර්යයෙන් දැක ගත හැකි ලක්ෂණයකි.

මේ රටේ ඇති තවත් ප්‍රධාන ආහාර වර්ගයක් නම් ඉංගිරිසියෙයන් 'ජැක්' (Jack) නමින් හඳුන්වනු ලබන කොස් ය. මේ වර්ගයේ ලපටි ගෙඩිය පොලොස් නමින් ද, පැහැණු ගෙඩිය 'හෙරලි' නමින් ද ඉදුණු කළ 'වැල' හා 'වරකා'

නමින් ද මේ රටවාසීන් අතර ප්‍රකට ය. වැළ හා වරකා දෙවගයෙහි ඇති වෙනස නම් වරකා තද ය: වැළ මොලොක් ය. දොදාල් බඳු ය. මේ දෙවග යේ ගස්වල මඳ වෙනසක් ද ඇති බව පෙනේ. ලංකාවාසීන්හට බොහෝ ප්‍රයෝගනවත් වූ මේ ගසීන් මවුන්ගේ ආහාරයෙහි සැලකිය යුතු කොටසක් පිරිමැසෙන්නේ ය. ගස තරමක් විශාල ව වැඩි ගිය කළ ගෙඩි හට ගනී. මේ ගෙඩි අපේ රටේ පැතැලි පාන් ගෙඩියක් තරමට විශාල ය. පිට පැත්ත කුටු සහිත වූ මේ ගෙඩියෙහි පාට කොළ පාටට පුරු ය. මේ ගෙඩියෙහි ඇට ගෙඩිය පුරා මදුලු ඇතුළත පිහිටා ඇත. සිංහලයෝ මේ ඇටවලට ‘විත්තර’ යැයි කියති.

සාමාන්‍ය වශයෙන් කොස් ගෙඩිය ඉදෙන්නට ප්‍රථම ගෙඩිය නෙලා ගනු ලැබේ. ගෙඩියේ පැසුණු තොපැසුණු බව දැන ගනු ලබන්නේ එහි පිටතින් සියුම් සිදුරක් කොට මදුලු කැබෙල්ලක් හෝ ඇට කැබෙල්ලක් හෝ ගෙන බලා ය. කොස් ගෙඩි පලු කොට කපා මදුල් වෙන් කොට ගෙන තම්බා, බත් වෙනුවට කුස පුරා අනුහට කරති. මවුන් කොස් කන්නේ අපේ රටවාසීන් ‘ටරනිප්’ හෝ ගෝවා කන්නාක් මෙනි. මේ කොස් තැම්බුම රසයෙන් ද සුවදින් ද ගෝවාවලට සමාන ය. විශාල ලෙස හට ගත් ගෙඩියක් හත් අට දෙනෙකට සැහෙයි. පැසී ඉදුණු කළ හෙවත් වැළ හෝ වරකා වූ කළ සූමධුර රසයෙහින් යුත්ත වූ මෙය, තොපිස ම කනු ලැබේ. පැසුණු කොස් ඇට පාටින් හා සුවදින් පමණක් තොට රසයෙන් ද අපේ රටේ ‘වෙස්නට්’ ගෙඩිවලට සමාන ය.

සාමාන්‍ය ජනතාව කොස් ඇට තම්බා කති. නැතහොත් ගිනි අඟ යට දමා ප්‍රාථමික කති. හැම ගෙදරක ම ලොකු කොස් ඇට ගොඩක් ලිප් බොක්කේ තැන්පත් වී තිබීම සිරතකි. සමහරු ගමන් බිමන් යන විට මග දී අනුහට කිරීමට කොස් ඇට පසුම්බියක ලා ගෙන යති. කොස් හිග කාලයේ දී කොස් ඇට සොයා ගත තොහැකි නිසා කොස් වාරයේ දී ‘වැලි කොස් ඇට’ නමින් කල් තබා ගත හැකි ආකාරයෙන් කොස් ඇට සාදා ගැනීමට ලාංකිකයා සමත් ය.

කොස් ගෙඩිය කැපු කළ තාර මෙන් සන වූ, එහෙත් වර්ණයෙන් සුදු වූ දියරක්, මැලියමක් ගලයි. ඇලෙන ගතියෙන් යුත්ත වූ මේ කොහොල්ලැව කෙල්ලන් කොල්ලන් විසින් කුරුල්ලන් අල්ලන්නට උපයෝග කර ගනු ලැබේ. ඇතැම් අය මේ කොහොල්ලැව සහල් පිටි සමග මිශ්‍ර කොට අනුහට කරන බව පෙනේ. ඒ කැම බිත්තර බැදුපු කලෙක ලෙසින් රස ය.

දෙහි ගස්වල සරු ලෙස එල හට ගන්නා කාලයේ ඔවුනු දෙහි කඩා ඇගුල් මිරිකා මැරී බදුනකට ගෙන ලුණු දමා ගින්නේ හෝ අව්වේ කකාරවා ‘ලුණු දෙහි’ දමා පසුව ප්‍රයෝගනයට ගැනීම සඳහා තබා ගතිති. ආහාර සුලබ නොවන කාලවල ගැනීම සඳහා ආහාර සැකසීමට ලාංකිකයා පුරුවක් දක්වයි. ඔවුනු සුභාච්ච ආහාර සංරක්ෂණ ක්‍රම දැන සිටියන. දෙහි හිග කාලයේ දී ලුණු දෙහි බොහෝ ප්‍රයෝගනවත් ය.

මවුන්ගේ රස කැවිලි විවිධ ය. ඒ රස කැවිලි අතර ප්‍රධානත්වය ගන්නා කැවුම්, සහල් පිටියෙන් හා පැණියෙන් සාදා ගනු ලැබේ. සහල් පිටි අනා ගුලි ගසා කොළඹතක තබා ඇගිල්ලෙන් පැතලි කොට පැහෙන තෙල් ඇතිලියේ බහා පදමට කර වූ පසු තෙලෙන් එළියට ගතිති. ලන්දේසීන් ලංකාවට පැමිණි අවධියේ, ඔවුන් හට රාජකීය සංග්‍රහයක් කරනු කැමැති වූ කන්ද උඩරට රජු ඔවුන්ට කැවුම් පිස යවන ලෙස රාජ පුරුෂයන්ට නියම කළේ ය. එම කැවුම් කා පුදුමයට පත් වූ ලන්දේසීනු එපමණ ප්‍රේක්ෂා ආහාරයක් මිනිස් අතකින් නම් සැදිය නොහැකි යැයි සිතා ‘මෙවා ගස්වලින් කඩා ගන්නා දෙයක් දැ’ සි ඇසුවෝලු!

අග්‍රලා තමින් සාදා ගන්නා තවත් රස කැවිලි වර්ගයක් වෙයි. බැඳී සහල් පිටි පැණියෙන් අනා ගම්මිරිස්, කරදමුංග හා කුරුදු පොතු මද වශයෙන් මූසු කොට මෙම ගුලි සාදා ගනු ලැබේ. මෙවා ගුලි කිරීමෙන් පසු තද වෙයි. ඇත ගමන් බිමන් යැමේ දී අග්‍රලා පසුම්බිවල දමා ගෙන යැම් ඔවුන්ගේ සිරිත ය. පිටි සහ පැණි යොදා සාදා ගන්නා අලුවා නම් තවත් රස කැවිල්ලක් වෙයි.

වෙනසකට ඇත්තේ හැඩය පමණයි. අග්ගාව වටකුරු වූ අතර අලුවා පැතැලි ය. ආහාර අහේතියෙන් හාමත් වූ විට අලුවා කා ඉක්වීති වතුර ලොනු ලැබේ.

යක් පැටි තම් තවත් අහරක් වෙයි. හාල් පිටි පොල් හා හකුරුවලින් සාදනු ලබන මෙය රස අහරකි. හාල් පිටි, පැණි හා මුසු කොට කොළයක ලා වණ්ඩුවේ තම්බා ගනිති. ඉතා මොලොක් වූ මෙය බුදින විට හකුරු සමග සුදු පාන් කන බවක් හැගෙන්නේ ය.

මෙරටෙහි තවත් මන වඩා ආහාරයක් තම් පිටිවූ ය. හාජනයකට කුරක්කන් පිටි ගෙන මදක් දිය ඉස තරමක ඇට හෙවත් ගුළු වන තුරු අත්‍යා දිය පිරු සැලියක රේදී කඩක් බැඳ පුමාලයෙන් තම්බා මෙම ගුළු සහිත ඇතුළු පිටි ර්මත මුදුන් වන සේ තබා වෙනත් බඳුනකින් වසා තම්බා ගනිති. බත මෙන් කත හැකි මෙය ප්‍රශ්නක ආහාරයකි.

පැරණි ලංකාවේ ආහාර රටාවේ දක්නට ලැබුණු විශේෂ අංගයක් වූයේ පලතුරු ය. අන්නාසි, උක්, දෙළුම්, කැකිරි, කොමඩු, කප්, වැල, වරකා, මොර, ජම්බු ආදි පලතුරු වර්ග ලාංකිකයා ආහාරයට ගත් රසවත් පලතුරු ය. ගරීරයට ගුණදායක, පුරුණ පෝෂණය සඳහා හේතු වූ ස්වභාවධර්මය සමග සබඳතාවක් තිබූ අපුරු ආහාර සංස්කෘතියකට අතිත ලාංකිකයෝ උරුමකම් කිහිපා යුතු නොවු ය.

- ### අවබෝධය
1. පැරණි ලාංකිකයා ප්‍රිය කළ කැවිලි වර්ග දෙකක් තම් කරන්න.
 2. කාලයක් තබාගත හැකි සේ ලාංකිකයා පිළියෙල කළ ආහාර වර්ග දෙකක් ලියන්න.
 3. ඇතැම් ආහාරවල ප්‍රශ්නක බව හේතුවෙන් එවා මුල් වරට ආහාරයට ගත් අයෙක් විමතියට පත් වේ. මේ බව සනාථ කරන පාඨමේ එන සිද්ධිය කුමක් ද?
 4. සොබාදහම සමග බැඳුණු ආහාර පාන රටාවකට ලාංකිකයා උරුමකම් කියු බවට නිදුසුනක් ලියන්න.

5. පැරණි ලාංකිකයාගේ ආහාර පාන රටාව මගින් ලබා ගත හැකි ආදර්ශ දෙකක් ලියන්න.

ලිඛිත අභ්‍යන්තර

1. සුදුසු වචන පාඨමෙන් තෝරා ගෙන හිස් තැන් පුරවන්න.
 - i. දෙහි හිග කාලයට ඔවුනු ආහාරයට ගත්හ.
 - ii. ඇත ගමන් බිමන් යාමේ දී නැමැති කැවිලි විශේෂය පැයෙන්නේ ගෙන ගියහ.
 - iii. කොස් වාරය නීම වූ පසු ආහාරයට ගැනීම සඳහා සාදා ගැනීමට ලාංකිකයා ක්‍රියා කළේය.
 - iv. ලාංකිකයාගේ ප්‍රධාන ආහාරය ය.
 - v. පැසුණු කොස් ගෙවිය නමින් ද හැඳින්වේ.
2. පහත පදනම්වලට විරුද්ධ පද ලියන්න.
 - i. ආගන්තුක -
 - ii. විශේෂ -
 - iii. විදේශීක -
 - iv. විවිධත්වය -
 - v. පිරිසිදු -
3. පහත ලබා දී ඇති මාත්‍රකා අතරින් එකක් පිළිබඳ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.
 - i. නිරෝගිනාවය සඳහා ආහාරවල වැදගත්කම.
 - ii. 'වචන්නේ' - දිනන්නේය.'
 - iii. මිහිකත සුරකිත - තුරුලිය.
 - iv. ජල සම්පත සුරකිමු.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

1. ඔබගේ ප්‍රදේශයට ආවේණික ආහාර සංරක්ෂණ ක්‍රම පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.
2. ඔබගේ ප්‍රදේශයට ආවේණික වූ ආහාර වර්ග දෙකක් පිළියෙල කරන ආකාරය වැඩිහිටියන්ගෙන් අසා ලියන්න.

ලගතුන් අතර පැතිරැණු සිංහල කවිය සංඡකෘත හාජා ඇශානය හා පොත් පත් මගින් උකහා ගත් දැනුම මත සකස් වූවකි. සිංහලය හැර වෙනත් හාජා නොදත්, පොතපතෙහි පැතිරැණු දැනුමක් නැති පොදු ජනයා අතර ද කවි සම්ප්‍රදායක් විය. එය ජන කවිය නමින් හැදින්වෙයි. ගැමියාගේ එදිනෙදා ජීවිතය ඇසුරෙන් ලද අත්දැකීම් පාදක කරගෙන බිජි වූ ජන කවි බොහෝ ය. ජන කවියෙන් ගැමියාගේ දුක, සතුව, තනිකම ආදි හැඟීම් ප්‍රකාශ කර ඇත. විවිධ වෘත්තීන් ඇසුරෙන් නිරමාණය වී ඇති ජන කවි අතර පැල් කවි, ගැල් කවි, නෙළම් කවි, පාරු කවි ආදිය දැකිය හැකි ය. මෙම පාඩමට ඇතුළත් වන්නේ ගැල් කරුවන්ගේ වෘත්තිය ඇසුරු කරගෙන නිරමාණය වූ ජන කවි ය.

තණ්ඩලේ දෙන්න දෙපොලේ
කටුකැලේ ගාලෙ තොලිහා වද
හපුතලේ කන්ද දැකලා බඩ
පවි කළ ගොනෝ ඇදුපන් හපුතල්
ආරන්නේ පදුර වට කර දුලු
පිරන්නේ වරල තෙල් ගා ඔප
මෝරන්නේ හඳේ කරුවල වැඩි
තේරෙන්නේ තැද්ද මේ දුක

සයද සයද අපි හඳුපානේ
මම්මල බදුට ගොන් බානක්
සත්සිය සගවුවට රෝදේ
දත් කැකුලට අපි කුරුණැගල්

එශාබ ගොඩි නා කණුවේ බැන්ද
මෙගොඩ ගොඩි සපු කණුවේ බැන්ද
දෙගොඩ තලා යන වතුරට පැන්න
අන් මගේ රන්මුතු වල්ලියා

දක්කනවා
දෙනවා
දනවා
යනවා
ලන්ට
වෙන්ට
වෙන්ට
දෙවියන්ට

යනවා
දක්කනවා
කැරකෙනවා
යනවා
ගොනා
ගොනා
ගොනා
ගොනා

කළුගල් තලාලයි පාරට	දමන්නේ
එම ගල් පැහිලයි ගොන් කුර	ගෙවෙන්නේ
ගොනා නොවෙයි හරකයි බර	අදින්නේ
කිරිගල් පොත්ත කන්දයි මේ	ගෙවෙන්නේ
වයිර ගොනා දණ ගහලා අදින	කොට
මයිල ගොනා පැන්නයි පස්සට	හොරට
මොකද කරන්නේ පූරුෂේ කළ	පවට
පවි කළ ගොනෝ ඇදුපන් ගාල	ගාවට
බතට කන්න බැරි බතලේ ගල	කන්ද
අලට කන්ට බැරි අලගල්ලේ	කන්ද
ඩුනට කන්ට බැරි ඩුන්නස් ගිර	කන්ද
මෙකදු තුනට නායක සමනල	කන්ද
කදු ඇදුලා දෙපයට සවි නැත	ඉතිනේ
බර ඇදුලා ඉල ඇට පොඩිවිය	තදිනේ
දුක සිතිලා ගම නැයන් මතක්	ලැණේ
ගම ඉදුලා වත් පණ යන්න	නොලැබුණේ

අවබෝධය

- “හපුතලේ කන්ද දැකලා බඩ දනවා” යන පද්‍ය පාඨයෙන් හැගවෙන ව්‍යාජ්‍යාර්ථය කුමක් ද?
- ගැල්කරු සහ ගොනා විදි දුක් ගැහැට වඩාත් ගම්‍ය වත් කවිය උපට් දුක්වන්න.
- “එගොඩ ගොඩ් නා කණුවේ බැන්ද ගොනා ...” යන කවියෙන් කියුවෙන සිදුවීම විස්තර කරන්න.

1. පහත දැක්වෙන නාම පදවල බහු වචන පද ලියන්න.
ගොනා, හරකා, තැයා, ගස, පදුර, කණුව, කළුගල, පාර, කන්ද,
2. පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ දෙන පද පාඨමෙන් උපටා දක්වන්න.

i. කොණ්ඩය -	vi. කුලුන -
ii. දොම්බස -	vii. යුතීන් -
iii. පෙර -	viii. හිංසා -
iv. මාරුගය -	ix. කුස -
v. ගක්තිය -	x. අන්ධකාරය -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මෙම කවී පෙළ තාලානුකූල ව ගායනා කරන්න.
2. විවිධ වෘත්තීන් ආශ්‍රිත ව ලියවුණු ජන කවී එකතු කොට කුඩා පොතක් සකස් කරන්න.
3. “ගැල්කරුවක්ගේ ජීවිතය” යන මැයෙන් රචනයක් ලියන්න.
4. පහත දැක්වෙන රුපයට සම්බන්ධ ජන කවියක් සෞයා ලියන්න.

සිංහලය ස්වාධීන හාජාවක් සේ වර්ධනය වීම හා සමගාමී ව සිංහල කවිය ද වර්ධනය වූ බව දැනට ඉතිරි වී ඇති පැරණි ම සිංහල කාචය නිරමාණවලින් පැහැදිලි වෙයි. සිංහල හාජාවෙන් ලියැවුණු පැරණි ම සිංහල කාචය නිරමාණ අපට හමු වන්නේ සිගිරියේ කැටපත් පවුරිනි. ඉන් පසු ව ලියැවුණු සිංහල කවි පොත් රාඛියකින් කිහිපයක් ආරක්ෂා වී පරපුරෙන් පරපුරට පැවත එමින් සිංහල කාචය ඉතිහාසය දීප්තිමත් කරයි. කවිසිංහිණා, සැලැලිහිණා සන්දේශය, ගුත්තිලය, පුහාමිතය, ලෝකෝපකාරය ඒ අතරින් කිහිපයකි. අපේ පැරණි කවි පොත් දෙකකින් උප්‍රටා ගත් කවි කිහිපයක් මේ පාඩමේ දැක්වේ.

කාචයෙශ්බරය

තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද මහා කාචය කෘතියකි. කෝට්ටේ රාජධානී සමයට අයත් මෙම කාචය ග්‍රන්ථය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන සත්ත්‍යහත්ත ජාතකය යි. පහත දැක්වෙන්නේ කාචයෙශ්බරයේ තුන් වන සර්ගයේ එන කවි කිහිපයකි.

1.	දත් කැකුල්	පැ	ලා
	සුරතල් සිනා	සී	ලා
	බොලද බස්	දී	ලා
	කෙලී සියලුග දුලි	ගා	ලා
2.	කද කුමරිදු ලෙසි		න
	බමුණු පැටියන් සමගි		න
	නොමද සව් ඉසුර		න
	වැඩිණි නව සද මෙන් දිනෙන්	දින	

3. ඉගුරු දුරු ඇස
මල්ගොමු හා වවා
ගව මී තමා
දූෂන පිළිවිස බලව ඇති යුතු
4. ඉරු ගිලෙන දව
ගහණ ද පොහෝ දව
සඳ සිකුරු දව
ගොමින් පිරිබඩ ගනුව නිව සේ
5. නිති ගේ දොර
කැලී කසල දැක නොම
ලිදාසන
පහන් දළුවව විමන නො ඇමද
ඉද
සවසද
වරද

අරුන් පැහැදිලි කිරීම

සියලුග	-	සර්වාංගයෙහි / ඇග පුරා ම
දුලි	-	දුවිලි
කද කුමරදු	-	ස්කන්ධ කුමාර / කතරගම දෙවියා
බමුණු පැලියන්	-	බාහ්මණ කුමාරයන්
නොමද	-	අප්‍රමාණ
සව ඉසුරෙන	-	සකල ආශ්වර්යයෙන්, සියලු සැප සම්පතින්
නව සඳ	-	අමාවකට පසු දා අහසේ පායන සඳ
දුරු	-	දුරු වර්ග (සුදුරු / මහදුරු ආදී)
ඇසුතු	-	ආදිය සහිත
තමා නතු	-	තමන් සන්තක
පිළිවිස	-	විමසා
පිරිබඩ	-	පිළිසකර කර
විමන	-	නිවසේ
ගහණ	-	ගුහණය (සුරුය ගුහණය / වන්ද ගුහණය)

ගුත්තිල කාචය

ගුත්තිල කාචය වැන්තැවේ හිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද කෘතියකි. මෙය ද කෝට්ටේ අවධියට අයත් කෘතියකි. ගුත්තිල කාචය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සියපනස් ජාතක පෙන් එන ගුත්තිල ජාතකය සි. ගුත්තිල කාචයේ එන 'ලදේනි පුර සැණකලිය' නමැති කොටසෙන් පහත දැක්වෙන කවි උපටා ගෙන ඇත.

1.	සදවා සුදු වැලි
බදවා රන් දද
සිටුවා දොර දොර
තබවා පුන්කුමු	පිවිතුරු
පියකරු
රඹතුරු
විසිතුරු
2.	ලදා දිනිදු කර
විදා අදුරු දිසි
යොදා දදුපස රන්
සදා මෙලෙස පුර	හරණේ
කිරණේ
තොරණේ
දෙරණේ

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

පිවිතුරු	-	පවිතු වූ
රන් දද	-	රත්තරන් කොඩි
රඹතුරු	-	කොසල් ගස්
පුන්කුමු	-	පුන්කලස්
දිනිදු	-	සුර්යයා
දදුපස	-	දදුපැත්තේ
පුර	-	නගර

අවබෝධය

- කාචයගේබරයේ දැක්වෙන කුමරු, කුඩා දරුවකු ලෙස නිරුපණය කළ තැක්කීම් දෙකක් ලියන්න.
- කාචයගේබරයෙන් උපටා ගෙන ඇති දෙවන කවියේ එන උපමා දෙකක් ලියන්න.

- කවි පෙළෙහි දක්වා ඇත්තේ පවිතු නිවසක තිබිය යුතු කවර දේ ද?
- ගුත්තිල කාචායේ සඳහන් පරිදි සැම නිවසක් පාසා ම තබා ඇත්තේ මොනවා ද?
- උදේනී පුරය සැණකෙලි සිරියක් ගත් බවට නිදසුන් දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

ව්‍යුත්ත අන්තර්ගත්

- පහත සඳහන් පදවලට සමානාර්ථ පද ලියන්න.
 - නොමැද -
 - නිති -
 - පිවිතුරු -
 - පුන්කුණු -
 - දිනිදු -
- පාඨමේ එන කවිවලින් උපුටා ගෙන ඇති පහත සඳහන් පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.
 - බොලද බස් -
 - දූෂුන -
 - මල්ගොමු -
 - පිවිතුරු -
 - පියකරු -
- පාඨමේ ඇතුළත් කවිවල අර්ථ ලියන්න.
- මෙම පාඨමෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨයට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ දෙකක් නම් කරන්න.

ප්‍රයෝගික අන්තර්ගත්

- 'මබ උදේනී පුර සැණකෙලිය' නැරඹුවා යැයි සලකා පන්තිය ඉදිරියේ කථාවක් කරන්න.
- 'කාචාගේබරයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨයට ගත හැකි ආදර්ශ' මැයෙන් කථාවක් කරන්න.
- මබ දුටු සැණකෙලියක් පිළිබඳ කවි කිහිපයක් හෝ රචනයක් ලියන්න.

මරණ තුනක් පැති මිනිසේක් පැණි කිසිය ...

කිසියම් අවස්ථාවකට ගැලපෙන පරිදි යොදා ගත හැකි පැරණි කියමනක් ප්‍රස්තාව පිරුළක් ලෙස හැඳින්වේ. ප්‍රකාශ කළ යුතු දේ ඉතා පැහැදිලි ව කෙටියෙන් මෙන් ම සින් ගන්නා ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රස්තාව පිරුළ මනා පිටුබලයක් වේ. මිනිසුන්ගේ අත්දැකීම්, වටපිටාව ආශ්‍රිත ව ගොඩ නැගී ඇති මෙබදු පිරුළවලට පසුබීම් වූ රසවත් කතා ප්‍රවත් ද බොහෝ විට දැකිය හැකි ය. ප්‍රස්තාව පිරුළවලට පදනම් වූ කතා රස් කොට ජ්‍යෙමදාස ශ්‍රී අලවත්තගේ විසින් සම්පාදනය කරන ලද පිරුළ කතා කෘතියෙන් උපුතා ගත් කතාන්දර තුනක් මේ පාඨමට ඇතුළත් වේ.

ගෙට ඉනි කැපුවා වාගේ

එක් ගැමියෙක් බුලත් කොරටුවක් වැවීමට අදහස් කළේ ය. කොරටුවේ බුලත් වැළැවලට සිටුවීම සඳහා නොදු පැල ඉනි ඕනෑ විය. ඒ නිසා ඔහු එක් දිනක් පාන්දින් ම නැගිට ඇති කැලැව බලා පිටත් වූයේ පැල ඉනි තොගයක් කපා ගැනීම සඳහා ය.

මද්දහන වනතුරු ම ඔහු මහත් රස් වෙහෙස දරා නොදු නොදු පැල ඉනි තක්රා ගෙන කපා ගොඩ ගැසුවේ ය. අන්තිමේ දී විසාල ඉනි ගොඩක් එක් රස් වී තිබුණි.

“මෙව්වර ඉනි ගොඩක් මං කොහොම ද තනි ව ම උස්සාගෙන යන්නේ?”
ඔහු කල්පනා කෙලේ ය.

ඔහු ඉනි කපමින් සිටියේ ගං ඉවුරක සි. හදිසියේ ම ගග දුටු ඔහුට නොදු අදහසක් පහළ විය.

“මේ ගග ගලන්නේ අපේ ගම මැද්දෙන්. ඉතින් මේ ඉනි වික ඔක්කොම ගගට දැමීමොත් ගගේ වතුර පාරට ගග දිගේ නොවැරදීම ගමට යාවි. ඔව්, මේව උස්සගෙන ගිහිල්ලා නිකං මහන්සි වෙන්න ඕනෑ නැ” ඔහු සිතුවේ ය.

අනතුරු ව ඔහු කැසු ඉනි සියල්ල ම ගගට දැමීමේ ය. ඒවා ගගේ සැඩ පහරට අසු ව ගසා ගෙන ගොස් නොපෙනි ගියේ ය. ඔහු ආපසු ගමට ගියත් පැල ඉනි නම් දකින්නට ලැබුවෙන් තැත.

මරණ තුනක් ඇති මිනිහෙක් පැණි කැටුවා වාගේ

වනාන්තරයේ ඇවිද ගෙන ගිය එක් මිනිසකුට හඳුසියේ ම අලියෙක් මූණ ගැසුණි. තනි අලියා බිහිසුණු ය. උග් මිනිසා පසුපස පත්තා ආවේ ය. ඔහු මර බියේ දිව යද්දී කැලැබ මැද වූ පාඨ ලිඳකට රුතා වැටුණේ ය.

මහු පහලට වැටෙන විට ලිඳ තුළ එල්ලෙමින් තිබු වැල් දෙපාටක් දැනට හසු වූ බැවින් එම වැල් දෙපාටේ දැනීන් එල්ලී ගත්තේ ය. එත්, එක අතකට හසු වී තිබු වැල් පටි කරවලා නම් වූ සර්පයෙක් ද විය. මිනිසාගේ අතට තරයේ හසු වී සිටි නිසා සෙල වී ගත නොහැකි ව සිටි කරවලා කෝපයට පත් ව සිටියේ ය. අත මදක් හෝ බුරුල් වැටෙනාත් උග් සපා කනු නියත ය.

මහු පහල බැලුවේ ය. ලිඳ පතුලේ නාගයෙක් දරන ගසා පෙණය තගා ගෙන බලා සිටී. ලිඳට වැටුණාත් උග් ද්‍රේට කරනු නිසැක ය. එයින් ද සසල වූ ඔහු ඉහළ බැලුවේ ය. ලිඳ කට අසල තනි අලියා හොඳ ඔසවා ගෙන රක සිටී. ඒ මොහාතේ ඔහු තුන් ලෙසකින් මරණ තුනකට ලං ව සිටියේ ය.

මිනිසාගේ අනෙක් අතට හසු වී තිබු වැල්පටේ මේ වදයක් තිබුණි. මේ වදය අතට පොඩි වීම නිසා ඉන් මේ පැණි බෙරුණි. ඒ පැණි ඔහුගේ අත දිගේ ද ගලා ආවේ ය. මරණ තුනකට මැද ව ඉතා බිහිසුණු මොහාතකට මුහුණ පා සිටිය ද පැණි දුටු විට ඔහු ඒ කෙරෙහි ලොල් විය. සියල්ල මදකට අමතක කළ ඔහු හිස හරවා අත දිගේ බෙරෙන පැණි දිව ගා කන්නට පටන් ගත්තේ ය.

වතේ ගිජ්දාය දුටුවොත්
ලිදේ පණ්දාය වැටුණාත්
අතකින් කරවැලෙකි අතකින්
මරණ තුනක් ඇති මිනිසෙක්

වනසාය
උග් කාය
දැඩු බැය
පැණි කැය

අදටි කෙහෙල් කාපු උගුඩුවා වාගේ

උගුඩුරාල ඇටි කෙහෙල්වල අගුණ හොඳින් දැන සිටියේ ය. ඒ තරමට බඩට අසීරු වෙනත් කැමක් නැති බව මූල උගුඩු පරපුර ම දනි. ඒ නිසා උගුඩුරාල සිය උගුඩු පැශ්වාට ද ඇටි කෙහෙල් ගැන අනතුරු අගවමින් අවවාද කිරීමට අමතක නොකෙලේ ය.

“ඇටි කෙහෙල් කනවා තියා ඒවා ගැන හිතන්න වත් එපා” යැයි උගුඩුරාල කි විට පැශ්වා හිස වනා ඒ අවවාද පිළිගැනීමට එකග විය.

එහෙත් එහා කැලැවේ ඇටි කෙහෙල් මලක් වැටි, පැසී, ඉදි සුවද හමන්නට වූ විට පැශ්වාට මහත් අමුත්තක් දැනිණි. ඒ සමග ම තාත්තාගේ අවවාදය ද මතක් විය.

“එහා කැලැවට ගියාට මොකද? මං ඇටි කෙහෙල් කන්නෙන නැ නොවැ” කියා සිතු උගා එහා කැලැවට ගියේ ය. “ගහ අතගාලා බැලුවට කාරියක් නැනෙ” කියු උගා ගහ අත ගා බැලුවේ ය.

“ගහට විකක් නැගලා බැලුවට වරදක් වෙන්නෙන නැ” යැයි තමාට ම කියා ගත් උගා ගහට බඩ ගැලේ ය.

“ඇටි කෙහෙල් විකක් ඉම්ලා බලන්න ඕනෑ. කන්නෙන නම් නැ” කියා උගා ඇටි කෙහෙල්වලට නහය තැබුවේ ය.

“අපුරු සුවද! එක ගෙඩියක් අරං කටේ තියල රහ විතරක් බලන්න ඕනෑ. කන්න නම් හොඳ නැ” කියු උගා ගෙඩියක් කටේ තබා බැලී ය. ඒවා රසවත් බව උගාට වැටහිණි.

“පොඩි කැල්ලක් කාලා බලන්න ඕනෑ. ගොඩක් නම් කන්නෙන නැමයි” කියු උගා කුඩා කැල්ලක් කා බැලුවේ ය. ඒත් ඒවා ඉතා රස බව දැනුණු උගා ගෙඩිය ම කා දැමීමේ ය.

“දැ ඉතින් එකක් කාපු එකක් තව දෙක තුනක් කාලා ම යන්න ඕනෑ” කියා සිතු උගා කෙමෙන් මූල ඇටි කෙහෙල් කැනී ම කා දැමීමේ ය.

මල පහ කරන්නට ගිය උගුඩු පැශ්වාට ඇතිවුණේ සුඡ පටු අපහසුවක් නොවේ.

“අනේ දෙයියන්, තාත්තාගේ අවවාද පිළිපැද්දා නම් කොච්චිර හොඳ ද? අපොයි මං කර ගත්තු මෝඩිකමක්!” යැයි කියමින් උගුඩු පැශ්වා ඉකිනිදිමින් හඩන්නට වූයේ ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සැඩි පහර	-	වේගවත් දිය පහර
බිහිසුණු	-	බය උපද්‍රවන
ගිණ්දා	-	අැත් නායකයා, හස්තිරාජයා
පණිදා	-	නාගයා, නාග රාජයා
අසීරු	-	අමාරු, අපහසු
කෙහෙල් මලක් වැවෙනවා	-	කෙසෙල් කැනක් හට ගැනීම
කෙමෙන්	-	කුමයෙන්, පිළිවෙළින්
මලපහ කරනවා	-	අශුෂ්‍රී පිට කිරීම
සුළු පටු	-	කඩා, පුංචි

අවබෝධය

1. පළමු කතාවේ ගැමියා පහසුවෙන් ඉති ගෙන යාමට හාවිත කළ උපක්‍රමය කුමක් ද?
2. ආපසු ගමට ගිය ගැමියාට පැල ඉති දැකීමට නොලැබුණේ ඇයි?
3. වනාන්තරයේ ඇවිද ගෙන ගිය මිනිසාට මූහුණ දීමට සිදු වූ අනතුරු කෙටියෙන් නම් කරන්න.
4. උගුඩු පැවා එහා කැලැවට ගොස් කළ දේවල් අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.
5. තාත්තාගේ අවවාදය නොපිළිපැදිම නිසා උගුඩු පැවාට සිදු වූ අකරතැබේය කුමක් ද?

මූඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් වචනවලට සමාන වචන පාඨමෙන් තෝරා ලියන්න.

i. මහන්සිය	vi. නදිය
ii. ජලය	vii. මධ්‍යස්ථාන
iii. කැලය	viii. කේන්තිය
iv. වංචල	ix. පරම්පරාව
v. කුමයෙන්	x. උදිරය

2. එම වචනවලට සමාන අර්ථය ඇති ඔබ දන්නා වෙනත් වචන ලියන්න.
3. පාඩම ඇසුරින් පහත සඳහන් වචනවලට විරැද්ධාර්ථ පද සොයා ලියන්න.

i. මැක	ii. කුඩා
ii. පසුපස	iv. තරක
iii. සැක	vi. තද
vii. දුගේ	viii. පහසුව
ix. ගිරය	x. පහළ
4. එම විරැද්ධ පද යොදා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟීන් නිර්මාණය කරන්න.

විශේෂණ පද

නාම පදයක හෝ ක්‍රියා පදයක මූලට යෙදී ඒ පද තව දුරටත් විස්තර කිරීම සඳහා භාවිත වන පද, විශේෂණ පද වේ. මේ පද විශේෂය දෙයාකාර වේ.

i. නාම විශේෂණ	ii. ක්‍රියා විශේෂණ

නාම විශේෂණ

නාම පදයක මූලට යෙදී එය වැඩි දුර විස්තර කරනු ලබන පද, නාම විශේෂණ ලෙස හැඳින්වේ.

අදාළරණය:-

- i. “කියවීම සඳහා හොඳ පොතක් තෝරා ගන්න” යයි ගුරුතුමා පැවසුවේ ය.
- ii. අත්තම්මා සුදු සාරිය හැඳ හිටි.

ක්‍රියා විශේෂණ

ක්‍රියා පදවලට මුළුන් යෙදී එම පද වැඩි දුරට විස්තර කරනු ලබන පද, ක්‍රියා විශේෂණ සි.

අදාළරණය:-

- i. ක්‍රිඩකයා වේගයෙන් දුවයි.
- ii. ලදරුවා හඳියෙන් අඩයි.

1. පහත සඳහන් නාම පද සඳහා විශේෂණ පද ලියන්න.
 - i. විදුහල
 - ii. මිනිසා
 - iii. කුරුලේලා
 - iv. පන්තිය
 - v. ගිතය
2. එම විශේෂණ පද සහිත නාම පද යොදා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟීන් නිරමාණය කරන්න.
3. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ක්‍රියා පද සඳහා විශේෂණ පද ඇතුළත් කර නැවත ලියන්න.
 - i. ගුරුතුමා පාඩම ඉගැන්තුවේ ය.
 - ii. "මබට සිදු වූ විපත පවසන්න."
 - iii. පොලිස් නිලධාරීහු අනැතුර සිදු වූ ස්ථානයට දිවුවේ ය.
 - iv. ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවේ උදැසන රස්වීමට සහභාගි වූහ.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ප්‍රස්තාව පිරුළුවලට අදාළ කතන්දර එක් කර පොත් පිංචක් සාදන්න.
2. වර්තමානයේ නිරමාණය වී ඇති ප්‍රස්තාව පිරුළු කිහිපයක් සොයා ලියන්න.
3. වෙනත් ප්‍රස්තාව පිරුළකට පාදක වූ කතාවක් තෝරා ගෙන එහි අවස්ථා විතු කතාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
4. පන්තියේ සිජුන් කණ්ඩායම කිහිපයකට බෙදී ප්‍රස්තාව පිරුළුවලට පාදක වන කතාව බැඟීන් තෝරා ගෙන එය නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.

සාහිත්‍ය නිර්මාණකරණයෙහි ලා ලේඛකයාගේ ලමා වියේ අත්දැකීම් නිසැක ව ම බලපායි. ලෝක ප්‍රකට ග්‍රේෂ්‍ය සාහිත්‍යධරයන් මෙන් ම විශිෂ්ට ගණයේ ලේඛක වරිත හා මවුන්ගේ නිර්මාණ ඇසුරෙන් එය අප කොතොකුත් අත්දැක ඇත. ඇතැම් ලේඛකයන් තම ලමා වියේ අත්දැකීම් එක් කර සිය වරිතාපදානය ලියා තැබීමට උත්සුක වූයේ ද ඒ නිසා ම විය යුතුය.

නුතන සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රකට ප්‍රරෝගාමී ලේඛකයු වන කේ. ජයතිලකගේ ‘ප්‍රංජි පැලේළේ ගස වෙනා’ කාතිය ස්වයං වරිතාපදානකයැයි කිය හැකි ය. ඒ ඇසුරෙන් මෙම පාඩම සකස් කර ඇත.

පවුලෙන්, ගම් දොරෙන් මතු නොව පාසැලෙන් හා අධ්‍යාපනයෙන් ද ගුරු හවතුන් හා සම වයස් දරුවන් ඇසුරෙන් ද යමකුගේ සිසු අවධියත් බාල අවධියත් දළ ලා වැශිනා රග අපි කවුරුත් පාහේ දනිමු. කේ. ජයතිලකයන්ට ද එය එසේම වූ අතර ඔහුගේ වරිතයේ මූල් අතු ඉති දළ ලන්නට ගත්තේ රදාවාන පායිතාලාවේ ඉගෙනුම ලබන අවධියේදී ම ය. “හැදෙන ගහ දෙපෙත්තෙන් දැනෙන” යන ප්‍රකට ජන කියමන සැබැං කරමින් අපගේ ප්‍රධාන වරිතයේ පියමං ලකුණු ඒ පාසල් සමයෙන් මතු ව ආ අයුරු පාසැලන්, පාසැලේ දී තමාට මග පෙන් වූ ගුරුහවතුන් හා සමකාලීන මිතුරන් ගැනත් ඔහු කරන මේ සඳහනෙන් කියැවේ.

“ග්‍රාමීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය යටතේ අපට ගම්මුන්ගේ ගෙවල්වල උඩ සෙවිලි කර දීම, කුමුරු වැඩ කර දීම ආදියෙහි ද යෙදෙන්නට සිදු විය. අප විසින් දුෂ්පත් පවුල් දෙකකට වැසිකිලි දෙකක් තනා දෙන ලදී. මේ වැඩ, විශේෂයෙන් අනුන්ට වැසිකිලි තැනීම දෙමුවියන්ගේ තදබල දේශාරෝපණයට ලක් විය. එසේ වුවත් මවුන් තුළ වූ කිසියම් හික්මීමක් නිසා පාසැල විසින් ගෙන

යන කවර ව්‍යාපාරයකට හෝ සංවිධානය වූ විරෝධයක් නොපාන ලදී. මේ වැඩවල යෙදීම නිසා අපේ ඉගෙනීමට බාධා වූයේ යැයි නොසිතිය යුතු. නියගකින් වේලි ගිය පෙදෙසක පිහිටි ගොවිපළක් හදිසියේ ලද වර්ෂාවකින් ප්‍රාණවත් ව දැඟ ලන්නා සේ අපේ ඉගෙනීම ද ප්‍රබෝධවත් විය. මේ පිටිසරඛද කුඩා පාසුලින් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල දක්ෂතා හිටි අඩියේ මතු වන්නට විය. ගම් අනුරුදුක් ඉස්කේර්ල වත්ත මැද තැනීණි. දිජ්‍යායන් විසින් ම ගබඩා කාමරයක් ගොඩ නැගිණි. වත්ත පිටිය මල් පලනුරුවලින් ගැවසී ගියේ ය. සිසුහු නාට්‍ය දෙකක් රග දැක්වූහ. ඉන් එකක ප්‍රධාන අමුත්තා වූයේ එවක පලාත් පාලන ඇමතිත් පලාතේ මන්ත්‍රිවරයාත් වූ ඇස්. බ්‍රිලිවි. ආර. ඩී. බණ්ඩාරනායක ය. මේ පිළිබඳ විස්තර ප්‍රච්චත්පත්වල පළ විය. නාට්‍යයෙන් ලද ලාභයෙන් පාසුලට ගුවන්විදුලි යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීණි. අමයි ගුවන්විදුලි ගායනා තරගවලට ඉදිරිපත් වූහ. (මුළුන් ම මේ සඳහා ඉදිරිපත් වූයේ ඇම්.ඩී. සමරසේකර - පසුව මහගම සේකර - දිජ්‍යායා ය.) සේකර ගායකයු මෙන් ම දක්ෂ නැඹුවෙක් ද විය. නාට්‍යවල කවටයාගේ වරිතය, රගපැශීලි ඔහු ය. මම ද එක් නාට්‍යයක රගපා ඇත්තේමි. ඒ විෂය නාට්‍යයෙහි තාපසයා හැටියට ය. තාපසයු හැටියට පෙනී සිටීමට මට රගපැශීලි අවශ්‍ය නොවේ ය! මා දකුණු ඔසවා “විෂය නොපට ජය වේවා!” කියත් ම විෂය ඇතුළු පිරිස මා ඉදිරියේ දැනීන් වැට් තමස්කාර කරති.

අප කොතරම් කියවීමෙහි ගැලී සිටියත් සාහිත්‍යය පිළිබඳව කුමානුකුල දැනුමක් හා නියම රුවියක් අප තුළ වගා කරන ලද්දේ ජයසේකර මහතා විසිනි. ‘සිංහල රචනය’ ආදි පොත් කිහිපයක් ලියා ඇති ගමහේවා ගුණවර්ධනගේ (අවිරම් ගමහේවාගේ සොහොයුරු) මිත්‍රයකු වූ ජයසේකර මහතා කුමාරතුංගගේ ‘හෙළ’ ගෙලියට බර වූවෙක් විය. එවකට සිංහල සාහිත්‍යයෙහි ක්‍රියාත්මකව තිබූ ප්‍රධාන බලවේගය එය ම විය. මෙහෙයින් අප ද ලද්දේ හෙළයට තැහැරු වූ සාහිත්‍ය රුවියකි.

මහු අපට සාහිත්‍යය ඉගැන්වීම ආරම්භ කරන ලද්දේ අවටැනි ප්‍රමාණයේ දී ය. අවුරුදු තුන හතරක් ගත වන ක්‍රියෙන් ක්‍රියිජිල්මිණ දක්වා වූ සැම පැරණි සිංහල සාහිත්‍ය ගුන්ථයක් ම මා කියවා තිබුණේ යැයි කිම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. මේ කාලයේ දී මගේ ස්මරණ ගක්තිය ද අධික විය. ගුත්තිලයෙහි අගය කිසිවකු අපට පෙන්වා දී නොතිබුණු නමුත් එසින් හාගයක් පමණ මට කට පාඩමෙන් කිව හැකි විය. උම්මගේ ජාතකයේ මුල් පිටු ගණනක් ම මතක තිබිණ. බ්‍රිලියු. ඒ. සිල්වාගේ නවකතාවල සමහර කොටසුත්, ර. තෙන්නකේන්ගේ වවුලුවෙන් විශාල කොටසක් එක දිගට ම මතකින් කිව හැකි විය. එපමණක් නොව කුමාරතුංග විවරණ ගුන්ථ මා කියවූයේ නවකතාවක් කියවන

තරමේ ම අනිරුද්‍යකිනි. කුමාරතුංගට සිය බහුගුරුත්වාව ඉක්මවා යන නිරමාණ ගක්තියක් තිබිණි. වචනයක් දෙකක් වෙනස් කොට අනුත්ගේ තීරස කවියකට පවා රස බහා ලිමේ පුදුම ගක්තියක් ඔහුට තිබිණ.

මිට අවුරුදු කිහිපයකට පසු කවිසිල්මේනේ එකද කවියක් වත් තේරුම් ගැනීමට තුපුලවන් ව සිටි තැනැත්තකට අවසාන ගුරු විභාගය සඳහා මම එය කියා දුනිමි. ගුරු විභාගයට කවිසිල්මේනා ගැන ඉතා ගැහුරු දැනීමක් බලාපොරොත්තු වූයේ නැති බව සැබැවි. එසේ වුවත් ඔහු ඉන් සමත් වීමෙන් පෙනී යන්නේ ඒ පොත් පිළිබඳ සැහෙන අවබෝධයක් මට තිබුණු බවයි. මිටත් පසු කාලයෙහි ලන්ධන් විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල ගෞරව උපාධියට පෙනී සිටි අවස්ථාවේ දී පවා නියමිත පොත් වරක් කියවුවා විනා විශේෂ අධ්‍යයනයක් නොකෙළේමි.

ඡයසේකර මහතා මට වඩාලාත් අමතක නොවන්නේ අන්තර වූ හේතුවක් නිසා ය. ඔහු සිය ගොවිපලේ සියලු පැළැටින්ගෙන් එක ම ප්‍රතිඵල අපේක්ෂා නොකෙලේ ය. ඔහු ඒ එකිනෙකෙන් ගෙඩි, මල්, කරල්, අල, මුල්, ඉදල් ආදි වශයෙන් විවිධ වූ ප්‍රතිඵල බලාපොරොත්තු විය. ඔහු ඒවාට සාත්ත්ව සජ්පායම් කළේ ද ඒ අනුව ය. මේ ගොවිපලේ ක්ෂණිකව වැඩුණු උදු, මුං, මිරිස් අතර මම එසේ ක්ෂණිකව නොවැඩුණු කුතු පැළයක් වීමි. මේ උපමාව මසිතට නගින්නේ ඡයසේකර මහතා පැළිණිමට බොහෝ කළකට ඉහත, එනම්; මා පළමු වැනි හෝ දෙවැනි ප්‍රමාණයේ දී උගත් පුංචි කවියක් හේතු කොට ගෙන ය. කුමන කරුණක් නිසා හෝ ඒ කවිය මගේ සිතට ද තදින් කා වැදි ඇත.

පායිගාලා භුමියේ පිහිටි සෙල්ලම් පිටිවනියට ඔබිබෙන් අතු පතර විදහා ගත් විභාල කුතු ගසක් විය. මේ ගස යට වූයේ මැටි බිමකි. එහි එකද තණ කොළයක් වත් නොවී ය. ගසෙන් වැවෙන වියලි කුතු කොළ ද දිනපතා අහුලා ඉවත දමුණු ලැබ පිරිසිදුව පැවැත්තේ ය. පාසැලේ එමුමහන් පන්ති පැවැත්වූයේ මෙතැන ය. අපි ගුරුවරයා වටා වලයාකාර ව සිට ගෙන කවී හා කතන්දර උගතිමු. ඉන් මේ කවිය ඒ කුතු ගස ම සංකේත කර තැනුවක් වැනි විය.

පුංචි	ඇටෙටි පැළ	වෙනා
පුංචි	පැළේ ගස	වෙනා
පුංචි	පුංචි	නුවණිනා
පුංචි	උමෝ පත්	වෙනා

මේ පුංචි පැළැටිය මරණාසන්නව තිබියදී බෙරා ගෙන වර්ධනයට රුකුල් දෙන ලද්දේ ඡයසේකර මහතා විසිනි. මේ පිළිබඳ පහත සඳහන් පුවත මා මෙතෙක් කිසිවෙකුට කියා හෝ කිසි තැනක ලියා නැත. ර්ට හේතුව ටිකක්

එය මගේ තරමට වැඩි කතාවක් යැයි තව මත් සිතෙන බැවිනි. එය කවදා හෝ කිය යුත්තක් නිසා මෙහි සඳහන් කරමි.

කෘෂිකරුමයට, කර්මාන්තයට හෝ මොන ම කලා ශිල්පයකට වත් දස්කමක් මා තුළ නොමැත. එක්තරා අන්දමකට පන්තියෙන් කොන් වී සිටින මම ද සෙසු ප්‍රමාදීන් සමග පන්තියට පැමිණෙමි. කළින් දින බාර දුන් අපේ රවනා සහිත පොතුත් රැගෙන ගුරුතුමා පන්තියට පැමිණෙයි. හරි බරි ගැහී වාඩි වෙන ඔහු එහි උචින් ම ඇති රවනා පොත ගෙන රල් බුරුල් අරියි. ඒ මගේ පොතයි. මම සිහින් බියකින් වෙළි යමි.

මහු ඒ රවනය කියවන්නේ හොඳ නිසා ද? දුර්වල නිසා ද? මහුගේ මුහුණේ පවතින්නේ ප්‍රිතියක් මිස කේපයක් නොවේ. රවනයේ කිසියම් තැනක එන අදහසක් අවධාරණය කරන ඔහුට 'වෙරි ගුඩ් අයිඩියා' යැයි ඉබේට ම කියවේයි. සිංහල පූහුණු ගුරුවරයු වෙතත් ඔහුට බලවත් සතුවක් ඇති වූ අවස්ථාවල මෙසේ ඉංග්‍රීසි වාක්‍යාංශයක් හෝ වචනයක් කියවේයි.

'මෙන්න මේ වගේ තමයි වාක්‍ය රවනා ලියන්න ඔහු' ජයසේකර මහතා පන්තියේ මුල්ලක ගුලි වී එහෙත් සතුවින් පිමින් සිටින මා දෙස බලා පවසයි. ඉන් පසු මා පන්තියේ ඉදිරියට කැදුවා කියන පූරාවන්තයක් ඇති.

'සර ඩී. ඩයතිලක උන්නැහෙ බොහෝම අමාරුවෙන් ඉගෙන ගත්තු කෙනෙක්. ප්‍රංශී කාලේ උන්නැහෙගෙ නම බාරෝන්. බාරෝන් ඉගෙන ගත්තේ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් අධිපති රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මාරාම නායක භාමුදුරුවන්ගෙන්. බාරෝන් පාඨම් දෙන කොට භාමුදුරුවෝ නිතර කියපු දෙයක් තමයි 'බාරාත් කවදා හරි මිනිහෙක් වෙයි' කියන එක. මහු ප්‍රංශී මගේ සිරුමේ උඩ සිට පහළට ඇස් දුවවා හිස සලයි. 'ඒ වගේ අපේ මේ බාරාත් කවදා හරි මිනිහෙක් වෙයි.'

මහු මෙය විටක් දෙකක් පමණක් නොව බොහෝ වාර ගණනක් පවසා ඇති. ඒ වනාහි අම්මාගෙන් පමණක් දිය බිඳක් ලබමින් තිබූ ඉහත කී පැලැටියට ලැබුණු ජලධාරාවක් විය.

ජයසේකර මහතාගේ ප්‍රශ්නයා හේතු කොට ගෙන පන්තියේ කිසිවෙක් මට රුරුප්‍රාගා කෙලේ නැති. එක්කේය් ඔවුන් එහි නියම ගැහුර නොහඟින්නට ඇති. නැත්තම් මා වැනි කෙනෙකුට ඉන් ඇති වන යහපතක් නැතැයි සිතන්නට ඇති. වෙනෙකක් තබා ඔවුන් මට වඩා හොඳින් ලියන්නට පූජාවන්යැයි සැලක්යේ වෙනත් ප්‍රමාදකුට ය! මහු සාමාන්‍යයෙන් හැම වැඩිකට ම දක්ෂකමක් පෙන්වූ බියස් පවුලේ සාමාජිකයෙක් විය. මහු බොහෝ කාලයක් මෝටර් රථ සේවා සේවානයක සේවය කරමින් සිට පසුව ගුරුවරයෙක් විය.

මෙයින් වැඩක් විනා අවැඩක් සිදු වූයේ තැතැ. වටේ ඉන්නන් ගැන නොතකා කෘතිය කෙරේ විශ්වාසය කෙමෙන් දියුණු කර ගැනීමට මට ඉන් ඉඩ ප්‍රස්තාව සැලසුණි. පහළ මධ්‍යම ගණයේ බාල සිසුන් දෙස බැලු උපේක්ෂාවෙන් ම මට ඔවුන් දෙස ද බැලීමට බැරිකමක් තැතැ.”

සහිතය නිරමාණයෙහිලා සිය සිසු දරුවන් තුළ නිරමාණාවේගයත්, උදෙසාගයත් දැල්වූ ජයසේකර මහතා බඳු ගුරුපියවරු, ගුරු මව්වරු සඳා ගෞරවයට පාතු විය යුත්තේ ම ය. මන්ද යත්, ඒ පුංචි පැළ පොඩි දුළ ලනු දැක රේ නිසි දිය පොහොර ලා සරු පසක් තනනුයේ ඔවුන්ගේ ඇගෝම්, අනදැනුම්, මග පෙන්වීම් අනුව වන හෙයිනි. පාසල් වියේ දී ම අප තුළ දැල්වෙන නිසා ප්‍රතිඵානයක් නිවැරදි ව හඳුනා ගන්නේ ද ඔවුහු ම ය. එහෙයින් මෙබඳ සුපසන් වියත් දීවි මං තනාලන්නේ ද ඔවුහු ම ය.

කේ. ජයතිලක වැනි කෘතස්ථා ලේඛකයෙකු සිය ජීවන අත්දැකීම් ප්‍රයෝගනයට ගනීමින් ලියා තැබූ නවකතා, කෙටිකතා සහ විවාර පත පොත අද අපගේ සම්භාවනාවට පාතු වනුයේ ම යට කි ලමා වයස් පටන් ඔහුගේ වරිතය තුළ වැඩුණු, සැගවුණු තැවත මතු වූ යම් යම් සිතුවිලි සංකල්පනා හෙවත් පරිකල්පනයන්ගේ අප්‍රරවත්වය නිසා ය. ලොව පුරා ජීවමාන එබඳ නිරමාණයිලි ලේඛකයන්ගේ වරිතාපදාන කියවීමෙන් ඔවුන්ගේ ග්‍රේෂ්‍ය නිරමාණයන්වලින් මතු වන ඒ ඒ අව්‍යාජ හැඟීම්, දැනීම්, විදීම සේ ම ඔවුන්ගේ දීවි පැවැත්ම හා ජීවන දර්ශනය අපට ද පසක් කර ගත හැකි නම් අපගේ නිරමාණයිලිත්වයත්, රසයුතාව සහ ජීවිත පරියානයත් වඩාලීමට එය ම ඉවහල් වන්නේ ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

ස්වයං වරිතාපදානය	-	තමාගේ ම ජීවිත කතාව
අනාසතර	-	වෙනත්
පුරාවන්තය	-	අතිත කතා ප්‍රවත
ජීවිත පරියානය	-	ජීවිතාවබෝධය
බහුග්‍රතා	-	බොහෝ ඇසු පිරි තැන් ඇති
අවදානම්	-	අනතුරුදායක
ස්මරණ ගක්තිය	-	මතක ගක්තිය / ධාරණ ගක්තිය
වලයාකාර	-	වළල්ලක ආකාරයට
දුහුල්	-	අපහැදිලි

- මේ ලේඛකයාගේ උපන් ගම හා උගත් පාසැල කුමක් දී?
- කේ. ජයතිලකයන්ගේ ලමා වියේ අත්දැකීමක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- ජයතිලක ශිෂ්‍යයාගේ දක්ෂතා හඳුනා ගත් ගුරුතුමා කවරෙක් දී? ඉන් මේ ශිෂ්‍යයාට අත් වූ ප්‍රතිථිල කවරේ දී?
- මෙම පාඩමේ දැක්වෙන ප්‍රසිද්ධ ලේඛකයන් දෙදෙනකු නම් කරන්න.
- පාඩමේ සඳහන් ආකාරයට මෙම ලේඛකයා කියවූ පැරණි සිංහල පොත් මොනවා දී?

ලිඛිත අන්තර්ගත් ප්‍රශ්න

- පහත දැක්වෙන වාක්‍යයන්හි අදහස සැකැවින් ලියන්න.
 - 'ප්‍රං්ඩ් පැලැටිය මරණාජන්න ව තිබියදී බෙරා ගෙන වර්ධනයට රැකුල් දෙන ලද්දේ ජයසේකර මහතා විසිනි.'
 - 'ඡ්‍යා වනාහි අම්මාගෙන් පමණක් දිය බිඳක් ලබමින් තිබූ ඉහත කි පැලැටියට ලැබුණු ජල බාරාවක් වේ.'
 - 'අපි ගුරුවරයා වටා වලයාකාරව සිට ගෙන කවි හා කතාන්දර උගතිමු.'
 - 'හැදෙන ගහ දෙපෙත්තෙත් දැනේ.'
 - 'ප්‍රං්ඩ් ප්‍රං්ඩ් නුවණිනා - ප්‍රං්ඩ් ලමෝ' පඩි වෙනා.'
- මේ පදච්චල අර්ථය දෙන වෙනත් පද (සමානාර්ථ පද) ලියන්න.
 - මතකය -
 - පුෂ්ප -
 - පායිගාලාව -
 - ග්‍රාමීය -
 - රුවිය -
- කෙටි පිළිතුරු සඟයන්න.
 - කේ. ජයතිලක සමගම එක පන්තියේ උගත් මහගම සේකර ප්‍රකට වූයේ කුමක් නිසා දී?
 - දෙස් - විදෙස්හි ග්‍රේෂ්‍ය ලේඛකයන් ලියු වෙනත් ස්වයං වරිතාපදාන කාති නම් කරන්න.

- iii. මාර්ටින් විකුමසිංහගේ අමා කාලය ගැන ඔබ අසා ඇති තොරතුරු මොනවා ද?
 - iv. පාසුලේ දී මතු වූ ඔබ සතු සහඟ කුසලතා හෝ සුවිශේෂ හැකියාවන් කවරේ ද? ඒ සඳහා ඔබ ලත් දිරි ගැන්වීම් හෝ ඇගෙයුම් මොනවා ද?
 - v. ඔබේ දෙමුවුපියන්, වැඩිහිටියන් සහ ගුරුවරුන් කෙරෙන් ඔබ අසා ඇති ප්‍රශ්නංසාත්මක වදන් හෝ ඔවදන් මොනවා ද? ඒවා ඔබේ වරිතයේ හැඩගැස්මට කෙසේ බල පානු ඇත් ද?
5. 'මගේ අමා විය' හෝ 'මගේ පාසල් ජීවිතය' යන මැයෙන් ඔබේ ම අත්දැකීම් සහිත කෙටි රචනයක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්

1. කණ්ඩායම් වශයෙන් බෙදී පහත සඳහන් විඳිඡීත ගණයේ පුද්ගලයන්ගේ ජ්වන අත්දැකීම් සහ විශේෂ තොරතුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

මාර්ටින් විකුමසිංහ
රවින්ද්‍රනාත් තාගෝර්
මක්සිම ගෝරකි
ජ්. ඩී. සේනානායක
මහාචාර්ය එදිරිවිර සරච්චර්ජු
2. කේ. ජයතිලකගේ කානි නාමාවලියක් පිළියෙළ කරන්න.
3. ඔබ සිත් ගත් කේ. ජයතිලක කානිය පිළිබඳ රචනාවක් ලියන්න.

මිනැම රටක සුන්දරත්වයට සතුන්, ගහකොල, ඇලදාල ගංගා ආදිය
හේතු වේ. අපේ රට ද සුන්දර පරිසරයකට හිමිකම් කියයි. එය අපට
මහත් අහිමානයකි. බලිලියු. ඒ. අබේසිංහ විසින් රචනා කරන ලද
මෙම නිරමාණය අපේ රටේ සුන්දරත්වය ගැන කියුවෙන්නකි.

මල් රෝනට බමරු වඩිනා
ලිය මඩුලු නිබද තිලනා
ඇල් පවන ගිමන නිවනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

ගල් කුලෙන් කුළට හැපෙනා
දුල් රිදි දියෙන සෞඛනා
දිය කඹරු ගලා බසිනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

තරු සිරස අරා සිටිනා
සෞද බටිති මලිති නොමිනා
යස මිහිරි සින්දු කියනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

කෙලි මතින ඉපිල පිහිනා
නෙක දැන්ඩී පැටවි නටනා
දිය කඩිති සිදි නොයනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

1. වාසනාවන් යන නිර්මාණයේ තේමාව කුමක් ද?
2. මෙහි සඳහන් ආකාරයට අපේ රටට උරුම ස්වාභාවික සම්පත් මොනවා ඇ?
3. රවකයා අපේ රට 'නිල් දෙරණ' ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ ඇයි?
4. මේ නිර්මාණය කියවන විට අපේ රටේ සුන්දරත්වය ගැන ඔබේ සිතට එන හැඟීම් පිළිබඳ වාක්‍ය තුනක් ලියන්න.
5. 'තුරු සිරස', 'කෙළී මතින' යන වචනවල අර්ථ ලියන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. මෙහි පහත දැක්වෙන අදහස හැගවෙන හි පද උප්‍රටා දක්වන්න.
 - i. කදු මුදුන්වලින් ගලා හැලෙන රිදී පැහැති දිය දහරා ය.
 - ii. තුරු මුදුන් හි කුරුලේලේ මිහිරි නාද පවත්වති.
 - iii. සිහිල් සූලගින් ග්‍රීෂ්මය නිවෙයි.
2. පහත දැක්වෙන වචනවලට සමානාර්ථ දෙන පද හියෙන් උප්‍රටා ලියන්න.

i. ග්‍රීෂ්මය	ii. ක්‍රිඩා	iii. හිස
iv. ලතා මණ්ඩපය	v. පොලව	
3. පහත දැක්වෙන පදා පාඨ ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.

i. මල් රෝනට බඹරු වඩිනා	ලිය මඩුපු නිබඳ නිලනා
ii. ගල් කුළෙන් කුළට හැපෙනා	දුල් රිදී දියෙන් සොබනා
iii. කෙළී මතින ඉපිල පිහිනා	නොක දැක්වී පැටවි නටනා
	දිය කඳුරු ගලා බසිනා

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. මේ නිර්මාණය පන්තියේ දී තාලානුකුල ව ගායනා කරන්න.
2. අපේ රට ගැන ලියැවී ඇති ගදා පදා නිර්මාණ එක්ස්ස් කොට පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

රාජිංදෙයියන්ට බැණු වැඳුණා මුරකරුවා

සමාජයෙහි වීරත්වයෙන් සැලකුම් ලබන වරිතයන්හි ක්‍රියාකාරකම් අලළා නිර්මාණය වූ පුරාවාත්ත ද ජනප්‍රවාද විශේෂයකි. මෙවායෙහි විශේෂත්වය වන්නේ එයින් ප්‍රකාශිත වරිත හා සිද්ධී සත්‍ය සේ පෙනී යාම ය. එමගින් ජන සමාජයට අගනාකම් හා සාරධිතම පුවා දැක්වීම සිදු කෙරේ.

චි. ඩී. විතුමසිංහ විසින් සම්පාදිත ‘මග දිගට ජන කතා’ කාතිය මහනුවර ප්‍රදේශයේ ප්‍රවලිත පුරාවාත්ත හා ජන කතා සංග්‍රහයකි. මෙහි අන්තර්ගත පුරාවාත්තවලට පදනම් වූ යුගයේ සමාජ ඉතිහාස කතා ද අන්තර්ගත වීම එහි වැදගත් කමයි.

රිකිල්ලගස්කඩ් කඩවතින් පටන් ගෙන විල්වල, මොරපාය විහාරස්ථාන පසු කර ගෙන මන්දාරම් තුවර දක්වා පුරාණ ගමන් මාරුගයක් තිබුණේ ය. දැනුදු ඇත්තේ ය. එම මගෙහි මොරපාය විහාරස්ථානය අසල පිහිටි මානකොළ නම් ගමනි එකල මුරපොළක් විය. පුරාණ ගමන් මාරුගයන්හි කඩවත් නොහොත් මුරපොළවල් පිහිටියේ කදු අතරේ වූ කපොලු අසල ය. කපොල්ලෙන් පිටතට යා නොහැකි සේ විශාල කටුපැලැලකින් එය ආවරණය කරන ලද්දේ ය. ඒ අසල මුරකරුවෙක් දිවා රාත්‍රී දෙක්හි ම රකවල් ගෙන සිටී. මුරකරු නොදන්නා වූ ද අවිශ්වාස කටයුතු වූ ද කිසිවකුට මුරපොලින් ඔබ්බට යැමට ඉඩ නොලැබේ. එසේ දුර බැහැර නාඛනන අයකු වුව නොත් පළාතේ මුලාදැනීයකුගෙන් අවසර පත්‍රයක් ගෙන ආ යුතු වේ. යුද්ධ මුලාදැනීන් අතර පමණක් ව්‍යවහාර වන “අවසර පදයක්” ඇත්තේ ය. අවසර පදය දත් ඕනෑම කෙනෙකුට මුර පොලින් යාමට බාධාවක් නොතිබුණ බව සමහර එතිහාසික ප්‍රවාත්තිවලින් ඔප්පු වේ. එම අවසර පදය අනෙක් කිසිවකුට දැනැගන්ට නොදී ආරක්ෂා කිරීම මුරකරුවන්ගේ සහ මුලාදැනීන්ගේ යුතුකමෙකි. ඒ අනුව බලන විට කඩවත් මුර කිරීමේ කාර්යයෙහි යෙදෙන්නේ ඉතා විශ්වාස කටයුතු, ඕනෑම අවස්ථාවක රුපු වෙනුවෙන් දිවි පිදිමට සූදානම් නිර්හිත බෙරුයන්තයේ වෙති.

මානාකොළ මුරපොළ පිහිටියේ ඉතා උස් කදු ප්‍රාන්තයක අන්තිම කෙළවරෙහි ය. ඉදිරිපිටින් ඇති කදු බැවුමෙහි මතුරට ආදි ගම් රාජියක් පිහිටා ඇත්තේ ය. මේ කදුවැටී දෙක අතරෙන් බෙලුප්පල්මය ගලා බසී. කදු මහත් ගල්කුල් අතරෙන්

සුදේ සුදු ජල ධාරා ඇද හැමෙමින් ගලා බස්නා බෙලිහුල්මය ද වලාකුලවලින් වෙළි පවත්නා තිල්වන් ගිරි ශිබර ද අනෙක් පසෙන් ඇති මන්දාරම නුවර වට කළ මහා කදු පංතියෙහි ගිරි ශිබර වලා දුහුලින් සැරසුණ යෝධ පෙළක් මෙන් පෙනේ. එකින් එක පඩිපෙළක් මෙන් විහිදී ගිය ලියදිවලින් යුත් කුමුරු සමුහය මැද පොල්, කිතුල්, කොස් ආද වෘක්ෂයන්ගෙන් සැදුම් ලද ගම්ගේ ගඩවල් රස සාගරය මැද පිහිටි දිවයින් මෙන් දරුණනය වේ. බෙලිහුල්මය අසල ම පිහිටි මොරපාය විහාරස්ථානය නිසා මේ දරුණතියත්වය ද්වීගුණ කෙරේ.

තිසිංහලාධිශ්වර දෙවන රාජසිංහ හෙවත් රාජිංදේසියන් ද්වස මානකාල කඩවතෙහි මුර සේවාව භාරව සිටියේ 'හවඩියා' නම් ලත් රාජපාක්ෂික ගෙදරෙයවත් ගම්වැසියෙකි.

මහනුවර ප්‍රතිකාලුන් අල්ලා ගෙන සිටි කාලයේ දී ඔවුන්ගේ ඔත්තුකාරයන් උඩිට පුරා රුෂු සෞයා ඇවැදිමෙහි යෙදී සිටින බව රාජසිංහ රජ දත්තේ ය. ඒ නිසා "මත්තුකාරයන් ගැන කඩවත් මුරකරුවන් නිසි සේ කුයා කෙරෙදැ" සි දැනගැනීමට රුෂුට අවශ්‍ය විය. රජතුමා එක් ද්වසක ගම්වැසියකු ලෙස සැරසී මානකාල කඩවත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එහි පැමිණියේ ය.

රජතුමා මුරකරුට කඩාකාට කඩවතින් ඔබ්බට යාමට ඉඩදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. මුරකරු උත්තර දෙමින් "මා මෙතන සිටින්නේ නොහඳුනන අවිශ්වාස අයගේ ගමන නතර කිරීමට ය. ඔබ කවුද? කුමක් සඳහා කොහි යන්නෙහි ද? ගමරට කොහි ද? යන කිසිවක් මම නොදන්නෙමි. ඔබ මින් ඔබ්බට යාමට ඉඩ දීම මාගේ රාජ සේවය පැහැර හැරීමකි. එබැවින් ඔබට මින් ඉදිරියට යාමට ඉඩ නොදේමි. වහා ආපසු හැරී යනු මැනව" සි ඉතා ඕක්ෂිත ව දැනුම් දුන්නේ ය. එවිට වෙස්වලා ගත් රජතුමා ඉන් පසුබට නොවී "මම මහනුවර අසල ගම්වැසියක්ම්. මගේ භාරයාව සහ දරුවෝ මන්දාරම නුවර වෙසෙති. ඔවුන් බැලීමට යාම සඳහා ඉඩ දුන මැනව" සි කිවේ ය. "මු මහනුවර අසල ගම්වැසියකු නම් එගම ගම ආරච්චිලගෙන් හෝ කොරලේ නිලමෙතුමාගෙන් ගමන් අවසර පත්‍රයක් ගෙනාවෙහි දැයි" මුරකරුවා ප්‍රශ්න කෙලේ ය. එවිට රජ "අනෙ! ආයුබෝවන්ට මම ඒ දෙපාල ම සෞයන්ට ගියෙමි. නමුත් සම්බ නොවී ය. දරුවකුට අසනීප යයි ආරංචි නිසා ඉක්මනින් යාමට පැමිණියෙමි. මම මත්තුකාරයකු හෝ බොරුකාරයෙක් නොවෙමි; ඒ නිසා මට යන්ට ඉඩ දුන මැනව" සි ඉතා ඕනෑකමින් ඉල්ලා සිටියේ ය.

"මු කුමක් කිවත් මම ඔබට මෙතැනින් යාමට ඉඩ නොදේමි. ඒ මගේ සේවය යි. මගේ සේවයට කැළුලක් මම කිසි කලෙක නොකරමි. ඒ නිසා මෙතැන රදී නොසිට ආපසු යනු මැනව" සි නැවත ඉතා විනිත අන්දමින් කිවේ ය. එවිට

මගි වෙසින් සිටි රජතුමා ඔලුගුවට අත දමා රන් කාසියක් ගෙන, “මෙය රැගෙන මට යන්ට ඉඩ දුන මැනව” සි ඉල්ලා සිටියේ ය. එබසින් මුරකරු දැන්වෙන් පහර ලත් සරපයකු මෙන් කුපිත වී, මුර හෙල්ල අතට ගත්තේ ය. “මම තොපගේ අල්ලසට ගිපු වී මගේ සේවය පැහැර හරින නිවටයෙක් නොවෙමි. තොප නම් එකාන්තයෙන් රාජදේශීලි ඔත්තකාරයකු මෙන් පෙනේ. ත්‍රිසිංහලාධිශ්වර රාසිංදේසියන්ගේ අණ ඇත්තම් මෙතැනින් එහාට අඩියක්වත් නොතබව; එසේ අඩියක්වත් ඉදිරියට තැබුවෙන් රාසිංදේසියන්ගේ අණින් තොපගේ දිවි තොර කරන බව දැන ගනුව” සි ගර්ජනා කෙලේ ය. ඉන් පසු මගියා තවත් පෙරත්ත නොකර පසුබැස ආපසු හැරී යන්ට ගියේ ය.

පසු දින හගුරන්කෙත මහවාසලට වහා පැමිණෙන මෙන් හවචියාට රාජායුවක් ලැබේණි. ඔහු තමාගේ සේවය සිය අතවැස්සාට පවරා දෙගිඩි දෙවාරු සිතින් රජවාසල කරා පැමිණියේ ය. මේ රාජායුව කුමක් සඳහා වී ද? මෙයින් තමාට යහපතක් වේ ද? අයහපතක් වේ ද? යනු නිශ්චය කර ගැනීමට ඔහුට නොහැකි විය. (දෙගිඩි දෙවාරු සිත නම් එයයි.) නමුත් තමා දැනුවත් ව නම් රාජදේශීකමක් හෝ රාජසේවය පැහැර හැරීමක් හෝ සිදු වී තැති නිසා සිතට තරමක සැනසීමක් ඇති විය.

නියමිත වේලාවට සිංහාසනාරුඩ් වූ මිහිපති තෙමේ “මානාකොල කඩවත මුරකරු මෙහි කැදුවව්” යයි අණ කෙලේ ය. ඒ අනුව හවචියා රුපු ඉදිරියෙහි පෙනී සිට, මූණින් වැට් නමස්කාර කර පසෙකට විය. “රේයේ හවස් වරුවේ මානාකොල කඩවත මුරකලේ තා දැ” සි රජ පිළිවිසි ය. “එසේය දේශ්වයන් වහන්ස! බලුගැන්තා එම සේවයෙහි යෙදී සිටියේ ය” සි ඉතා යටහත් පහත් බසින් සැල කර සිටියේ ය. ඒ වේලෙහි යම්කිසි පුරුෂයෙක් මුරපොලින් යාමට වැයම් කෙලේ දැ” සි නැවතත් රජ ඇසි ය. ‘එසේය දේශ්වයන් වහන්ස! යම්කිසි ඔත්තකාරයකු වැනි පුද්ගලයෙක් මුරපොලින් බැහැර යාමට වැයම් කෙලේ ය. මම රේට ඉඩ තුදුන්නෙමි. අන්තිමේ දී ඔහු මට අල්ලසක් දී යාමට වැයම් කෙලේ ය. එවේලෙහි මම මහාරාජේන්තමයාණන් වහන්සේගේ අණ මුල් කොට ඔහුට තරජනය කර ආපසු පලවා හැරියෙමි” සි මුරකරුවා ඉතා බැගැපත් ව දන්වා සිටියේ ය.

“ඔහු කවරෙක් ද යන බව තා දනින් දැ” සි නැවත රජ ප්‍රශ්න කෙලේ ය. “ඔහු කවුරු ද යන බව නොදනිමි; කවුරු හෝ වේවා! ඔහු නම් ඔත්තකාරයකු හෝ රාජදේශීයකු හෝ විය යුතු ය. මට අල්ලසක් දී හෝ ඔහුට යාමට උවමනාව තිබුණි. ඒ නිසා ම මම ඔහුට තරජනය කෙලෙමි. එවිට ඔහු කර බා ගෙන ආපසු හැරී ආවේය” සි හවචියා නැවතත් බැගැපත් ව සැල කෙලේ ය.

“ඒසේනම් දැන ගනුව, ඒ යන්ට වැයම් කළ රාජදෝෂීයා නම් මම වෙමි. අනෙකෙක් නොවේ ය” සි රජ ප්‍රකාශ කෙලෙළේ ය. එවදන් ඇසු හවචියාගේ උගුරේ කෙල සිදිණි. ගතින් දාඩිය මතු විණි. ‘මා තින්දා අපහමට කෙලේ තිසිංහලාධික්වර රාජිංදේයන්ට නොවේ දැ’සි පපුව ගැහෙන්ට විය. ඔහු මූණින් වැටී වැද “අහෝ! දේවයන් වහන්ස! බලුගැන්තා නොදැන කළ වරදට මහවාසල කරුණාව ලැබෙන සේක්වා” සි කන්නලවි කරන්ට විය. එවිට රජ සිනා මුසු මුහුණින් යුතුව “එම්බා මුරකරුව, තොප මහවාසලට කිසි වරදක් නොකෙලෙහි ය. තොප වැනි රාජසේවකයන් ඇති මම ආචම්බර වෙමි. තොපගේ සාපු සහගත රාජපාක්ෂිකකම ගැන මම ඉතා ප්‍රිති විමි. රාජ සේවයෙහි යෙදවිය යුත්තේ අල්ලසට ලැදි නොවී තරජනයට බිය නොවන තොප වැනි රාජපාක්ෂිකයන් ය. එබැවින් තොපට මහවාසලින් කරුණා සම්පත් ලැබෙන්නේ ය” සි කියා රුපු හිණ පැලදි රන් හවචිය ගලවා හවචියාගේ ඉණේ බැඳ රාජස්පර්ශයෙන් බල දානය කොට “රන් හවචි දුර” යන නම ද පට බැඳ රාජකීය ගම්වරයක් ද ප්‍රදානය කෙලේ ය.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

කඩවත	-	මුරපොල
කඩපොල	-	බාධකය
කටු පැලැල්ල	-	ආවරණයක්
අවසර පදය	-	අවසරය ලබා ගැනීමට යොදා ගත් රහස් වවනයකි
ගිරි ගිබර	-	කදු මුදුන්
ද්විගුණ	-	දෙගුණ
ත්‍රි සිංහලාධික්වර	-	තුන් සිංහලයට අධිපති
රාජ පාක්ෂික	-	රජතුමාට පක්ෂපාත
ප්‍රතිකාලන්	-	පුරුතුගිසින්
යික්ෂිත ව	-	හික්මි
කුපිත වී	-	උරණ ව
ඒකාන්තයෙන් ම	-	ඉදුරා ම/ ස්ථීර වශයෙන් ම
රාජදෝෂී	-	රජ අණට එරෙහි ව
ගරජනා කළෙන්	-	ගුගුරා කිවෙන් / හඩ නගා කීම

රාජ්‍යාච්චක්	-	රජ අණක්
අතවැස්සා	-	සහායකයා
දෙගිඩ් දෙවාරු සිත	-	සිතේ දෙගිඩියාව
සිංහාසනාර්ථී	-	සිංහාසනයෙහි අසුන් ගත්
බලු ගැන්තා	-	යටහත් බව පෙන්වීමට යටත් වැසියන් රජු ඉදිරියේ තමා හඳුන්වා ගත් පදයකි.
අල්ලස	-	යම් කාර්යයක් කර ගැනීමට නීතානුකූල තොවන ආකාරයට දෙන ත්‍යාගයක්
මහ වාසල කරුණාව	-	රජතුමාගේ අනුකම්පාව
බල දානය කොට	-	බලය ලබා දී
පට බැඳ	-	ස්ථීර නාමය වෙනුවට වෙනත් නමක් දැමීම / යෙදීම/ආදේශ කිරීම

අවබෝධය

- ‘හවඩිය’ නම් ලත් තැනැත්තාගේ රාජකාරිය කුමක් වී ද?
- කඩවතින් ඔබිබට යනු පිණිස රජු දැක්වූ හේතු කවරේ ද?
- රජතුමා මුරකරු රජ වාසලට කැඳවුයේ ඇයි ?
- මුරකරු දෙගිඩියාවෙන් රජවාසලට ගියේ මක් නිසා ද?
- මානාකොල මුරපොල පිහිටි ප්‍රදේශය අවට පරිසරයේ දක්නට තිබුණු දැ කවරේ ද?
- මුරකරුගේ වරිතය පිළිබඳ ඔබට සිතෙන දේ වාක්‍ය දෙකකින් ලියන්න.

මූඩිත අභ්‍යාස

- පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ පද පාඩමෙන් තෝරා ලියන්න.
 - අහිත
 - දෙගුණ
 - දිරිමත්
 - භුපති
 - විධානයෙන්
 - වර පුරුෂයකු

- මෙ පාඨමෙහි එන අලංකාරවත් යොදුම් තෝරා ලියන්න.
ලදා:-...ගිරි ශිබරයන් වලා දුහුලින් සැරසුණ යොද පෙළක් මෙන් පෙනේ.
- රාසිං දෙයියන් ක්‍රියා කළ ආකාරය පිළිබඳ ඔබේ අදහස කුමක් ද?
- මෙ පාඨමේ එන වරිත තුළින් ඔබ ලත් ජීවිතාදර්ශය කුමක් ද?
- මෙ පාඨමේ එන කතාවට සුදුසු වෙනත් මාත්‍රකාවක් යොදන්න.

නිර්මාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා

අප ඇසු දුටු දෙයින් හෝ මනාකල්පිත වරිත, සිද්ධීන් ඇසුරෙන් හෝ ගොතන ලද කතාවක් හෝ රචනයක් ප්‍රබන්ධයක් සේ සැලකේ. එබදු ප්‍රබන්ධ රචනයක් ලිවීම නිර්මාණාත්මක වැයමකි.

එනයින් නිර්මාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා ලිවීමේ අභ්‍යාසයක් ලෙස පහත දැක්වෙන අවස්ථා ඇසුරෙන් එකක් තෝරා රචනයක් හෝ කතාවක්/ කතා සැකිල්ලක් ගොඩ නගන්න.

- සිය සේවය ඇගයීමෙන් රජ වාසලෙන් නිවසට පැමිණි මුරකරුගේ දරුවන් සහ බිරිදිගේ වරිත මුල් කර ගත් කුඩා කතා සැකිල්ලක් සකස් කරන්න.
- රාජ්‍ය සේවය කළ කැපවීම හා අවංක හාවය නිසා ම ඔබේ මව/ පියා/යුති වැඩිහිටියෙකු/ ගුරුවරයෙකු ලත් විශේෂ සම්මානයක් ගැන සිතා නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න. සුදුසු මාත්‍රකාවක් ද යොදන්න.
- ‘එදා රාසිං දෙයියන්ගෙන් පිදුම් ලත් මුරකරු අද ඔබට හමු වී නම්...’ ඒ ඇසුරෙන් රචනයක් ගොඩ නගන්න.
- ඇත් දුෂ්කර ගම්මානයක රාත්‍රි මුර සංචාරයේ යොදෙන ආරක්ෂක හමුදා නිලධාරියකුට මෙරට ඔත්තු බැලීම සඳහා පැමිණි පිටසක්වල ජීවියෙක් හමු විය. ඒ ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න.
- ‘හදිසියේ වත් හෙට ඉර නොපැයුව හොත්...’ යන මැයෙන් නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න.

විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ ව බොහෝ තොරතුරු සම්පාදනය කරන ගුවන්විදුලිය, 'හඩ' මූලික කර ගත් ප්‍රබල විඛුත් සන්නිවේදන මාධ්‍යක් වේ. ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්වලට සාචධාන ව සවන් දීමෙන් අපට දැනුමත් විනෝදයත් දෙක ම ලැබේ. 1995 ඔක්තෝම්බර 24 වන දින ශ්‍රී ලංකාවට අර්ධ සුරයග්‍රහණයක් දරුණුනය වූ අවස්ථාවේ ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ සිංහල ස්වදේශීය සේවයේ ප්‍රවාරය වූ සහ්වී වැඩසටහනක් ඇසුරෙන් මේ පාඨම සකස් වී තිබේ.

ගුහලෝකාගාර පරිග්‍රයේ සිට එළිමහන් පටිගත කිරීමක්.

නිවේදක:-
(වන්දන තිලකරත්න)

මෙ මොහොතේ අප සුදානමින් ඉන්නේ අද ද්‍රවසේ විශේෂතම සිදුවීම වන සුරයග්‍රහණය ගැන තොරතුරු දැනගන්න. අප සමග සිටිනවා ආවාරය වන්දන ජයරත්න මහතා. සුරයග්‍රහණයක්, අර්ධ සුරයග්‍රහණයක් පවතින කාල වකවානුවල බොහෝ දෙනා විවිධ මත පළ කරනවා; මිල්‍යා විශ්වාස පවා පැතිරෙනවා. මේ ගැන ඔබතුමාට යමක් කියන්න තියෙනවා ද?

ආවාරය වන්දන ජයරත්න:- ඔව්, සුරයග්‍රහණයක් එක්ක මිල්‍යා විශ්වාස රාඹියක් පැතිරිලා. සමහරු එදාට වැඩා යන්නේ නැතිව, ලමයි ඉස්කේප්ලේ යවන්නේ නැතිව, ඉන්නව ලු බයේ. ඒක බොරු වැඩික් මේ අවස්ථාව එසේ බිය විය යුතු අවස්ථාවක් නොවේ.

එත් කුඩා ම දරුවන් අවුරුදු 5-6 අතර ලමයින් මේ දිහා බලන්න එපා. පාසල් යන වයසෙහි අවුරුදු 10න් ඉහළ දරුවන්ට නම් මෙය ඉතා ම වැදගත්. ඒ මන්ද, මේ අවස්ථාව විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඉතා ම වැදගත් වන නිසා. දරුවන්ට මෙය බලන ආකාරය කියා දී පෙන්විය යුතුයි. කුඩා ම දරුවන්ට එය තේරුම් ගන්න

අමාරුයි. දැන් අද අපි මෙතැන මේ කොළඹ ග්‍රහලෝකාගාර පරිග්‍රයේ නැරණුම් කළවුරක කුඩා නැරණුම් කුටියක් හදලා කරන්නේ ඒක. නිවැරදි පිළිවෙළට සූර්යයාගේ ප්‍රතිඵීම්බය මේ ප්‍රක්ෂේපණ තිරය මතට පතිත කරලා සූර්යග්‍රහණය බලන්න දුරෝක්ෂයක් සවී කරලා තියෙනවා. නිවැරදි කුමය අනුගමනය කරනවා නම් සූර්යග්‍රහණයෙන් වෙන භාතියක් තැහැ.

මට අහන්න ලැබුණා මේ වෙළාවට සුදු ලුණු පැණියක් බේමෙන් දීර්සායුෂ ලැබෙනවා කියලා පත්තරේ තිබුණා කියලා. සුදු ලුණු බොන එක කොහොමත් නොදුයි. හැඳයාබාධ දුරු කරන ගුණයක් සුදු ලුණුවල තියෙනවා. ඔය අතර ජේස්තිෂයුද්‍යෝග් විවිධ මත ගේනවා. ඉන්දියාවේ උමයි ලැබෙන්න ඉන්න මවුවරු හැංගෙනවා කියනවා. ලංකාවෙත් දැන් මේ තත්ත්වය පැතිරිලා. දිජාවලියෙන් පසුව එන සූර්යග්‍රහණය අසුබයි කියලා ඉන්දියාවේ ගැහැනු හැංගෙනවලු.

දැන් ඉරේ තත්ත්වය කොහොම ද?

විස්සෙන් පංගුවක්, සියයට පහක් වැහිලා.

අහසේ උඩ කෙළවරෙන් වැශිගෙන එනවා. කොළඹට, අනුරාධපුරයට එකිනෙක වෙනස් ප්‍රමාණයෙන් මෙය දුරුණනය වෙනවා.

ආචාරය වන්දනා:-
ඡයරත්න

ප්‍රධාන මැදිරියේ සිට

මෙහෙයුම් නිවේදක:-
(පාලිත පෙරේරා මහතා)

මිව් වත්දන... අපත් සූදානමින් ඉන්නේ
සූර්යග්‍රහණය නරඹන්න. විද්‍යා ලේඛක අනුර
සී. පෙරේරා මහතා මේ දැන් මැදිරියෙන් පිටතට
දුවලා ගිහින් ඉරේ තත්ත්වය බලලා ආවා.

අද උදේ අටකුත් විනාඩි 47ව ලංකාවෙන් වැඩි
ප්‍රමාණයකට මේ අර්ථ සූර්යග්‍රහණය ජේනවා. මේ
සාකච්ඡාවේදී තව කතා කළ යුතු යමක් තියෙනවා. මේ
සූර්යග්‍රහණය සිදු වන වේලාවෙ ම නොපිදුණු ගහකට
ඉදාකින් ගැහැවිවාම එල දරනවා කියලා කතාවක්
තියෙනවා. මේ ගැන විරතන්න මහත්මයාගෙන් යමක්
අහන්න කැමතියි.

ආචාර්ය සුසිල් විරතන්න:-

ඒවායේ යම් පදනමක් ඇති. ඒත් සංඛ්‍යාලේඛන අරන්
හොයලා බලලා ඒක පර්යේෂණාත්මක ව ඔප්පු කළ
පසුවයි අපට ඒක තැහැ කියා කියන්න පුළුවන්. ඒ
නිසා ඔවුනි අදහස් ගැන එකවර තීරණ දෙන්න
අමාරුයි.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ඉන්දියාවේ නම් අරළී, බුල්, නෙල්ලි පත එකට සිදු
බොන්න දෙනවු. ආචාර්ය වත්දන ජයරත්න නම්
කිවුවෙ ඒවා කොයි වෙලේ බිවිවත් භොඳයි කියලා.
සූර්යග්‍රහණයක් ඇතත් තැතත් ඒවා බොන එක
භොඳයි.

මමයි, ධර්මරත්න මහත්මයයි තව ම මේ මැදිරියෙන්
පිටතට ගියේ තැහැ. මේ අවස්ථාව දැක ගන්න.
ඇත්තට ම මෙවර පුරුණ සූර්යග්‍රහණයක් ජේන්නේ
කොයි පළාත්වලට ද?

ජ්.එම්.ජ්. ධර්මරත්න මහතා:- කළුකටාව, බංග්ලාදේශය හරහා බුරුමය
කිවුව මේ පුරුණ සූර්යග්‍රහණය ජේනවා. ඇශ්‍රේන්ඩ්ස් පටන් ගෙන වියවිනාමය හරහා
බුරුමය දක්වා ඒ විකට මෙය පුරුණ සූර්යග්‍රහණයක්
ලෙස පෙන්වේ.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ඒ කියන්නේ පුරුණ සූර්යග්‍රහණය පෙනෙන්නේ
එක පටියක් සේ දිවෙන කළාපයක පමණයි. සුළු

පුද්ගලයකට විතරයි. ඒ ඇයි කියන්න පුළුවන් ද?

අනුර සී. පෙරේරා:-

මධ්‍ය, වර්ග කිලෝ මිටර 275ක පමණ සුළු පුද්ගලයක් දක්වා පමණයි මේ ජායාව වැවෙන්නේ. ඒකට වන්ද්‍යා පුළුවන් තරම ලං වෙන්න ඕන. පූර්ණ ගුහණයක් වුණාට උතුරු ඉන්දියාව, පකිස්ථානය, බුරුමය වගේ සීමාසන්න කළාපයකට පමණයි ඒක පේන්නේ. අද උදේ 8.47ට ලංකාවට දරුණු වෙන්න අරඛ සූරය ගුහණයක්. ඒ වෙළාවට වලාකුළු රහිත පැහැදිලි අහසක් තිබේවි කියලා බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඒත් අහසේ වලාකුළුවල අද වෙනසක් ජේත්තා. උතුරු, නැගෙනහිර, උතුරු මැද පලාත්වල තරමක වැහිබර කාලගුණයක් පවතිනවා. වලාකුළුවල තත්ත්වය නිසා මේ අරඛ ගුහණය පෙනෙන්නේ තැති වෙන්නත් පුළුවන්.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න සමග වන්දන තිලකරත්න ගුහලෝකාගාරයේ සිට ඒ ගැන තවත් තොරතුරු ගෙන ඒවි.

1955 දී පූර්ණ සූරයගුහණයක් මං නම් දැක්කා අනුරට මතක ද මන්දා... අනුර නම් පොඩි ඇති.

අනුර සී. පෙරේරා :-

මධ්‍ය, මට වයස අවුරුදු 8ක් විතර ඇති. ඒ අවස්ථාව මගේ සිතේ තදින් ම තැන්පත් වුණා. පාන්දර සූරයයා නැගලා අහස කළ වෙළා තරු දිලුණා. හැන්දැවට කුරුලේලන් කැ ගහන ගබාය ඒ වෙළාවේ ඇහෙන්න ගත්තා. හරක් අමුතු හැසිරීම් ස්වභාවයක් පෙන්නුවා. පොඩි ලමයෙක් විදිහට මට හිතා ගත්ත බැරිව ගියා මොකක් ද වුණේ කියලා.

කේ. ආර්. අහයසිංහ:-

1955 ජූනි 20 වෙනිදා පූර්ණගුහණය පටන් ගත්තේ උදේ 8.11ට උදේ 8.11 සිට 8.15 දක්වා තිබිලා ඉවර වුණා. විනාඩි 8 තත්පර 8යි.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

කුඩා කාලයේ ත්‍රිකුණාමලයට ගිය ගෙවීමෙන්මක ගමනක දී නගරයේ විශාල පිටවනියක් මැද්දේ අප ගෙවීමෙන්මකට සූරයගුහණය ගැනත් අහස ගැනත් හැදැරුවා. බුද ගුහයා පියවි ඇසින් දැක ගැනීමේ

වාසනාව එදා මට ලැබුණා.

අනුර සි. පෙරේරා:-

සූර්යග්‍රහණයේ දී සූර්යයා අපුරු වන තිසාත්, බුඩ, සූර්යයා ලග ම සිටින ග්‍රහයා තිසාත් එහෙම දකින්න ප්‍රාථමිකයි. ඒ තිසයි බුඩ පියවි ඇසින් දකින්න හැකි වෙන්නේ.

ආචාර්ය සුසිල් විරතන්නා:-

මේ වැඩසටහනට කන් දෙන දිෂ්‍යයන්ට කියන්න පණිව්‍යයක් තියෙනවා. මේ සූර්යග්‍රහණය වෙන මොහාත හරි ම අපුරුයි. කුකුලන් නැවත වතාවක් හඩුලන්න ගන්නවා. තිදිකුම්බා, තෝර වගේ ගස්වල කොළ නැවෙනවා. මලානික ස්වභාවයක් ගන්නවා. දැන් 8.46ට අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, යාපනය වැනි ප්‍රදේශවල මේ වෙනස්කම් දකින්න ලැබේවි. සතුන්ගේ වර්යාවන් ද වෙනස් වේවි. ඔබන් මේ මොහාත දැක බලා ගන්න.

ඒරමරත්න මහතා:-

ඔව්... පාසල් ලමයි ඔය බොරු මිල්‍යා මතවලින් මිදිලා ආරක්ෂක විධි කුම යොදා මේක බලාගන්න. ඒක වටිනා දෙයක්...

මෙහෙයුම් නිවේදකා:-

ඔව්, එහෙනම් අර්ධ සූර්යග්‍රහණය තරඟන්න ඔබට කරන ආරාධනාවත් සමග අපි ග්‍රහලෝකාගාරයට යනවා. වන්දන තිලකරත්න, මයිකුගොනය ඔබට.

(නැවත ග්‍රහලෝකාගාරයේ සිට)

තිවේදකා:-

(වන්දන තිලකරත්න)

ස්ත්‍රීතියි... ඔව් දැන් අප සූර්යයා දකින්නේ තුදුස්වක හඳ වගේ. සමහර පාසල්වල අද නිවාඩු දීලා. සත්‍ය වගේ ම අසත්‍ය තොරතුරුත් මේ සූර්ය ග්‍රහණය සම්බන්ධයෙන් පැතිරිලා. ඒත් අප සමග මෙහි සිටිනවා පාසල් දිෂ්‍යයෙක්.

අපි කතාකරල බලමු.

මබ මොන පාසැලෙන් ද? කොහොම ද? මෙහි ආවේ?

දිෂ්‍යයා :-

මම අශේෂ විද්‍යාලයේ... විද්‍යා සංගමයේ සර් අපිට එක්ක ආචාර්ය ආවා. අම්මලා තාත්තලා දැකලා තිබුණු තිසා අපිත් ආසාවෙන් හිටියේ මේක බලන්න. සරට

ස්තූතිවන්ත වෙන්න යින.

නිවේදක:-

ඩිජ්‍යාලි :-

දැන් කොහොම ද? ඔබේ සූදානම්?

අපි ම හඳුගත් උපකරණයක් තියෙනවා ජේ. සී. අමරසේකර සරගේ පුතා සම්ර අමරසේකර තමයි එක හැඳුවේ. අපි සේයාපට කිපයක් එකට තබා ස්වේච්ඡල් කරල බැලුවා.

නිවේදක:-

අපිට ගෙදර දින් මේ උපකරණ නැතිව මෙක බලන්න පුළුවන් නේද? ආවාරිය ජයරත්න මහත්මයා...?

ଆවාරිය වන්දන ජයරත්න:- ඔව්, ගෙදරදින් පුළුවන්. අද මෙතැනු සුදු තිරයක් මත සූර්ය ප්‍රතිඵ්‍යුම්බය ප්‍රක්ෂේපණය කළ විට ලස්සනට පෙනෙනවා. සෙනග වැඩි තිසා අපට විඩියෝ මාරුගයෙන් පෙන්වන්න වෙනවා.

ගෙදරදී කාඩ්බෙර්ඩි කැල්ලක් ඇරගෙන මැදින් කුඩා සිදුරක් විදාහන්න. ඒ සිදුර සූර්යයා දෙසට අල්ලා සූර්යයාගෙන් එන ආලෝක කදම්බය ද්‍ර්පණයකට ගෙන බිත්තියකට අල්ලා බලන්න.

බිම සුදුරේදුක් එලා ගත්තත් ඒ ප්‍රතිඵ්‍යුම්බය දැකගන්න පුළුවන්. දැන් සූර්යයා හතරෙන් එකක් පමණ වැහිලා ලස්සනට පෙනාවා. දැන් බල බලනවා නම් අර කුඩා සිදුර තුළින් එන ආලෝක කදම්බය ද්‍ර්පණයට ගන්න පුළුවන්.

නිවේදක:-

තවත් විශේෂ යමක් තියෙච් ද කියන්න.

ଆවාරිය වන්දන ජයරත්න:- කඩාසියෙ කුඩා සිදුර තුළින් එන ආලෝක කදම්බය ද්‍ර්පණය තුළට ගැනීමයි කළ යුත්තේ. පියවි ඇසින් බැලීමේ දී පුග දෙනෙක් පුග වෙලාවක් බලාගෙන ඉදි ඇස් අන්ද විය හැකියි. සූර්යග්‍රහණයක් ඇතත්, නැතත් සූර්යයා දෙස පියවි ඇසින් බැලීමේ දී ඇහැ පිවිවෙනවා; ඇස් අන්ද වෙන්න පුළුවන්. යුතු සූර්යග්‍රහණයක දී අදුරු වැට් තිබේ එකවර ම සූර්යයා දෙස බැලුවොත් ඇහේ බාබා ලොකු වෙනවා. විශාල ආලෝකයක් එකවර එමෙන් ඇස අදුරු විය හැකියි. සූර්යයාගේ පාර ජම්බුල කිරණ එනවා. එකෙන් ඇස් අන්ද වෙනවා.

ඒ නිසා ගෙදර දී වුණත් ඒක ආරක්ෂිත ව කළ යුතු දෙයක්. සපත්තු පෙට්ටියක් ගන්න. කතුරකින් අල්පෙනෙන්ති සිදුරකට වඩා රිකක් ලොකු සිදුරක් හඳා ගන්න. පිටුපස සවි කඩාසියක් අලවා ගන්න. ඒ විදිහටත් බලන්න පුළුවන්.

නිවේදක :-

අර විදුරැවක් අරන් පහන්දැලි ගාලා ගත්තම වුණත් ප්‍රංශි ම ප්‍රමාදීන්ට බලන්න හොඳ තැදෑද?

ආචාර්ය ජයරත්න :-

කුඩා ප්‍රමාදයක් ඒ විදුරැව පැල්ලම් හිටින විදිහට කළ කළා ම ඒක අහිතකරයි. ඒක පොදුවේ හොඳයි කිවිවත් දරුවන්ට වැඩිය ගැළපෙන්නේ තැහැ. හේතුව විදුරැව නිවැරදි ව කළ කර ගත්ත දරුවා දන්නේ තැති නිසා.

තැවත ප්‍රධාන මැදිරියේ සිට...

කේ. ආර්. අහයසිංහ:-

පාසල් දරුවන් මේවා දැන ගත යුතුයි. ඉර බහිනවා. සඳ තාගිනවා. අප වෙසෙන පෘථිවිය තමා වටේ කැරකෙමින් සූර්යයා වටා යනවා. වන්ද්‍යාත් කැරකෙනවා. වන්ද්‍යා තමා වටා ගමන් කරමින් පෘථිවිය වටා ගමන් කරනවා. මේ ගමන් කරන තලය එක සමාන තැහැ. ත්‍රිමාණරුපී ව බැඳු විට සංකීරණ ගමනක්. මේ සූර්යග්‍රහණ, වන්ග්‍රහණ වෙන්නේ ඒ නිසා.

නිවේදක:-

දැන් අප අවක සඳ වගේ තේද සූර්යයා දකින්නේ.

ආචාර්ය වන්ද්න ජයරත්න :- සූර්යයා හඳ වගේ කහ පාටට ලස්සනට පෙනෙනවා.

විශේෂ කණ්ඩාසියක් පැලදැගෙන බලන්න වෙනවා.

මෙවා අප හදා ගත යුතුයි. ගුවන්විදුලියේ වන්දන තිලකරත්න මහත්මයටත් ස්තූතිවත්ත විය යුතුයි, මේ විද්‍යාව ප්‍රචාරය කිරීම සම්බන්ධයෙන්. ජන මාධ්‍යවේදීන් විදිහට විද්‍යාව පත්‍රාලීම ඉතා ම වැදගත්.

නිවේදක :-

ප්‍රධාන මැදිරියේ සිට

මෙහෙයුම් නිවේදක :-

අනුර සී. පෙරේරා :-

මෙහෙයුම් නිවේදක :-

අනුර සී. පෙරේරා:-

නැවතත් අඩි ප්‍රධාන මැදිරියට සම්බන්ධ වෙමු.

මව්, දැන් කොළඹට හරියට ම 8.47ට මේ අර්ථ සූර්යග්‍රහණය දරුණුනය වෙනවා.

අපේ සාකච්ඡාවට කන් යොමා ඉන්න අය ඇස්වලට ආදරයක් තියෙනවා නම් ඔබට දුන් ඒ උපදෙස් අනුව මේ අවස්ථාව දැක බලා ගන්න.

ඒ වගේ ම මේ සූර්යග්‍රහණයට කළින් ර්යෙ පෙරෙයිදා ඉතාම ආශ්වර්යවත් අහසක් අපට දැක ගන්න ලැබුණා. මත්, මගේ දරුවනුත් පෙරේදා උදේ පාන්දර දරුණුනය වූ උල්කාපාත වර්ෂාව දැක ගත්තා. අනුර, ඇත්තටම සූර්යග්‍රහණයක් අර්ථ සූර්යග්‍රහණයක් සමග උල්කාපාත වර්ෂාවක් ඇති වෙනවා ද? මොනව ද මේ උල්කාපාත...?

අහසවකාශයේ ගමන් කරන දුලි අංශු පාලීවිය හරහා ගමන් කිරීමේ දී පාලීවියේ ආකර්ෂණයෙන් ඇදි ගන්නවා. එහි දී පාලීවියේ ඇති වන සර්ෂණය නිසා ඒ දුලි අංශු විවිධ වර්ණයෙන් දැවෙනවා. පාලීවියේ

සර්පණයක් සමග ඇති වී තිබෙන රසායනික ද්‍රව්‍ය සමග එකතු වී ඒවා වර්ණ ගැන්වෙනවා. උල්කාපාත කියන්නේ ඒවාට.

මෙහෙයුම් නිවේදකා:-

අනුර, ඇත්තට ම මේ සිදුවීම් දෙක දිනයක්, දෙකක් ඇතුළත සිදු වන ආකාරය පවා ආශ්වර්යවත් සිද්ධියක් නේ ද? උල්කාපාත වැස්සක් හා අර්ධ සූර්යග්‍රහණක්...

ආචාරය සුඩිල් වීරත්නා:-

ඔව්, ඇත්තට ම මේ උල්කාපාත වර්ෂාව ඉතා ම අසිරිමත් දරුණුනයක්. සමහර උල්කා, තරුවක් වගේ ඉස්සරහට ම එනවා. සමහර ඒවා විවිධ වර්ණ විහිදුවමින් හරස් අතට යනවා, ඇතැම් උල්කාවන් අපේ ගේ ලගට ම එනවා වගේ පෙනෙන්න ගන්නවා. ඒත් මේ නැම දේ ම කිලෝ මීටර ලක්ෂ ගාණක් ඉදිරියෙන් සිදු වන අසිරියක්, අපට පේන්නේ මේ අපේ වෙවල් පෑම සිදු වන දෙයක් වගේ.

මෙහෙයුම් නිවේදකා:-

ඔව්, හරි ම අපුරුදි. මේ ගිය සඳහා... පෙරේදා පාන්දර භතරට මාත් ඒ උල්කාපාත දැක්කා. රේයත් ඒ ආකර්ෂණීය දරුණුනය එසේ ම සිදු වෙනවා කියා තිබුණා. අර්ධ සූර්යග්‍රහණයකට කළින් අහසේ මහ පෙළහරක්, ආශ්වර්යවත් දරුණුනයක් නේද?

තව ඔය හිරු රාජු අල්ලනවා කියාත් මතයක් තිබෙනවා නේද, සූර්ය ගහණය ගැන?

අනුර සි. පෙරේරා:-

මව්, ඒ තාරකා විද්‍යාව දියුණු නැති කාලයක, අතිතයේදී අපේ පැරණි රජවරු නක්ෂතුකරුවන්ගේ ජ්විත පවා විනාශ කරලා තිබුණා, මේවා ගැන කළින් දැනුවත් කළේ නැහැ කියලා ඉර ගිල ගන්නවා කියලා මිනිස්සු ඉර බේර ගන්න වෙඩි තියලා තියෙනවා. වැඩි ඇතක නොවේ, 70 ගණන්වල ඉන්දියාවේ. ඒ උණ්ඩ නැවත ඇවිත් මිනිස්සු පවා මැරුණා.

මෙහෙයුම් තිවේදක:-

සූර්යග්‍රහණයක දී හෝ අර්ධ සූර්යග්‍රහණයක දී වඩිය බා දිය ඇති විය හැකි ද?

අනුර සි. පෙරේරා:-

මව්, උදාහරණයක් ලෙස කැලණි ගග අනෙක් පැත්තට ගලනවා. මුහුදේ වතුර ආපසු එනවා. මාල බෙව්ටු ආපස්සට එනවා. ඒ වගේ වෙන්න ඉඩ තියෙනවා.

මෙහෙයුම් තිවේදක:-

මව්, මට මතකයි. එදා අර සූර්ය සූර්යග්‍රහණයේදී කාක්කො ඉගිලිලා ගියා. හරක් කන් ගහලා තණ උලා කන්න ගත්තා. කාක්කො කැ ගහලා කුඩාවලට ආවා හරක් උම්බැ ගැවා; තරු දිලෙන්න ගත්තා. හරි අපුරු අතදැකීමක් ඒක.

අනුර සි. පෙරේරා:-

මව්, පුරණ සූර්යග්‍රහණයක් ඉතා ම වමත්කාර ජනකයි. තාරකා විද්‍යායැයන් අදත් මේ සූර්යග්‍රහණ ගැන විවිධ පර්යේෂණ කරනවා. ජේස්තිජයැයේ තවමත් අනාවැකි කියනවා. ජ්විතයේදී ලැබෙන මේ විරල අවස්ථාව මග නොහැර එය නරඹා සකුටු විය හැකි නම් එය වාසනාවක්.

සාකච්ඡා මත්ස්‍යපය

ගුවන් විදුලියේ ප්‍රධාන මැදිරිය

මෙහෙයුම් නිවේදක
ජනප්‍රිය විද්‍යා ලේඛක හා දේශක
කාලගුණ විද්‍යායේ

- පාලිත පෙරේරා මහතා
- අනුර සී. පෙරේරා මහතා
ආචාර්ය සුසිල් වීරත්න මහතා
- කේ. ආර්. අහයසිංහ මහතා
ඩී.එම්.ඩී. ධරුමරත්න මහතා

එළිමහන් පටිගත කිරීම - ගුහලෝකාගාර පරිග්‍රය

නිවේදක
තාරකා විද්‍යායේ

- වන්දන තිලකරත්න මහතා
- ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න
මහතා

ප්‍රචාරය වූ දිනය - 1995.10.24

අවබෝධය

1. මේ අර්ථ සුරුයුහනුය ලංකාවට දේශනය වූයේ කවදා ද?
2. සුරුයුහනුය හා බැඳුණු ජන විශ්වාස දෙකක් පාඩමෙන් උප්‍රටා ලියන්න.
3. සුරුයුහනුයක දී නිකුත් වන ඇසට හානිකර කිරණ වර්ගය කුමක් ද?
4. පුරණ සුරුයුහනුයක දී දැකිය හැකි විශේෂ සිදුවීම් මොනවා ද?
5. සුරුයුහනුයක් නැරඹීම සඳහා සකස් කර ගත හැකි සරල ම උපකරණය කුමක් ද?

ඩ්‍රීඩ් අභ්‍යාස

1. මින් එක මාත්‍යකාවක් තෝරා ගෙන ඔබේ අදහස ජේදයකින් ලියන්න.

- ගුවන්විදුලිය රුපවාහිනියට වඩා හොඳ ය
- විද්‍යාව සහ මිථ්‍යාව
- සුරුයා වන්ද්‍යාට වඩා බලවත් ය
- සවන් දීම සහ පොත්පත් කියවීම

1. පහත දැක්වෙන එක් අවස්ථාවක් සම්බන්ධයෙන් කවියක් හෝ කුඩා කතාවක් නිරමාණය කරන්න.

- හිරු මා හැර ගියේය.
- උඩු ගුවනින් බිමට වැටී.
- සඳ එළියේ තරු ගැන්නෙමි.
- මූදු පතුල යට කිමිදි.
- හිම වැස්සට හසු වුයෙමි.

බිත්ති පුවත්පත් ලිපි

බිත්ති පුවත්පත බිත්තියක රඳවන ලද විශේෂ පුවරුවක හෝ බිත්තියේ අලවන ලද දළ කඩාසියක හෝ විවාත ව පුදර්ගනයට තබා ඇති නිරමාණාත්මක ප්‍රකාශනයකි. එය බොහෝ විට අතින් ම ලියා අතින් සිතුවම් ආදිය ඇදි සැලසුම් කර ගන්නා නිදහස් ප්‍රකාශන මාධ්‍යයකි. ඔබේ පාසලේ මෙන් ම උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සහ ඇතැම් කාර්යාල පරිග්‍රයන්හි පවා බිත්ති පුවත්පත අතිශයින් ජනප්‍රිය වී තිබෙනු දක්නට ඇත. සීමිත කාල පරාසයක් තුළ පුදර්ගනය වන බිත්ති පුවත්පත නැවත නැවතත් අලුත් වීමත්, එහි නිරමාණාත්මක ලිපි, රචනා, කවී යතාදිය පළ වීමත් එය ඇසුරු කරන පායක පිරිසට විශේෂ අත්දැකීමක් වේ.

බිත්ති පුවත්පතක් සහ ඊට ලියන ලිපියක ස්වරුපය හඳුනා ගැනීමට මෙහි පහත දැක්වෙන කරුණු වැදගත් විය හැකි ය.

- බිත්ති පුවත්පතකට සංස්කාරකවරයකු හෝ සංස්කාරක මණ්ඩලයක් හෝ සිටිය යුතු ය.
- අලුත් වන වාරයක් පාසා එහි සංස්කාරක සටහන් ද අලුත් වනු දැකිය හැකි ය.
- කෙටි ලිපි, රචනා සහ කවී මෙන් ම වෙනත් වැදගත් උද්ධාත මෙන් ම නිරමාණාත්මක අදහස් හෝ සිතුවිලි ද බිත්ති පුවත්පතේ පළ වේ.
- අර්ථ සම්පන්න රසවත් අන්තර්ගතයක් ඇති සංක්ෂිප්ත ලිපි රචනා මේ සඳහා යෝගා වේ.

- කාලීන වැදගත්කමක් ඇති ලිපි, රචනා ද බිත්ති පුවත්පතකට සූදුසු ය.
- බිත්ති පුවත්පත් ලිපියක කිහිපයම් මතයක්, අදහසක්, පණිවුඩෙක් හෝ නිර්මාණාත්මක බවක් පළ විය හැකි ය.

මූධිත අන්තර්ගත් ප්‍රතිච්ඡත්

1. පහත දැක්වෙන මාත්‍රකා අතරින් එකක් තෝරා ඔබේ පන්තියේ ඇති බිත්ති පුවත්පතේ පුද්ගලය කිරීමට සූදුසු ලිපියක් සකස් කරන්න.
 - i. උගත මතා ශිල්පයමයි මතු රැකෙනා
 - ii. මා කියැවූ හොඳ ම පොත
 - iii. "අපේ ම අපේ ම අපේ ලොවක්...." (ලෝක ලමා දිනයට පණිවුඩෙක්)
 - iv. "ලෝ වටා ගිය දිනක්" (අන්තර්ජාලයෙන් ලෝ වටා ගිය සංවාරයක සටහනක් ලෙස)
 - v. පාසුලේ මා ප්‍රියතම ස්ථානය
 - vi. "සමගිය බලය වේ"
 - vii. නිශ්චඛ්‍යාච්චාවේ අගය
 - viii. ප්‍රිය වචන කතා කරමු.
 - xi. අපි හොඳින් සටන් දෙමු (සටන් දීම වැදගත් වනුයේ ඇයි?)
 - x. හොඳ මිතුරන් හඳුනා ගනීමු.
2. පන්තිය කණ්ඩායම් වශයෙන් බෙදී පන්තියේ බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කරන්න.
 - i. සංස්කාරකවරයකු පත් කර ගන්න.
 - ii. සංස්කාරක සටහනක් ලියන්න.
 - iii. ලිපි දෙකක් සකස් කරන්න.
 - iv. ඔබ කියවා ඇති පොතකින් හෝ පුවත්පතකින් ගැළපෙන උද්ධෘතයක් කෙටියෙන් උප්පා දක්වන්න.
 - v. ඔබ හා මිතුරන් ලියු කවී හා වෙනත් නිර්මාණ ද අලවා සිතුවමින් හැඩකර ගන්න.
 - vi. බිත්ති පුවත්පතේ අත් අකුරු, විතු සහ සැලසුම්කරණය ගැන සැලකිලිමත් වන්න.

සගරා ලිපි

සගරාව දිනපතා හෝ සතිපතා පුච්චපතකට වඩා වෙනස් මූලික ප්‍රකාශනයකි. පුච්චපතකට ලිපියක් ලිවීමට වඩා නිදහස් ලෙස සගරාවකට ලිපියක් ලිවීමට හැකි ය. ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය ඉක්මවා යන නිදහසක් සගරාවක තිබේ.

සගරාවක් සහ සගරා ලිපියක ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමට වැදගත් වන කරුණු කීපයක් මෙහි පහත දැක්වේ.

- i. සගරාව වාර ප්‍රකාශනයක් වන අතර පුච්චපතකට මෙන් ම සගරාවකට ද සංස්කාරක මණ්ඩලයක් හෝ ස්ථීර ලේඛක පිරිසක් සිටිති.
- ii. සගරාවක පොදු අරමුණක් හෝ විශේෂ අරමුණක් හෝ තිබිය හැකි ය.
- iii. පායකයා ආකර්ෂණීය ලෙස රඳවා තබා ගත හැකි කාලීන වට් නාකමක් ඇති රසවත් තොරතුරු රගත් නිර්මාණාත්මක මෙන් ම විශ්ලේෂණාත්මක ලිපි රචනා සගරාවක පළ විය හැකි ය.
- iv. සගරා ලිපියකින් ද මතයක්, අදහසක්, පණ්ඩියක්, පොදු අත්දැකීමක් හෝ කාලීන ගැටුවක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- v. සගරා ලිපි ලේඛනයේ ද රචකයාගේ භාෂා ගෙලිය

අතිශයින් වැදගත් වේ. නිවැරදි හා නිරවුල් භාෂා භාවිතය අවශ්‍ය වේ. බස් වහර සරල විය යුතු ය.

- vi. සගරාව මූලික ප්‍රකාශනයක් ලෙස දිගුකළක් පවත්නා නිසා ගවේෂණාත්මක තොරතුරු රගත් විවිධ ලිපි එහි පළ කළ හැකි ය.
- vii. සගරාවක ද ලිපිවලට අමතර ව සම්මුඛ සාකච්ඡා, විවිධ අදහස්, උද්ධාත මෙන් ම වෙනත් නිර්මාණ ද පළ කළ හැකි වේ.

1. ඔබ පාසලේ ප්‍රස්තකාලයේ ඇති සගරා කියවා ඉන් එකක් පිළිබඳව පහත දැක්වෙන තොරතුරු ලියා දක්වන්න.
 - i. සගරාවේ නම
 - ii. මාසික / තෙවමාසික / සයමාසික / වාර්ෂික ද යන වග
 - iii. සංස්කාරකගේ නම
 - iv. ප්‍රධාන ලිපි කීපයක ශිර්ෂ පාඨ
 - v. වෙනත් ලේඛන සහ නිරමාණවල ශිර්ෂ පාඨ

උදාහරණ:- කෙටි කතා/ කවි/ සම්මුඛ සාකච්ඡා/ ජායාරූප/ කාටුන් වැනි
2. ඔබ පාසලේ වාර්ෂික සගරාව සඳහා මෙහි පහත දැක්වෙන මාත්‍රකා අතරින් එකක් යටතේ ලිපියක් සකස් කරන්න.

 - i. මූලින් ම පාසලට ආ ද්‍රව්‍ය
 - ii. “ගරු-දෙගරු ඉටු මිතුරු” (දෙම්වුපියන් සහ ගරුවරු අපේ හොඳ ම මිතුරෝ ය).
 - iii. මාගේ ප්‍රියතම ලේඛකයා
 - iv. තුරු ලතා රැකගතීමු.
 - v. පාසලන් අපට - - අපේන් පාසලට (පාසලන් ඔබ ලබන මග පෙන්වීම සහ ඔබෙන් පාසැලට විය යුතු යුතුකම්)
 - vi. කෘත ගුණ සැලකීම උතුම් ය.

නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනයට උපදෙස් ලබා දෙන පොත පත සිංහලයේ දුරලුහ ය. ඒ සඳහා වැදගත් මූලාශ්‍රයක් ලෙස සැලකෙන ප්‍රබන්ධේපදේශය මුනිදාස කුමාරතුංගගේ කාතියකි. එම ග්‍රන්ථයෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවක් මේ පාඨමේ දැක්වේ. එය ලංකාවේ ඉතිහාසය හා බැඳුණු ප්‍රවතකි.

මෙයට අවුරුදු එක් දහස් ස සිය පස් පනසකට පෙර ලක් දිවැ රජ පැමිණි මහාසේනයෝ මහාචිජාරයෙහි හික්ෂ්‍යන්ගේ මතයට විරැදුෂ්‍ය වූ කෙනෙකි. ඔවුන්ගේ ගුරු වූවේ සංසම්බුද්ධීය ප්‍රතිඵලිය මුද්‍රා පැමිණියේ 'මහාචිජාර හික්ෂ්‍යන් වෙතුලාස මත ගන්වම්, නැත හොත්, ඔවුන්ගේ විහාරයන් මුද්‍රිතුරුවා-පියම්' යන ප්‍රතිඵාව කොටු-ගෙනැ යැ.

මහාසේනයෝ සිය ගුරුනට ඉතා භක්තිමත් වූහ. එහෙයින් ඔවුන්ගේ සමයයෙහි දී ගුරුණු ස්වකීය ප්‍රතිඵාව සමාදිය කැරැලිමට අවකාශ ලද්දේ ය. රජුන්ගේ අනුමැතිය ඇති වැ, සංසම්බුද්ධීයෝ 'මහාචිජාර වාසී ගුමණයක්හට අහරක් දුන්නකුට සියක් දඩ යැ' සි අණක් ලැබූහ. මහාචිජාර හික්ෂ්‍යනු ආහාර තො ලැබැ, මලයයට ද රුහුණට ද ගියේ යැ. සංසම්බුද්ධීයෝ මහාචිජාරය විනාශ කරවා වෙහෙර බිම සාවා උඩ වැපිරුවූහ.

මහාසේනයන්ගේ මිතු වූ මෙසවර්ණ නම් අමාත්‍ය කෙනෙක් වූවේ යැ. සංසම්බුද්ධීයන්ගේ ගාසන නාසන ක්‍රියා මොවුන්ගේ මිතු ධර්මය ලිහිල් කෙලේ යැ. භවුරුදු නවයකට පසු සංසම්බුද්ධීයන්, මහාචිජාරය, ලේඛාමහපාය ආදිය ඇතුළු විහාර තුන් සිය සූ සැටක් බිඳී හෙලැ පසු, රට වැසියන් තදින් කිපුණු පසු, මෙසවර්ණයෝ මලයයට ගොස්, එහි සෙනාග රස් කොටුගෙනැ, රුහුණට ගියේ යැ. එහි මිනිස්සු මෙසවර්ණයන්ගේ සේනාව ඉතා මහත් කළහ.

මෙසේ සරවාංග සම්පූර්ණ වූ මහා සේනාව පිරිවරා මෙසවර්ණයෝ අනුරාධපුරය බලා නමා ගත්හ. මේ ප්‍රවාත්තිය ඇසු මහාසේනයෝ ද, 'යහළවා ඔහුගේ තැනෙහි දී මැ, සුදුසු පරිදි දකිමැ' සි තමන්ගේ සේනාව සන්නද්ධ

කොටු-ගෙනැ, දැකුණ බලා ගමන් ගත්තේයි. ඔහු වහවහා යන්නාහු, කිහිප දිනෙකින් මැ සතුරු සෙනගට තුදුරු විහ. රජ සෙනග පැමිණි බව අසා, මේසවර්ණයෝ මහගමට තුදුරු දුරතිස්ස නම් වැව සම්පයෙහි කඳවුරු ලා ගත්හ. මහාසේනයන්ගේ කඳවුර එයට තුදුරු වූ සුරක්ෂිත ස්ථානයෙකු වී යි. යහළිවන් ඔවුනෙන් ලෙහෙයෙන් කඩු පත් සුරත් කරන දින සෙට යි. අද දෙකඳවුරෙහි මැ හටයෝ කවස බැඳුම් ලති, කඩු මුවහත් කෙරෙති, දුනු දුඩු, දුනු දිය, හි විමසනි. නායකයෝ මුළු සෙනග පිරික්සා, තොතර තැන් තර කෙරෙති. එක් කඳවුරෙකු වරයෝ අනෙක් කඳවුරට වෙස් වලා වැදැ, එහි ගත්තිය දැන ගෙනැ, දුරවල ස්ථානයන් දැනැ ගෙනැ, ස්වකිය පක්ෂය දන්වති. සේනාධිපතිහු, 'මෙතෙක් දෙන පසු කඩු ගෙනැයන්නේයි, මෙතෙක් දෙන ආපදාදියෙහි දී එන්නට ඉන්නේයි' යන ආදින් සේනා සංවිධානය කෙරෙති. ඇදිරි ගැසෙත් මැ දෙකඳවුරෙහි මැ රකවල් ඉතා තර යි. සන්ධි රක්ෂකයා තොහඩවා, ඔහුගේ තෝමරය එල්ලවනු තොදැකැ, කඳවුරට වදනේ සුළුග පමණකි. ඇතැම් හටයෝ නිසැක වැ නිදත්. ඇතැමිහු සන්නාහ සන්නද්ධ වැ, අදිසි පහරකට මුහුණ පාන්නට සැරුසි සිටිති. වරින් වර තායකයෙක් කඳවුර වටා ගොස් සන්ධි බලා, රකවල් බලා එයි.

හිරු බැස හෝරා දෙකක් ගත වියි. රජ කඳවුරෙහි රක්ෂකයෙක් සතුරු කඳවුරින් එන්නකු දිට. රක්ෂකයා තෝමරය තර කොටු අල්ලා ගත්තේයි, තොල් තද කැයු-ගත්තේයි. එන්නහු ඇසි පිය තො භෙලා බලා සිටියේයි. එන්තේ තො නැවතැ මැ එයි. දැන් කඳවුරෙහි පන්දම් එළිය ඔහුට වැටෙයි. හේ ගෝභමාන පුරුෂයෙකි, සුවිනිත ලෙස, සුදු වතින් සැරසුණෙකි. සුදු වතින් වැසු තවුවක් දැනින් ගත්තෙකි.

මහු හා රක්ෂකයා හා අතර දැන් තුන් බඩුයෙක් පමණ යි. රක්ෂකයාගේ තෝමරය එල්ල වියි. ඔහුගේ මුව විවර වියි. ඉන් හැබෙක් නැගිණ.

"හෝ, නවතිනු. කවරෙක් දී?"

"මම, මේසවර්ණ. රාජ ස්වාමීන් දක්නට යෙමි. මා දක්වව."

රක්ෂකයා දික් කළ තෝමරය ඇදැ, අමුත්තා වැදැ, "මෙසේ වඩිනු මැනැවැ" සි කියමින් පෙරවු වියි. ක්ෂණයෙකින් මහාසේන, මේසවර්ණ යන දෙදෙන යළි දු මුණ ගැසුණේයි. මේසවර්ණයෝ රජුන් වැදැ, තවුව පසෙකු තබා, වැස්ම ඉවත් කළේයි.

"මේ කිමෙක් දී, මේසවර්ණයෙනි?"

"දේවයන් වහන්ස, මට මලය රටින් ලැබුණෙකි. මේ ප්‍රණීත මාසයෙකි. මේ

මඩර පානයෙකි. පෙර මෙත්දක් ලත් කලැ මට සිහි වන සේක් ඔබ වහන්සේ යැ. අද ද වෙනසේක් නොවී යැ. එ හෙයින් ගෙනැ ආමි. කැව මැනැවැ, පුව මැනැවැ.”

“තෙපි ද හිඳැ ගනුව, මේසවරුණයෙනි” සි කියමින් මහාසේනයෝ හිඳ ගත්හ. මේසවරුණයෝ ද හිඳ ගත්හ. තටුව මදින් මද හිස් වියැ. “ඉතා මිහිර සි, මේසවරුණයෙනි, ඉතා මිහිර සි” යනු අතරතුර කිහිප විටක් මැ රුෂන්ගේ මුළුන් නික්මිණ.

කා බේ කෙළවර වූ පසු, යහළිවෝ දෙදෙන එක් වැ හිඳැ ගෙනැ, කරාවට වැටුණේ යැ.

“මාගේ පරම මිතු වූ තෙපි මට කවර හෙයින් දාමරික වූ ඩු දු?”

“ඔබ වහන්සේහට මම දාමරික නො වීමි. ඔබ වහන්සේගේ ගාසන නාසන ක්‍රියාවට මම දාමරිකයෙමි. මහා විහාරය නැසීමෙන් ගෝකයට පත් වැ මෙස් කළේමි.”

“මේසවරුණයෙනි, මා මූලා වැ කළ වරදෙකි. මම මහාවිහාරය නැවැතැ කරවන්නෙමි. තෙපි මාගේ වරද ක්ෂමා කරවු ද?”

“ඒකාන්තයෙන් මැ, දේශීයන් වහන්ස, ක්ෂමා කෙරෙමි. මහාවිහාරය කැරුවීමට සහාය ද වෙමි. මාගේ වරද ද ක්ෂමා කළ මැනැවැ.” දෙමිතුරෝ මිතුරෝ මැ විහ.

සුද්ධය එපමණෙකි. මේ ප්‍රවෘත්තිය විදුලිය මෙන් දෙකදුවුරෙහි පැතිර ගියේ යැ. පසු දිනැ උදයෙහි එහි දක්නට ලැබුණේ කදුවුරු උගුල්වා යන්නට සැරුසෙනු පමණෙකි. සත්‍ය වූ මිතු ධර්මයක් බැලුව මැනැවි. දහස් ගණන් ජනයාගේ මරණය වැළැකිණ. මහාවිහාරය පමණක් නොවැ, නසන ලද සියලු විහාර මැ පෙරලා කැරුවීණ. මහා ජනයාගේ කෝපය නිවිණ. රට සුවපත් විණ.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

උහයාංගය	- දෙංඡලය
කවස	- සුදු ඇඳුම
වරයෝ	- තොරතුරු සොයමින් රහස්‍ය හැසිරෙන පුද්ගලයෝ
ජම්බුද්ධීපයෙන්	- දූෂිණින්
තොශමරය	- යුද්ධයේ දී සතුරන්ට ඇතිම සඳහා භාවිත කෙරෙන ආයුධයකි
පුව මැනව	- බොනු මැනවි
පුර	- නගර
ප්‍ර්‍රික්ත	- ඉතා රසවත්
ප්‍රතිඵාව	- පොරොන්දුව
මුළාව	- මෝඩකම
ග්‍රමණයක්	- හික්ෂුවක්
සන්නද්ධ කොට	- යුද්ධයට සූදානම් කර
සුරත්	- ඉතා රතු
සර්වාංග	- සියලු අංග

අවබේදය

1. පාඨම කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

 - i. මහසේන් රජතුමාගේ ගුරුතුමා ලංකාවට පැමිණියේ කුමන කාලයේදී ද?
 - ii. පාඨමට අනුව සංස්ක්‍රිත ලංකාවට පැමිණියේ කෙබලු අදහසක් ඇතිව ද?
 - iii. මහාචාර්ය හික්ෂුන්ට ආහාර නොලැබුණේ ඇයි?
 - iv. මහසේන් රජුගේ මිතුයා කවුද?
 - v. මහසේන් රජු හා මිතුරා අතර අමනාපයක් ඇති වූයේ ඇයි?

4. පහත සඳහන් නාමපදවල අනුක්ත පද ලියන්න.

i. මහාසේනයෝ -	vi. මිනිස්සු -
ii. හික්ෂුපු -	vii. රජ -
iii. මවුපු -	viii. යහළවෝ -
iv. ගුරුපු -	ix. යන්නෝ -
v. සංසම්බුද්ධයෝ -	x. අැතැම්පු -

5. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ඉරි ඇදි පද කුමන පුරුෂයට අයත් දැයි ලියන්න.

- i. මහා විහාර හික්ෂුපු ආහාර තොලැබ, මලයයට ද රුහුණට ද ගියෝ යැ.
- ii. "මම, මෙසවරණ ..."
- iii. "තෙපි ද හිදැගනුව, මෙසවරණයෙනි."
- iv. "මබවහන්සේහට මම දාමරික තොවීමි..."
- v. දෙමිතුරෝ මිතුරෝ මැ වූහ.

ප්‍රායෝගික පාඨාස

1. මේ පාඨම ගබඳ තාගා කියවන්න.
2. දෙදෙනා බැගින් එක් වී මහසෙන් රජු හා මෙසවරණ ඇමති අතර ඇති වූ සංවාදය නාට්‍යානුරූපී ව කියවන්න.
3. මහා විහාරය හා විනාශ කෙරුණු අනෙකුත් වෙහෙර විහාර නැවත ඉදි කළ පසු මහසෙන් රජු සතුවට පත් ව සිටින අවස්ථාවක, මෙසවරණ ඇමති මූණගැසුණු විට ඔවුන් දෙදෙනා අතර ඇති විය හැකි දෙබසක් තිර්මාණය කරන්න.